

แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล
ตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ
ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

จัดทำโดย

นางสาวนพวรรณ แวสัมพันธ์

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ อำเภอท่าเรือ

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา กรมส่งเสริมการเกษตร

คำนำ

การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาตำบลให้ถูกต้องตรงกับปัญหาของเกษตรกร องค์กร และเหมาะสมกับทุกสาขาอาชีพ จึงได้มีการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล โดยใช้กระบวนการแบบมีส่วนร่วมของเกษตรกรและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในลักษณะประชาคมหมู่บ้าน / ตำบล เพื่อดำเนินงานค้นหาปัญหาและความต้องการของเกษตรกรที่จะเป็นแนวทางในการจัดทำแผน/โครงการเสนอของบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะมีผลถึงการใช้งบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้อง และตรงกับความต้องการของชุมชน

ผู้จัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลศาลาลอย ขอขอบคุณหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกหน่วยงาน ทุกองค์กร ที่ได้ให้การสนับสนุนข้อมูล และมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ ในครั้งนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับตำบลศาลาลอย จะเพิ่มประโยชน์สูงสุดต่อเกษตรกร องค์กร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาการเกษตร และพิจารณาสนับสนุนงบประมาณได้อย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ ต่อไป

นางสาวนพวรรณ แวสัมพันธ์

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร

ประจำตำบลศาลาลอย

สารบัญ

หน้า

บทที่ ๑	๑
ข้อมูลสภาพทั่วไป.....	๑
๑ ข้อมูลทางกายภาพ.....	๑
๑.๑ ที่ตั้งและขนาดพื้นที่.....	๑
๑.๒ อาณาเขตติดต่อ	๒
๑.๓ การแบ่งเขตปกครอง	๒
๒ ลักษณะภูมิประเทศ	๔
๒.๑ สภาพพื้นที่ราบสูงและที่ราบลุ่ม.....	๔
๒.๒ ลักษณะทิศทาง ความลาดชัน.....	๔
๒.๓ ลักษณะดิน กลุ่มชุดดิน.....	๖
๓ สภาพอากาศ.....	๘
๓.๑ ลักษณะภูมิอากาศ.....	๘
๓.๒ ฤดูกาล	๘
๓.๓ สถิติปริมาณน้ำฝน.....	๙
๓.๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์.....	๑๐
๔ เส้นทางคมนาคม.....	๑๐
๔.๑ ถนนหลวงสายหลัก/สายรอง	๑๐
๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างภาค/จังหวัด/อำเภอ	๑๑
๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	๑๒
๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง.....	๑๒
๕.๒ อ่างเก็บน้ำ เขื่อน ฝายทดน้ำ.....	๑๒
๖ สภาพเศรษฐกิจและสังคม	๑๓
๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ	๑๓
๖.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด	๑๗
๖.๓ รายได้ของประชากรรวม รายได้ต่อหัว.....	๑๗
๖.๔ จำนวนครัวเรือน แยกชายหญิง ช่วงอายุ ในเมือง/ชนบท.....	๒๐

สารบัญ

	หน้า
๖.๕ การศึกษา.....	๒๑
๖.๖ สาธารณสุข	๒๑
๖.๗ ประเพณีและวัฒนธรรม	๒๑
๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)	๒๒
๘ องค์กร/สถาบันต่าง ๆ	๒๔
บทที่ ๒	๒๗
การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบลศาลาลอย	๒๗
๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์	๒๗
๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร	๒๗
๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร	๓๒
๑.๓ สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI ไม่มี	๓๗
๑.๔ สินค้าเกษตรที่สำคัญ	๓๗
๒. ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๖๓
๓. การจัดทำ TOWS Matrix	๖๐
บทที่ ๓	๖๒
ทิศทางและแนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ	๖๒
๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า	๖๒
๑.๑ ข้าว	๖๒
๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร.....	๖๒
๒.๑ YSF.....	๖๒
๒.๒ วิสาหกิจชุมชน	๖๓
๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร.....	๖๓
๓.๑ ที่ดิน.....	๖๓
สรุปโครงการและงบประมาณตามแผนโครงการ.....	๖๘
๑ โครงการการปลูกข้าวพันธุ์ดี	๖๘
๒ โครงการการปลูกพืชปรับปรุงบำรุงดิน	๗๐

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ ๑ ตารางสรุปเขตการปกครอง อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓
ตารางที่ ๒ สถิติปริมาณน้ำฝนของแต่ละเดือนของปี ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕	๙
ตารางที่ ๓ แสดงแหล่งน้ำในตำบลศาลาลอย	๑๓
ตารางที่ ๔ ข้อมูลพืชเศรษฐกิจ ปี ๒๕๖๗	๑๔
ตารางที่ ๕ ข้อมูลด้านปศุสัตว์ ปี ๒๕๖๗	๑๕
ตารางที่ ๖ ข้อมูลด้านประมง ปี ๒๕๖๗	๑๕
ตารางที่ ๗ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ณ ราคาคงที่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓	๑๗
ตารางที่ ๘ รายได้ในภาคเกษตรของตำบลศาลาลอย	๑๗
ตารางที่ ๙ หนี้สินในภาคเกษตรของตำบลศาลาลอย	๑๘
ตารางที่ ๑๐ ข้อมูลสรุปของลูกหนี้ในระบบแยกตามธนาคาร	๑๙
ตารางที่ ๑๑ ตารางแสดงจำนวนประชากรในอำเภอท่าเรือ	๒๐
ตารางที่ ๑๒ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินของตำบลศาลาลอย	๒๒
ตารางที่ ๑๓ รายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการลงทะเบียนของตำบลศาลาลอย	๒๔
ตารางที่ ๑๔ จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์	๒๕
ตารางที่ ๑๕ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนของตำบลศาลาลอย	๒๕
ตารางที่ ๑๖ ข้อมูลกลุ่มยุทธศาสตร์ของตำบลศาลาลอย	๒๕
ตารางที่ ๑๗ แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ ตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒๗
ตารางที่ ๑๘ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร ตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ...	๒๘
ตารางที่ ๑๙ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร ตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒๘
ตารางที่ ๒๐ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒๙
ตารางที่ ๒๑ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร ตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓๐
ตารางที่ ๒๒ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร ตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ	๓๐
ตารางที่ ๒๓ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓๐
ตารางที่ ๒๔ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓๑
ตารางที่ ๒๕ แสดงทรัพยากรดินตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓๔
ตารางที่ ๒๖ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว ตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัด พระนครศรีอยุธยา	๓๗
ตารางที่ ๒๗ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓๙
ตารางที่ ๒๘ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัด พระนครศรีอยุธยา	๔๐
ตารางที่ ๒๙ แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๔๒
ตารางที่ ๓๐ ปฏิทินการเพาะปลูกเกษตรกรในตำบลศาลาลอยมีการปลูกข้าว ดังนี้	๔๖
ตารางที่ ๓๑ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๗ ตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๔๗
ตารางที่ ๓๒ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกเผือก ตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัด พระนครศรีอยุธยา	๕๐

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ ๓๓ แสดงพื้นที่ปลูกเผือก ตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๕๑
ตารางที่ ๓๔ แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๕๒
ตารางที่ ๓๕ แสดงต้นทุนการผลิตเผือก ต่อไร่ ปี ๒๕๖๗ ตำบลศาลาลอย	๕๕
ตารางที่ ๓๖ แสดงพื้นที่ปลูกกล้วยน้ำว้า ตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๕๖
ตารางที่ ๓๗ แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๕๗
ตารางที่ ๓๘ แสดงต้นทุนการผลิตไม้ผล (กล้วยน้ำว้า) ปี ๒๕๖๗ ตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๖๒
ตารางที่ ๓๙ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตไม้ผล ตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ	๖๒
ตารางที่ ๔๐ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข.....	๖๓
ตารางที่ ๔๑ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix.....	๖๐
ตารางที่ ๔๒ เป้าหมายและงบประมาณแผนพัฒนาการเกษตร (แผน ๕ ปี).....	๖๒
ตารางที่ ๔๓ เป้าหมายและงบประมาณแผนพัฒนาการเกษตร (แผน ๕ ปี)ด้านแผนการถ่ายทอดเทคโนโลยี	๖๓
ตารางที่ ๔๔ เป้าหมายและงบประมาณแผนพัฒนาการเกษตร (แผน ๕ ปี) ด้านแผนการลงทุน.....	๖๔
ตารางที่ ๔๕ แผนปฏิบัติการประจำปี ๒๕๖๖-๒๕๗๐	๖๕
ตารางที่ ๔๖ แผนปฏิบัติการลงทุน	๖๖
ตารางที่ ๔๗ กระบวนการจัดทำเวทีชุมชน	๖๗

สารบัญภาพ

หน้า

รูปภาพที่ ๑ แสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๑
รูปภาพที่ ๒ แสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒
รูปภาพที่ ๓ แสดงขอบเขตการปกครอง อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓
รูปภาพที่ ๔ แสดงทรัพยากรดิน อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๔
รูปภาพที่ ๕ แสดงลักษณะทิศทางและความลาดชันของภาคกลาง	๖
รูปภาพที่ ๖ แผนที่แสดงลักษณะดินและกลุ่มชุดดินอำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๘
รูปภาพที่ ๗ สถิติปริมาณน้ำฝนในรอบปี ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ ของอำเภอท่าเรือ.....	๙
รูปภาพที่ ๘ แสดงค่าอุณหภูมิเฉลี่ยในรอบ ๒ ปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕	๑๐
รูปภาพที่ ๙ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล อำเภอ.....	๑๑
รูปภาพที่ ๑๐ แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๑๑
รูปภาพที่ ๑๑ แหล่งน้ำธรรมชาติอำเภอท่าเรือ	๑๒
รูปภาพที่ ๑๒ แสดงแหล่งน้ำของตนเองและแหล่งน้ำสาธารณะในตำบลศาลาลอย.....	๑๓
รูปภาพที่ ๑๓ รายได้ในภาคเกษตรของตำบลศาลาลอย	๑๔
รูปภาพที่ ๑๔ หนี้สินในภาคเกษตรของตำบลศาลาลอย	๑๕
รูปภาพที่ ๑๕ แสดงจำนวนประชากร ครั้วเรือน และครัวเรือนเกษตรกร อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๒๐
รูปภาพที่ ๑๖ แผนที่แสดงใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๒๓
รูปภาพที่ ๑๗ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบลศาลาลอย	๒๓
รูปภาพที่ ๑๘ แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ ตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัด พระนครศรีอยุธยา	๒๗
รูปภาพที่ ๑๙ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ ตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๒๘
รูปภาพที่ ๒๐ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน ตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒๙
รูปภาพที่ ๒๑ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒๙
รูปภาพที่ ๒๒ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่าย	๓๒
รูปภาพที่ ๒๓ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓๔
รูปภาพที่ ๒๔ แสดงพื้นที่แสดงทรัพยากรดินตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓๔
รูปภาพที่ ๒๕ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓๕
รูปภาพที่ ๒๖ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓๖
รูปภาพที่ ๒๗ แสดงแหล่งน้ำผิวดินตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๓๖
รูปภาพที่ ๒๘ แสดงแหล่งน้ำผิวดินตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๓๗
รูปภาพที่ ๒๙ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว ตำบลศาลาลอย	๓๘
รูปภาพที่ ๓๐ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว ตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ	๓๘
รูปภาพที่ ๓๑ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลศาลาลอย	๔๐
รูปภาพที่ ๓๒ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัด พระนครศรีอยุธยา	๔๑
รูปภาพที่ ๓๓ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ	๔๑
รูปภาพที่ ๓๔ แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๔๓

สารบัญภาพ

หน้า

รูปภาพที่ ๓๕ แสดงวิถีการตลาดของตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๔๘
รูปภาพที่ ๓๖ แสดงแหล่งรับซื้อข้าว ตำบลศาลาลอย.....	๔๙
รูปภาพที่ ๓๗ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกเผือก ตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ	๕๐
รูปภาพที่ ๓๘ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับการปลูกเผือก ตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ	๕๑
รูปภาพที่ ๓๙ แสดงพื้นที่ปลูกเผือก (พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลศาลาลอย	๕๒
รูปภาพที่ ๔๐ แสดงปริมาณการปลูกเผือก ตำบลศาลาลอย	๕๓
รูปภาพที่ ๔๑ แสดงพฤติกรรมการเพาะปลูกเผือกในตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๕๔
รูปภาพที่ ๔๒ แสดงปริมาณการปลูกกล้วยน้ำว้า ตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๕๗
รูปภาพที่ ๔๓ แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๕๘
รูปภาพที่ ๔๔ แสดงพฤติกรรมการเพาะปลูกไม้ผล ในตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๖๑

บทที่ ๑

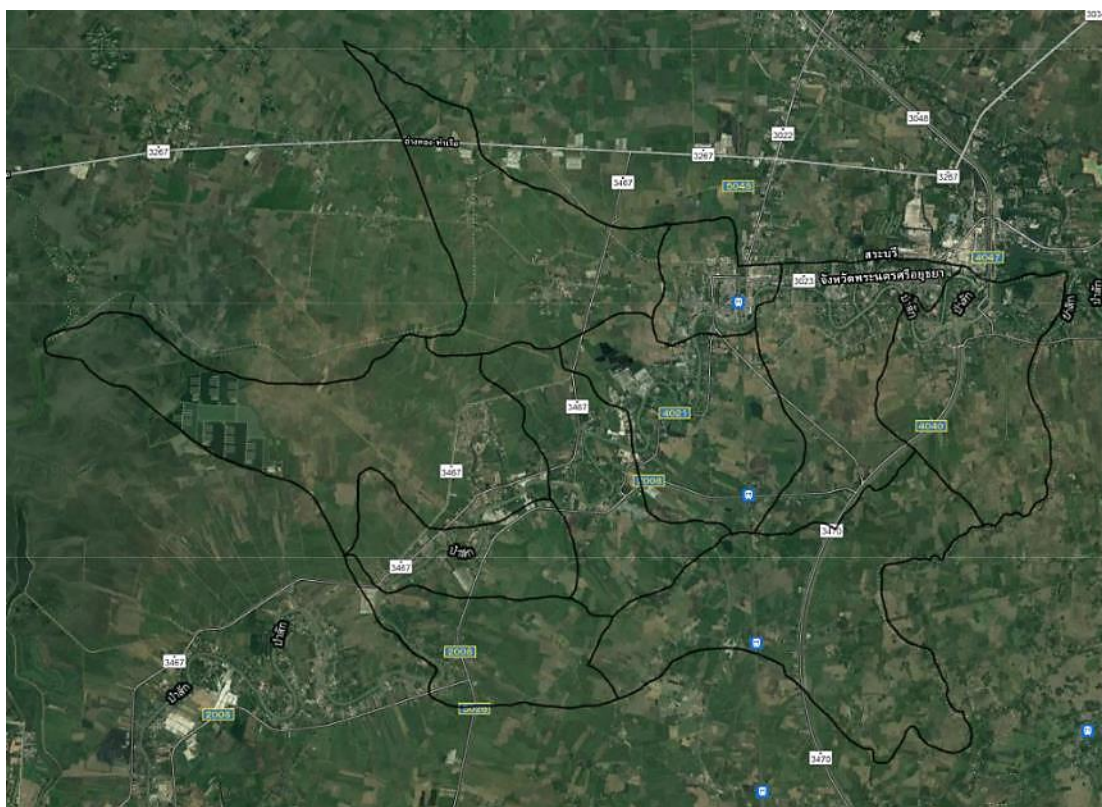
ข้อมูลสภาพทั่วไป

๑ ข้อมูลทางกายภาพ

๑.๑ ที่ตั้งและขนาดพื้นที่

ตำบลศาลาลอย อยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของอำเภอท่าเรือ ซึ่งอำเภอท่าเรือ มีตำบล ทั้งหมด ๙ ตำบล อีก ๒ เทศบาล คือ เทศบาลตำบลท่าเรือ เทศบาลตำบลท่าหลวง ต.ท่าเรือ ต.จำปา ต.บ้านร่อม ต.ศาลาลอย ต.วังแดง ต.โพธิ์เอน ต.ปากท่า ต.หนองขนก ต.ท่าเจ้าสนุก

พื้นที่ทั้งหมดของตำบลศาลาลอย จำนวน ๘,๐๕๐ ไร่ เป็นพื้นที่การเกษตร จำนวน ๖,๕๖๕ ไร่ หรือจำนวน ๘๒% ของพื้นที่ทั้งหมด

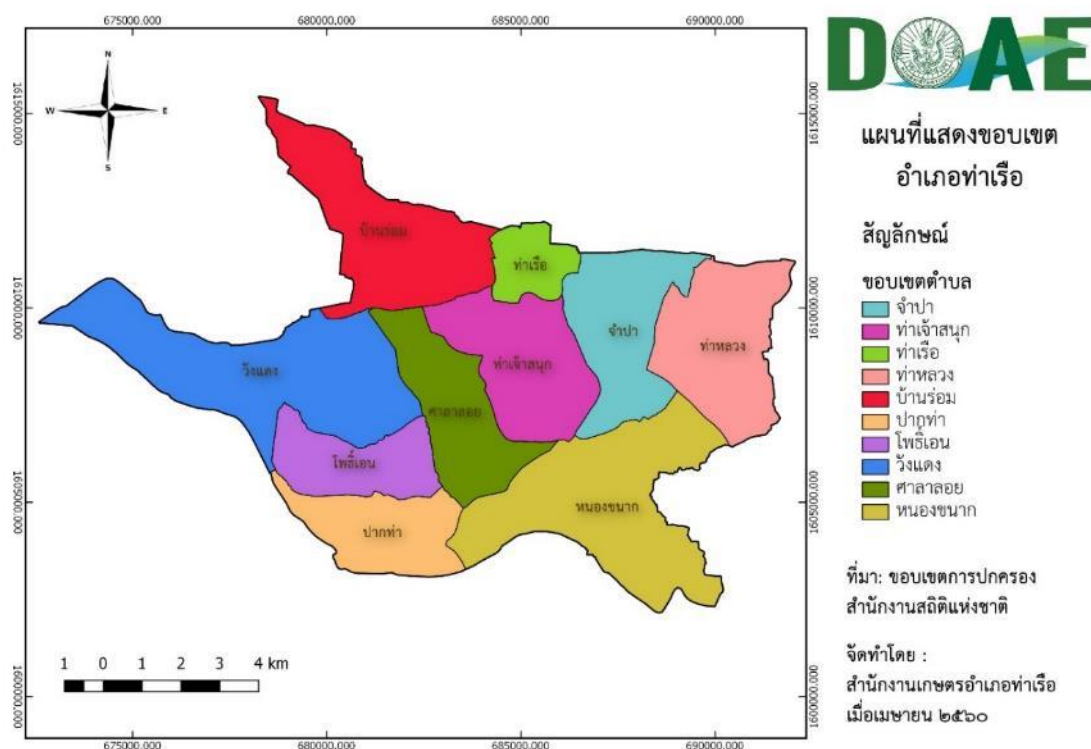

รูปภาพที่ ๑ แสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๗

๑.๒ อาณาเขตติดต่อ

อาณาเขตของตำบล ตั้งอยู่ติดต่อกับตำบลต่าง ๆ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ตำบลบ้านร่อม	อำเภอท่าเรือ
ทิศใต้	ติดต่อกับ	ตำบลหนองขนก	อำเภอท่าเรือ
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ตำบลท่าเจ้าสนุก	อำเภอท่าเรือ
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	ตำบลวังแดง	อำเภอท่าเรือ

ที่มา : ที่ว่าการอำเภอท่าเรือ, พ.ศ.๒๕๖๗

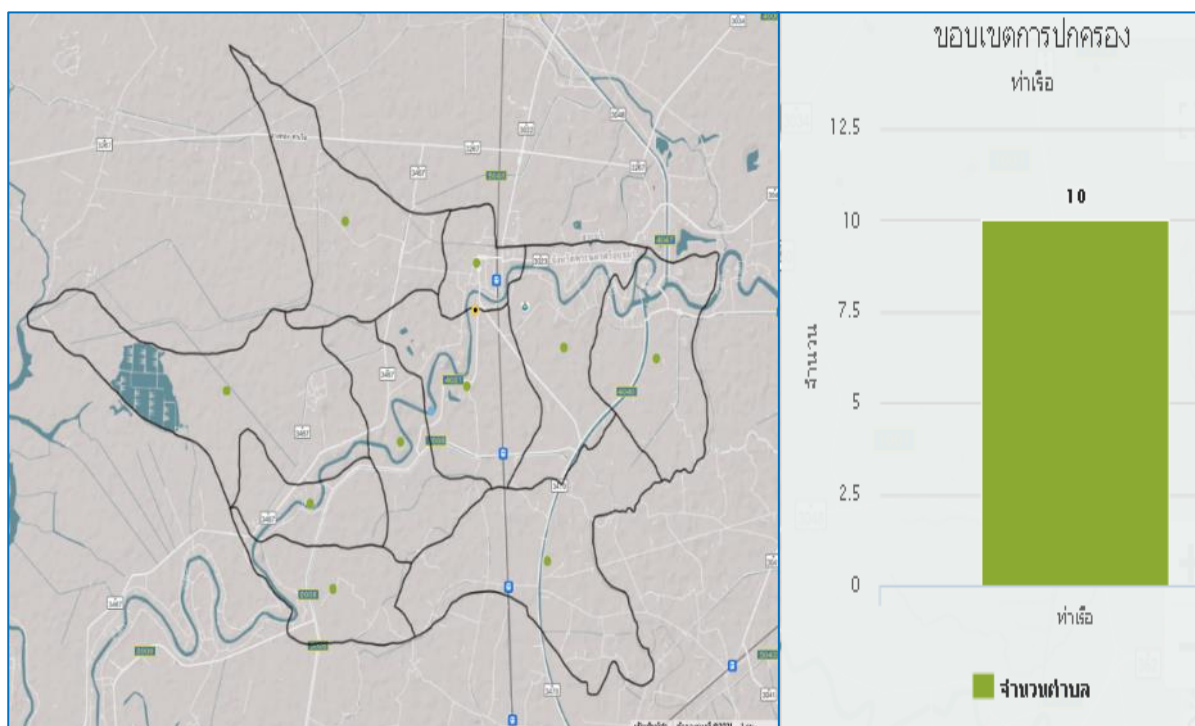
รูปภาพที่ ๒ แสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑.๓ การแบ่งเขตปกครอง

การแบ่งเขตการปกครอง ตำบลศาลาลอยแบ่งการปกครองออกเป็น ๑๕ หมู่บ้าน คือ

- หมู่ ๑ ชื่อหมู่บ้านบางตะไล้
- หมู่ ๒ ชื่อหมู่บ้านช้าง
- หมู่ ๓ ชื่อหมู่บ้านบางตะไล้
- หมู่ ๔ ชื่อหมู่บ้านบางตะไล้
- หมู่ ๕ ชื่อหมู่บ้านบางตะไล้
- หมู่ ๖ ชื่อหมู่บ้านช้าง
- หมู่ ๗ ชื่อหมู่บ้านศาลาลอย
- หมู่ ๘ ชื่อหมู่บ้านศาลาลอย

- หมู่ ๙ ชื่อหมู่บ้านศาลาลอย
 หมู่ ๑๐ ชื่อหมู่บ้านศาลาลอย
 หมู่ ๑๑ ชื่อหมู่บ้านศาลาลอย
 หมู่ ๑๒ ชื่อหมู่บ้านศาลาลอย
 หมู่ ๑๓ ชื่อหมู่บ้านหัวพรวน
 หมู่ ๑๔ ชื่อหมู่บ้านสวนกล้วย
 หมู่ ๑๕ ชื่อหมู่บ้านหัวพรวน

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๗

รูปภาพที่ ๓ แสดงขอบเขตการปกครอง อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตารางที่ ๑ ตารางสรุปเขตการปกครอง อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	เนื้อที่ทั้งหมด	อบต.	เทศบาล	จำนวนหมู่บ้าน	จำนวนบ้าน (ครัวเรือน)
ท่าเรือ	๑,๖๒๔.๐๐		๑	-	๓,๑๘๕
จำปา	๕,๒๑๕.๐๐	๑		๙	๓,๙๒๕
ท่าหลวง	๕,๙๙๐.๐๐	๑	๑	๑๐	๒,๓๑๙
บ้านร่อม	๘,๕๒๑.๐๐	๑		๙	๑,๐๖๗
ศาลาลอย	๕,๖๔๗.๐๐	๑		๑๕	๑,๗๖๒
วังแดง	๑๑,๓๖๕.๕๐	๑		๘	๑,๐๙๔
โพธิ์เอน	๕,๘๙๙.๐๐	๑		๖	๑,๐๔๘

ปากท่า	๖,๐๘๘.๕๐	๑		๘	๙๕๙
หนองขนก	๑๐,๘๘๖.๐๐	๑		๑๐	๑,๖๑๐
ท่าเจ้าสนุก	๕,๑๓๒.๐๐	๑		๙	๑,๕๓๕
รวม	๖๖,๓๖๘.๐๐	๙	๒	๘๔	๑๘,๕๐๔

ที่มา: ที่ว่าการอำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, พ.ศ.๒๕๖๗

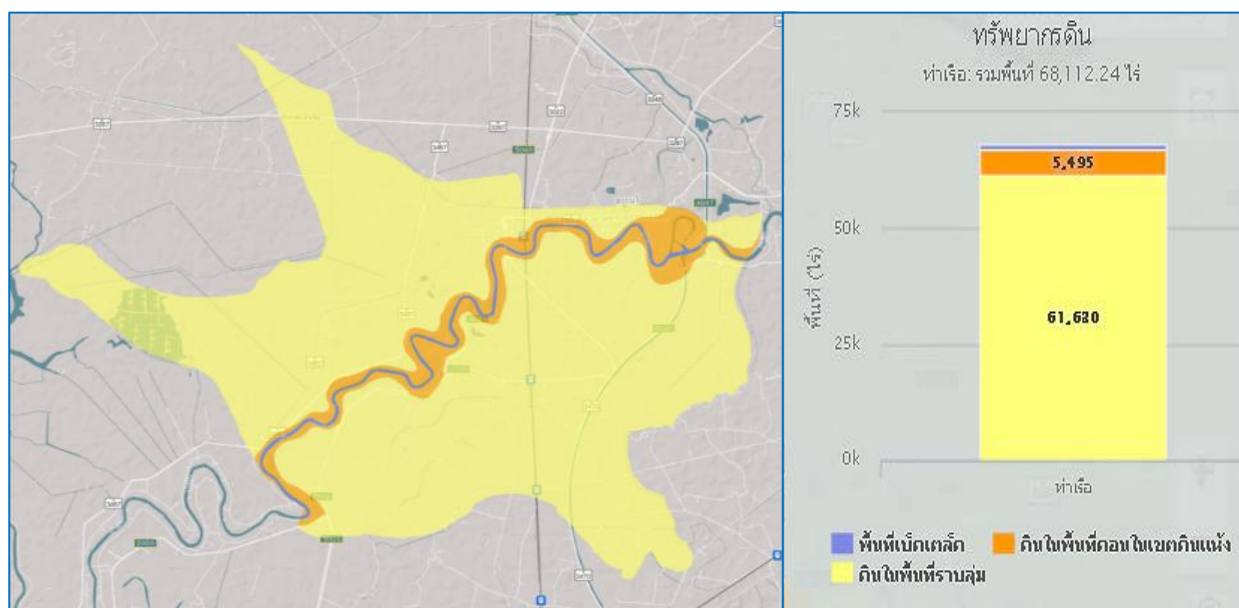
๒ ลักษณะภูมิประเทศ

๒.๑ สภาพพื้นที่ราบสูงและที่ราบลุ่ม

ลักษณะภูมิประเทศ เป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำป่าสักไหลผ่านกลางตำบล ทำให้แบ่งเขตตำบลออกเป็น ๒ ฝั่ง ดังนี้

๑. บริเวณที่ราบทางตอนเหนือมีหมู่ ๑, ๓, ๔, ๕, ๖, ๗, ๘, ๑๒ และ ๑๔ เรียงตามลำดับจากทิศตะวันออกหรือเหนือแม่น้ำไปยังทิศตะวันตกปลายแม่น้ำ

๒. บริเวณที่ราบทางตอนใต้มีหมู่ ๒, ๖, ๙, ๑๐, ๑๑, ๑๓ และ ๑๕ เรียงตามลำดับจากทิศตะวันออกหรือเหนือแม่น้ำไปยังทิศตะวันตกปลายแม่น้ำ

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน ๒๕๖๗

รูปภาพที่ ๔ แสดงทรัพยากรดิน อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สภาพพื้นที่ป่าไม้ -

๒.๒ ลักษณะทิศทาง ความลาดชัน

บริเวณที่ราบลุ่มภาคกลาง

บริเวณที่ราบลุ่มนี้อยู่ตอนกลางของประเทศครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดของที่ราบลุ่มเจ้าพระยาตอนบนและตอนล่างซึ่งเกิดจากการกระทำของแม่น้ำทั้งหมดที่ไหลลงสู่อ่าวไทย ประกอบด้วยแม่น้ำสายสำคัญคือ แม่น้ำเจ้าพระยาและแม่น้ำป่าสัก วัง ยม น่าน ซึ่งเป็นแม่น้ำสาขาที่ไหลจากภูเขาสูงทางภาคเหนือของประเทศ โดยพัดพาตะกอนมาสะสมตัว

ในพื้นที่ตอนล่างที่เคยอยู่ใต้ระดับน้ำทะเลมาก่อนจนกลายเป็นพื้นที่ราบกว้างใหญ่โผล่เหนือระดับน้ำทะเล การทับถมและสะสมตัวของตะกอนนี้ไม่เพียงแต่จะเกิดจากการกระทำของแม่น้ำที่ไหลจากที่สูงทางภาคเหนือเท่านั้น หากยังเกิดจากการกระทำของแม่น้ำที่ไหลจากที่สูงทางด้านตะวันตกและตะวันออกที่ล้อมรอบที่ราบภาคกลางด้วย แม่น้ำทางด้านตะวันตกที่สำคัญได้แก่ แม่น้ำแม่กลอง แม่น้ำสะแกกรัง เป็นต้น ส่วนแม่น้ำทางด้านตะวันออกที่สำคัญได้แก่ แม่น้ำป่าสัก แม่น้ำลพบุรี และแม่น้ำบางปะกง เป็นต้น จนในที่สุดเกิดต่อเนื่องเป็นที่ราบผืนเดียวกันทั้งบริเวณตอนบนและตอนล่าง

ที่ราบลุ่มภาคกลางเป็นที่ราบกว้างใหญ่ที่สุดในประเทศไทยมีลักษณะคล้ายรูปสามเหลี่ยมด้านเท่า ส่วนที่แคบที่สุดอยู่ทางด้านทิศเหนือและยาวต่อเนื่องลงมาจนถึงอ่าวไทย โดยมีแนวเนินเขาและเขาโดดๆ ปรากฏให้เห็นเป็นหย่อมๆ ในเขตจังหวัดนครสวรรค์ แนวเนินเขาและเขาโดด ๆ เหล่านี้ จะใช้เป็นแนวในการแบ่งที่ราบลุ่มภาคกลางออกเป็น ๒ บริเวณ คือ ที่ราบลุ่มภาคกลางตอนบน (Upper Central Plain) และที่ราบลุ่มภาคกลางตอนล่าง (Lower Central Plain)

๑.๑ ที่ราบลุ่มภาคกลางตอนบน (Upper Central Plain)

ขอบเขตของบริเวณที่ราบลุ่มภาคกลางตอนบนครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของจังหวัดอุตรดิตถ์ สุโขทัย พิษณุโลก พิจิตร กำแพงเพชร ต่อเนื่องลงมาจนกระทั่งถึงบริเวณปากน้ำโพ จังหวัดนครสวรรค์ ที่ซึ่งแม่น้ำปิง วัง ยม และน่าน ไหลมาบรรจบกันเป็นแม่น้ำเจ้าพระยา

ที่ราบลุ่มภาคกลางตอนบนนี้ มีลักษณะภูมิประเทศ เป็นพื้นที่ลอนลาด (undulating terrain) มีความสูงโดยเฉลี่ยระหว่าง ๔๐ - ๖๐ เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง ประกอบด้วยตะกอนที่เกิดจากการกร่อน(erosion)และผุพัง (weathering) ของหินเดิมหลังจากนั้นถูกพัดพา (transport) มาสะสมตัว (deposition) โดยทางน้ำ เกิดเป็นพื้นที่ราบน้ำท่วมถึง (flood plain) ตะพักลุ่มน้ำ (terrace) และ ที่ลุ่มน้ำขัง (swamp) โดยทั่วไป

๑.๒ ที่ราบลุ่มภาคกลางตอนล่าง (Lower Central Plain)

ขอบเขตของบริเวณที่ราบลุ่มภาคกลางตอนล่างครอบคลุมพื้นที่ตอนล่างของจังหวัดนครสวรรค์ ตั้งแต่บริเวณปากน้ำโพเรื่อยลงมาจนถึงปากแม่น้ำเจ้าพระยาที่จังหวัดสมุทรปราการ ระดับความสูงของบริเวณนี้ต่ำกว่าที่ราบลุ่มภาคกลางตอนบน และแตกต่างกันไปในแต่ละท้องที่ เช่น ขอบตลิ่งแม่น้ำเจ้าพระยา ในเขตจังหวัดนครสวรรค์ ชัยนาท สิงห์บุรี มีความสูงเฉลี่ยประมาณ ๒๐ เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง จากนั้นระดับความสูงจะค่อยๆ ลดลงจนถึงบริเวณจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งมีความสูงเฉลี่ย ๒.๕ เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง

ที่ราบลุ่มภาคกลางตอนล่างบริเวณที่อยู่ใกล้แม่น้ำเจ้าพระยาจะเห็นร่องรอยของการเคลื่อนที่ของแม่น้ำสายนี้ จากลักษณะของทะเลสาบรูปแอก (oxbow lake) และรอยทางน้ำโค้งตัว (meander scar) ตั้งแต่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ลงมาจนถึงกรุงเทพมหานคร ซึ่งอยู่ห่างจากปากแม่น้ำเจ้าพระยาประมาณ ๒๑ กิโลเมตร มีระดับความสูงโดยเฉลี่ยประมาณ ๑.๕ เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง โดยทั่วไปบริเวณนี้มีลักษณะแบนราบแผ่กระจาย เป็นบริเวณกว้างเกิดจากการไหลบ่าเข้ามาของทะเลโบราณ แล้วถอยร่นออกไปในช่วงเวลาต่อมา จากหลักฐานของชนิดตะกอนที่สะสมตัวและลักษณะภูมิประเทศพบว่าในที่ราบนี้ยังประกอบไปด้วยที่ลุ่มชื้นแฉะ (marsh) ที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึง (tidal flat) ดินดอนสามเหลี่ยม (delta) เช่น ที่จังหวัดนครปฐมและทางทิศใต้ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา หาดทราย (beach) และสันดอนทราย (sand bar) ซึ่งส่วนใหญ่จะพบเห็นได้เด่นชัดในบริเวณจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและบางบริเวณของกรุงเทพมหานคร

เป็นพื้นที่ราบลุ่มขอบเขตของบริเวณที่ราบลุ่มภาคกลางตอนบนครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของจังหวัดอุดรธานี สุกโขทัย พิจิตร พิษณุโลก กำแพงเพชร ต่อเนื่องลงมาจนกระทั่งถึงบริเวณปากน้ำโพ จังหวัดนครสวรรค์ ที่ซึ่งแม่น้ำปิง วัง ยม และน่าน ไหลมาบรรจบกันเป็นแม่น้ำเจ้าพระยา

ที่ราบลุ่มภาคกลางตอนบนนี้ มีลักษณะภูมิประเทศ เป็นพื้นที่ลอนลาด (undulating terrain) มีความสูงโดยเฉลี่ยระหว่าง ๔๐ - ๖๐ เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง ประกอบด้วยตะกอนที่เกิดจากการกร่อน(erosion)และผุพัง (weathering)ของหินเดิมหลังจากนั้นถูกพัดพา (transport) มาสะสมตัว (deposition) โดยทางน้ำ เกิดเป็นพื้นที่ราบน้ำท่วมถึง (flood plain) ตะพักลุ่มน้ำ (terrace) และ ที่ลุ่มน้ำขัง (swamp) โดยทั่วไป

บริเวณที่ราบลุ่มภาคกลาง

แม่น้ำทางด้านตะวันออกที่สำคัญได้แก่ แม่น้ำป่าสัก แม่น้ำลพบุรี และแม่น้ำบางปะกง เป็นต้น จนในที่สุดเกิดต่อเนื่องเป็นที่ราบผืนเดียวกันทั้งบริเวณตอนบนและตอนล่าง

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน ๒๕๖๗

รูปภาพที่ ๕ แสดงลักษณะทิศทางและความลาดชันของภาคกลาง

๒.๓ ลักษณะดิน กลุ่มชุดดิน

ตำบลศาลาลอยมีชุดดินอยู่ ๑ ชุด คือ กลุ่มชุดดินที่ ๓๗ ดินท่าเรือ

- ดินชุด ๔๐ คือดินท่าเรือมีจุดประสีแดง มีความลาดชัน ๐-๑% ความลึกของดินลึกมาก ลักษณะเนื้อของดินเป็นดินเหนียวตลอดทั้งชั้น มีสีเทาปนน้ำตาลหรือเทาเข้มปนน้ำตาลมีจุดประสีเหลืองแดง เหลืองน้ำตาล น้ำตาลและน้ำตาลเข้ม มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ความสามารถในการให้น้ำซึมผ่านช้า การชะล้างดินชั้นล่าง ๘-๑๐ เดือน ดินชุดนี้มีอินทรีย์วัตถุค่อนข้างต่ำ ปริมาณฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ต่อพืชในดินชั้นบนค่อนข้างต่ำ รวมทั้งดินชั้นล่างด้วย ส่วนปริมาณของโปแตสเซียมที่เป็นประโยชน์ต่อพืชในดินชั้นบนมีสูงมาก ส่วนดินชั้นล่างก็มีอยู่สูง

ความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ในดินชั้นบนมีค่าเท่ากับ ๕-๖ และดินชั้นล่างมีค่าเท่ากับ ๕.๕-๖.๕

- ดินชุดบ้านหมี่ ๔๔ เป็นดินที่มีระดับความลาดชัน ๐-๑% ความลึกของดินลึกมาก เนื้อดินเป็นดินเหนียวตลอดทั้งชั้น สีของดินเป็นสีเทาเข้มถึงเทาเข้มมาก มีจุดประสีน้ำตาลเข้มและเหลืองปนแดง การระบายน้ำไม่ดี ความสามารถในการให้น้ำซึมผ่านช้า ส่วนการชะล้างก็ช้าเช่นกัน ระยะดินอึดตัวด้วยน้ำในดินชั้นบน ๕-๖ เดือน ดินชั้นล่าง ๖-๘ เดือน ความอุดมสมบูรณ์ของอินทรีย์วัตถุปานกลาง ปริมาณฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ต่อพืชดินชั้นบนต่ำส่วนดินชั้นล่างค่อนข้างต่ำ ปริมาณโปรแตสเซียมที่เป็นประโยชน์ต่อพืช ดินชั้นบนและดินชั้นล่างสูงมาก ความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ดินชั้นบนมีค่าเท่ากับ ๕.๕-๖.๕ ดินชั้นล่าง ๖.๕-๘
- ดินชุดท่าเรือ ๓๗ มีความลาดชัน ๐-๑% ความลึกของดินลึกมาก เนื้อดินเป็นดินเหนียวตลอดทั้งชั้น ส่วนสีของดินมีสีเทาปนน้ำตาลหรือเทาเข้มปนน้ำตาล มีจุดประสีเหลืองแดงและเหลืองเข้มปนน้ำตาล การระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ความสามารถในการให้น้ำซึมผ่านช้าและการชะล้างก็ช้า ระยะดินอึดตัวด้วยน้ำในดินชั้นบน ๔-๕ เดือน ดินชั้นล่าง ๘-๑๐ เดือน ความอุดมสมบูรณ์ของอินทรีย์วัตถุค่อนข้างต่ำ ปริมาณฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ต่อพืชในดินชั้นบนค่อนข้างต่ำ ส่วนดินชั้นล่างก็เหมือนกันคือค่อนข้างต่ำ ปริมาณโปรแตสเซียมที่เป็นประโยชน์ต่อพืชดินชั้นบนสูงมาก ส่วนดินชั้นล่างอยู่ในเกณฑ์สูง ความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ดินชั้นบน ๕-๖ และดินชั้นล่าง ๖-๗
- ชุดดินท่าเรือระดับน้ำต่ำ ๓๙ มีความลาดชัน ๐-๑% ความลึกของดินลึกมาก เนื้อดินเป็นดินเหนียวตลอดทั้งชั้น สีของดินเป็นสีเทาปนน้ำตาลหรือเทาเข้มปนน้ำตาล มีจุดประสีเหลืองแดงและเหลืองเข้มปนน้ำตาลกับน้ำตาลเข้ม การระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ความสามารถในการให้น้ำซึมผ่านช้า และการชะล้างของดินก็ช้าด้วย ระยะดินอึดตัวด้วยน้ำ ดินชั้นบน ๕-๖ เดือน ดินชั้นล่าง ๘-๑๐ เดือน อินทรีย์วัตถุค่อนข้างต่ำ ปริมาณฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ต่อพืชดินชั้นบนค่อนข้างต่ำและดินชั้นล่างก็เช่นกัน ส่วนปริมาณของโปรแตสเซียมที่มีประโยชน์ต่อพืชนั้นดินชั้นบนสูงมากส่วนดินชั้นล่างสูง ความเป็นกรดเป็นด่าง ดินชั้นบนอยู่ในระดับ ๕-๖ และดินชั้นล่าง ๖-๗

ดินท่าเรือแบบดินเหนียว ๓๘ เหมาะสมอย่างยิ่งสำหรับปลูกข้าวและค่อนข้างจะเหมาะสมสำหรับพืชไร่มีข้อจำกัดคือระบายน้ำไม่ดี ดินชุดนี้มีความลาดชัน ๐.๑% ความลึกของดินลึกมาก สีของดินเป็นสีเทาปนน้ำตาลหรือเทาเข้มปนน้ำตาล มีจุดประสีเหลืองแดงและเหลืองเข้มปนน้ำตาล และน้ำตาลเข้ม การระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ความสามารถในการให้น้ำซึมผ่านช้า การชะล้างช้า ระยะดินอึดตัวด้วยน้ำ ดินบน ๔-๕ เดือน ดินล่าง ๘-๑๐ เดือน อินทรีย์วัตถุค่อนข้างต่ำ ปริมาณของฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ต่อพืช ดินชั้นบนค่อนข้างต่ำดินชั้นล่างก็เช่นกัน ปริมาณโปรแตสเซียมที่เป็นประโยชน์ต่อพืชดินบนสูงมาก ดินชั้นล่างสูง ความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ดินชั้นบน ๕-๖ ชั้นล่าง ๖-๗

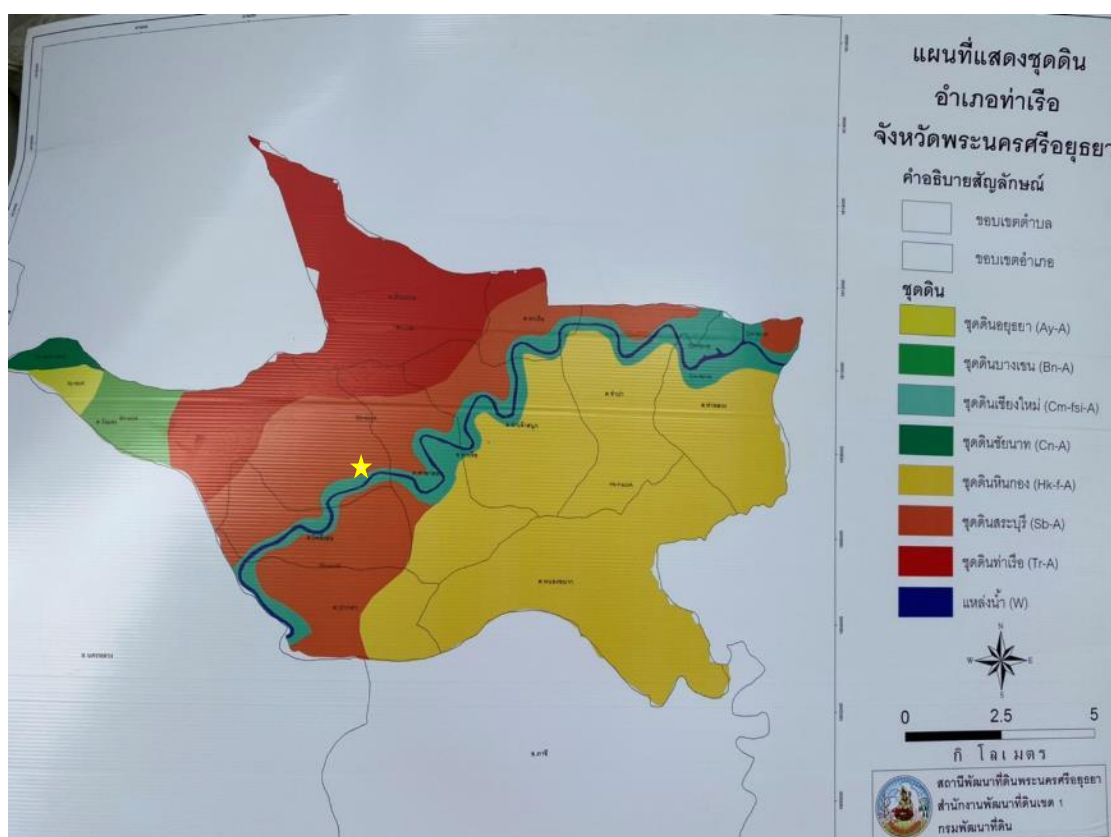
ลักษณะดินในตำบลศาลาลอยส่วนใหญ่เป็นดินเหนียวและดินร่วน มีความเป็นกรดเป็นด่างของดินอยู่ระหว่าง ๔.๕ - ๖.๕

ตำบลศาลาลอยมีกลุ่มชุดดินจำนวน ๑ ชุด ดังนี้

๑. กลุ่มชุดดินที่ ๓๗ ดินท่าเรือ

ลักษณะของชุดดินและความเหมาะสมต่อการปลูกพืช

กลุ่มชุดดินที่ ๓๗ ดินชุดท่าเรือ เหมาะสมอย่างยิ่งสำหรับการปลูกข้าว แต่ไม่ค่อยเหมาะกับการปลูกพืชไร่ มีข้อจำกัด คือ ระบายน้ำไม่ค่อยดี

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ.๒๕๖๗

รูปภาพที่ ๖ แผนที่แสดงลักษณะดินและกลุ่มชุดดินอำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๓ สภาพอากาศ

๓.๑ ลักษณะภูมิอากาศ

เป็นแบบทุ่งหญ้าเมืองร้อน ทั้งนี้เพราะภาคกลางมีเทือกเขาล้อมรอบ ๓ ด้าน ยกเว้นทางด้านใต้ที่ติดกับอ่าวไทย จึงมีผลทำให้ภาคกลางเป็นเขตอับฝน โดยเฉพาะลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งเป็นลมที่พัดพาความชุ่มชื้นมาจากทะเลอันดามัน ส่วนทางตอนบนของภาคกลางมีลักษณะภูมิอากาศเหมือนภาคเหนือ หนาวในฤดูหนาว ร้อนแห้งแล้งในฤดูร้อน

๓.๒ ฤดูกาล

ฤดูกาลของภาคกลาง แบ่งออกเป็น ๓ ฤดูคือ

ฤดูฝน ภาคกลางเริ่มฤดูฝนในช่วงปลายเดือน พฤษภาคม หรือต้นเดือน มิถุนายน โดยลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้จะนำฝนมาตกเป็นแห่งๆในบริเวณไม่กว้างนัก ประมาณเดือนสิงหาคมและกันยายน เป็นระยะที่ฝนตกมากและ

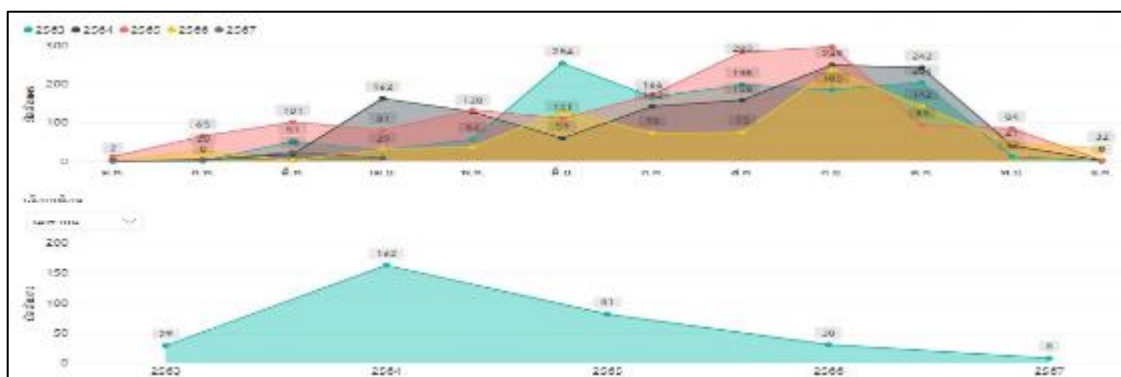
กระจายทั่วไปเป็นเวลานาน ฝนจากพายุดีเปรสชันตกมากในระยะปลายเดือนกันยายนและต้นเดือนตุลาคม ซึ่งพายุดีเปรสชันที่ขึ้นฝั่งประเทศเวียดนามมีศูนย์กลางค่อนข้างมาทางใต้ปกคลุมภาคกลางจะทำให้ฝนตกมากบริเวณภาคกลางในเดือนตุลาคมซึ่งช่วงนี้จะทำให้เกิดอุทกภัยทุกภาคของประเทศ รวมระยะฤดูฝนในภาคกลางประมาณ ๕ เดือน

ฤดูหนาว ภาคกลางไม่ค่อยหนาวมากนัก โดยฤดูหนาวจะเริ่มเดือนพฤศจิกายน ถึงเดือนมกราคม แต่ช่วงเดือนตุลาคมถึงต้นเดือนพฤศจิกายนเป็นช่วงของการเปลี่ยนฤดู จะเริ่มมีลมเย็นพัดจากตอนบนลงไปทางตามลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา เรียกว่า ลมข้าวเบา หรือลมว่าว หรือ มีระยะเวลา ๓ เดือน

ฤดูร้อน เริ่มราวเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนพฤษภาคม ในเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายนอุณหภูมิจะสูงขึ้น โดยเฉพาะบริเวณภาคพื้นที่ทวีป อากาศจะร้อนกว่าพื้นน้ำจึงทำให้เกิดลมพัดจากอ่าวไทยขึ้นไปตามแม่น้ำเจ้าพระยา เรียกว่า ลมตะเภา และทุกปีในช่วงเดือนเมษายนจะเป็นระยะเวลาที่มีอากาศร้อนที่สุด

๓.๓ สถิติปริมาณน้ำฝน

อำเภอท่าเรือมีสภาพภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำไหลผ่าน และมีพื้นที่ไม่ค่อยกว้างขวางนัก ฝนที่เกิดขึ้นเป็นฝนในฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ในช่วงฤดูฝนเป็นส่วนใหญ่ บางปีในช่วงฤดูฝนนี้อาจมีพายุดีเปรสชันเคลื่อนผ่านเข้ามาทำให้ฝนตกเพิ่มขึ้นอีก ทำให้มีปริมาณน้ำฝนในรอบ ๓ ปีที่ผ่านมา รายละเอียดดังตารางที่ ๑

ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา,พ.ศ.๒๕๖๗

รูปภาพที่ ๗ สถิติปริมาณน้ำฝนในรอบปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๗ ของอำเภอท่าเรือ

ตารางที่ ๒ สถิติปริมาณน้ำฝนของแต่ละเดือนของปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๖

ที่	เดือน	ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย (มม.) ปี ๒๕๖๔	ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย (มม.) ปี ๒๕๖๖	ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย (มม.) ปี ๒๕๖๗
๑	มกราคม			๑๓.๑
๒	กุมภาพันธ์		๓.๘	๑๒.๕
๓	มีนาคม	๕๐.๕	๗.๓	๕๔.๓
๔	เมษายน	๓.๕	๑๔๔.๑	๔๕.๐
๕	พฤษภาคม	๓๗.๖	๑๒๑.๐	๑๒๔.๗
๖	มิถุนายน	๑๑๘.๘	๕๑.๘	๔๕.๖
๗	กรกฎาคม	๘๓.๘	๗๗.๓	๑๒๐.๔
๘	สิงหาคม	๑๕๗.๒	๑๒๔.๐	๒๕๘.๕
๙	กันยายน	๒๑๘.๙	๑๙๙.๗	๒๕๓.๖

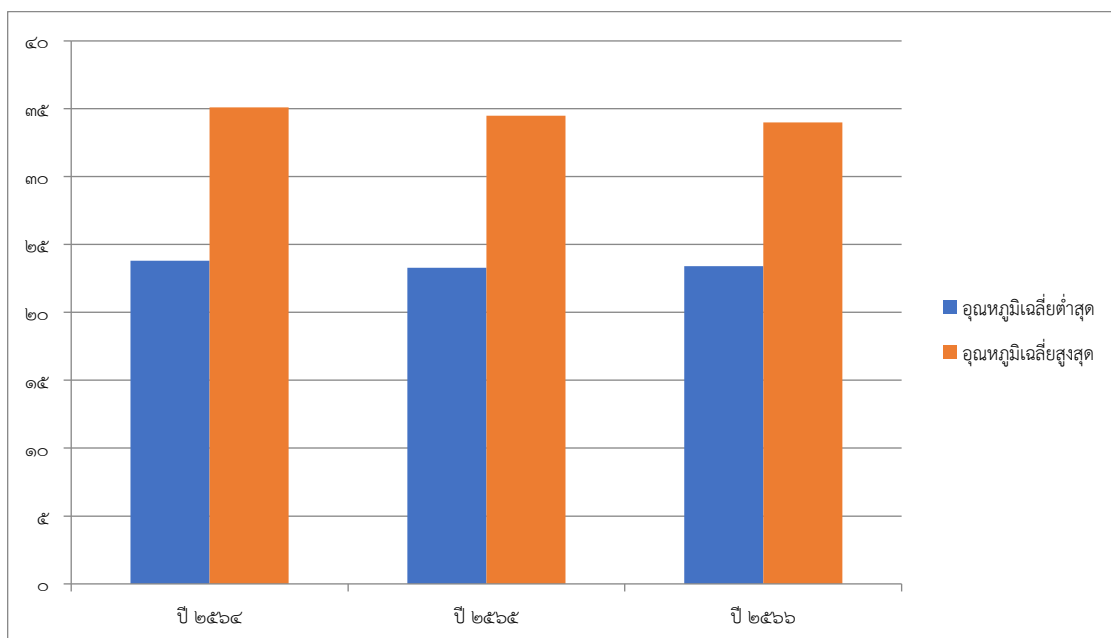
๑๐	ตุลาคม	๑๓๑.๑	๒๘๒.๖	๓๔.๐
๑๑	พฤศจิกายน	๒๒.๘	๔๒.๕	๙๙.๐
๑๒	ธันวาคม			
	รวม	๘๒๔.๒	๑,๐๕๔.๑	๑,๐๖๐.๗
	เฉลี่ย/ปี	๙๑.๕๘	๑๐๕.๔๑	๙๖.๔๓

ที่มา: สถานีฝนอำเภอท่าเรือ

๓.๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๓๘ องศาเซลเซียส นอกจากในช่วงเดือนมีนาคมถึงเดือนเมษายนของทุกปี มีอุณหภูมิตั้งแต่ ๔๐ องศาเซลเซียส ซึ่งทำให้ช่วงนั้นอากาศร้อนจัด

ความชื้นส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีความชื้นมากเท่าใดนัก ในช่วงของวันหนึ่งจะได้รับแดดมากเฉลี่ยวันละประมาณ ๗-๘ ชั่วโมง

(ที่มา: NOAA, พ.ศ.๒๕๖๖)

รูปภาพที่ ๘ แสดงค่าอุณหภูมิเฉลี่ยในรอบ ๓ ปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๖

๔ เส้นทางคมนาคม

๔.๑ ถนนหลวงสายหลัก/สายรอง

การคมนาคม ตำบลศาลาลอยมีทางรถยนต์สะดวก เพราะมีถนนลาดยางจากอำเภอท่าเรือ ถึง ตำบล ศาลาลอย และมีถนนคอนกรีต ติดต่อกันหมู่บ้าน สามารถใช้ได้ตลอดปี

๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

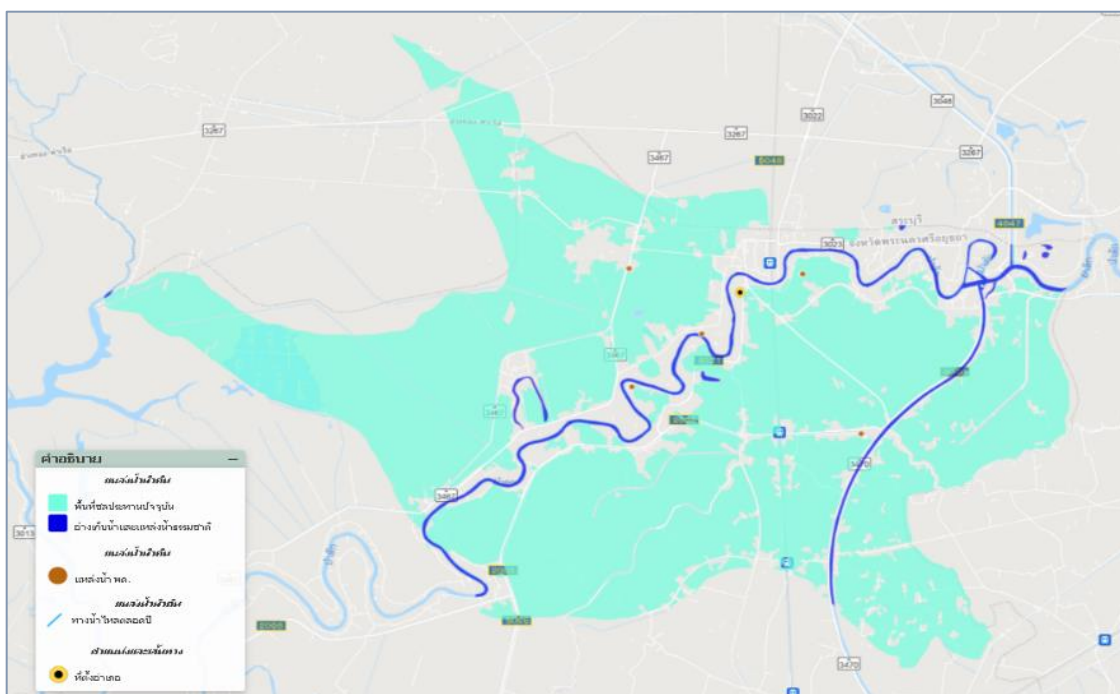
๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง

ตำบลศาลาลอย มีแหล่งน้ำ ได้แก่

แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

๑. คลองส่งน้ำ ๒๕ ขวา เป็นคลองปูนใช้ปั๊มสูบ โครงการชลประทานส่งน้ำและรักษาเรียงราง
 ๒. คลองส่งน้ำ ๒๔ ขวาโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเรียงรางได้รับน้ำเต็มทีในฤดูฝน
 ๓. คลองส่งน้ำท่าเรือนครหลวง เป็นโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครหลวง
- ข้อมูลปริมาณน้ำฝน อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๕.๒ อ่างเก็บน้ำ เขื่อน ฝายทดน้ำ

(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๗)

รูปภาพที่ ๑๑ แหล่งน้ำธรรมชาติอำเภอท่าเรือ

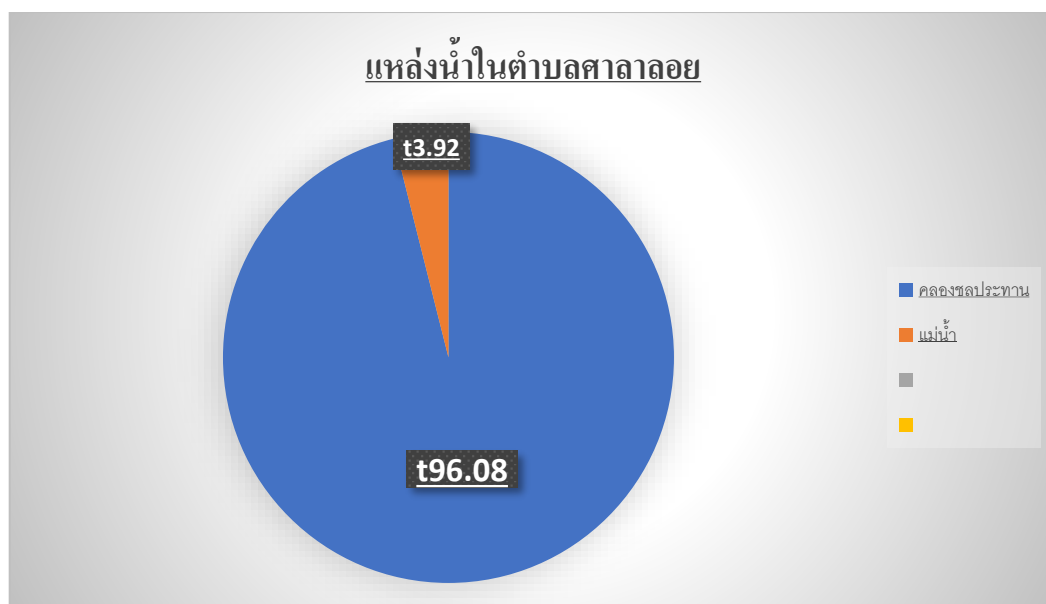
แหล่งน้ำที่สำคัญและมีผลต่อกิจกรรมทางการเกษตรของอำเภอท่าเรือประกอบไปด้วย

- โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครหลวง พื้นที่ใช้น้ำตำบลหนองนก ตำบลศาลาลอย ตำบลโพธิ์เอน ตำบลปากท่า
- โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาป่าสักใต้ พื้นที่ใช้น้ำตำบลท่าหลวง ตำบลหนองนก ตำบลศาลาลอยตำบลจำปา ตำบลท่าเจ้าสนุก

ตารางที่ ๓ แสดงแหล่งน้ำในตำบลศาลาลอย

แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	ครัวเรือน	ร้อยละ
แหล่งน้ำของตนเอง	๐.๐๐	๐.๐๐
บ่อน้ำตื้น	๐.๐๐	๐.๐๐
บ่อน้ำบาดาล	๐.๐๐	๐.๐๐
สระน้ำ	๐.๐๐	๐.๐๐
แหล่งน้ำสาธารณะ	๕๑.๐๐	๑๐๐.๐๐
บ่อบาดาล	๐.๐๐	๐.๐๐
หนองน้ำ/สระน้ำ	๐.๐๐	๐.๐๐
คลองชลประทาน	๔๙.๐๐	๙๖.๐๘
แม่น้ำ	๒.๐๐	๓.๙๒

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ, พ.ศ.๒๕๖๗)

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ, พ.ศ.๒๕๖๗)

รูปภาพที่ ๑๒ แสดงแหล่งน้ำของตนเองและแหล่งน้ำสาธารณะในตำบลศาลาลอย

๖ สภาพเศรษฐกิจและสังคม

๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ

พันธุ์พืชที่ปลูก/พันธุ์สัตว์เศรษฐกิจ

พันธุ์พืชที่ปลูก เกษตรกรในตำบลวังแดง นิยมใช้พันธุ์ส่งเสริมต่าง ๆ เกือบหมด

- ข้าว ใช้พันธุ์ส่งเสริม
- พืชผัก
- ไม้ผลต่าง ๆ

พันธุ์สัตว์ที่เลี้ยง เกษตรกรเลี้ยงสัตว์ต่าง ๆ ได้แก่

- เป็ด
- ไก่พื้นเมือง

พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ แผลงพื้นเมือง

พันธุ์พืชพื้นเมือง ส่วนใหญ่จะเป็นพืชผักสวนครัว เช่น โหระพา กระเพรา ตะไคร้ ชะอม ตำลึง มะกรูด พริก ฯลฯ
พันธุ์สัตว์พื้นเมือง เช่น ไก่พื้นเมือง

ระบบการผลิต

เกษตรกรตำบลศาลาลอยมีการผลิต คือ

๑. สภาพการผลิตการประกอบอาชีพในหมู่บ้านเกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญในการทำนาปลูกข้าว พืชผัก และทำสวน แต่การทำเกษตรในปัจจุบันเกษตรกรในตำบลศาลาลอยทำนาตลอดทั้งปี ทั้งนาปีและนาปรัง เนื่องจากสภาพพื้นที่และน้ำชลประทานสมบูรณ์ เหมาะสำหรับการทำนาได้ตลอดทั้งปี

ประชากรตำบลศาลาลอย ประชากรมีอาชีพหลักคือ เกษตรกรรม มีพื้นที่การเกษตร ๕,๕๙๒.๗๕ไร่ (ร้อยละ ๙๙.๐๓ ของพื้นที่อำเภอ) โดยอยู่พื้นที่ในเขตชลประทานทั้งหมด โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) กลุ่มพัฒนาและส่งเสริมด้านเกษตร

ตำบลศาลาลอย มีการส่งเสริมการเกษตรด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านพืช ด้านสัตว์ และด้านประมง ดังนี้

ข้อมูลพืชเศรษฐกิจ ปี ๒๕๖๗

ตารางที่ ๔ ข้อมูลพืชเศรษฐกิจ ปี ๒๕๖๗

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)								รวม
		ข้าวนาปี	ไม้ผล	ไม้ยืนต้น	พืชผัก	พืชไร่	ไม้ดอก	ไม้ประดับ	สมุนไพร/ เครื่องเทศ	
ท่าเรือ	๓๓๗.๕๐	๓๒๐.๐๐	๗.๒๕	๑.๐๐	๐.๒๕	-	๐.๒๕	๘.๗๕	-	๓๓๗.๕๐
จำปา	๓,๐๘๔.๒๕	๓,๐๒๐.๐๐	๓๖.๒๕	๖.๕๐	๑๘.๒๕	-	๒.๐๐	๑.๒๕	-	๓,๐๘๔.๒๕
ท่าหลวง	๔,๓๕๒.๒๕	๔,๑๖๙.๐๐	๘๑.๐๐	๓๒.๐๐	๓๒.๗๕	๑๘.๐๐	๑๗.๕๐	๑.๕๐	๐.๕๐	๔,๓๕๒.๒๕
บ้านร่ม	๗,๗๐๓.๒๕	๗,๕๒๑.๕๐	๔๒.๗๕	๗.๕๐	๒๑.๐๐	๑๐๖.๒๕	๐.๕๐	๓.๗๕	-	๗,๗๐๓.๒๕
ศาลาลอย	๕,๕๙๒.๗๕	๕,๐๗๓.๕๐	๓๒๐.๕๐	๓๖.๗๕	๘๒.๗๕	๖๔.๗๕	๗.๐๐	๗.๐๐	๐.๕๐	๕,๕๙๒.๗๕
วังแดง	๙,๒๓๘.๕๐	๘,๗๑๓.๐๐	๘๖.๐๐	๑๘.๐๐	๕๓.๗๕	๓๖๓.๕๐	๓.๒๕	๑.๐๐	-	๙,๒๓๘.๕๐
โพธิ์เอน	๓,๖๗๘.๕๐	๓,๖๑๓.๗๕	๒๙.๗๕	๑๗.๗๕	๕.๒๕	๙.๒๕	๐.๒๕	๒.๕๐	-	๓,๖๗๘.๕๐
ปากท่า	๕,๘๕๘.๐๐	๕,๗๓๙.๐๐	๗๖.๗๕	๒๗.๕๐	๑๒.๗๕	-	๐.๕๐	๑.๒๕	๐.๒๕	๕,๘๕๘.๐๐
หนองขาก	๗,๓๘๕.๗๕	๗,๒๒๕.๐๐	๙๓.๕๐	๒๗.๐๐	๒๕.๗๕	-	๑๒.๗๕	๑.๗๕	-	๗,๓๘๕.๗๕
ท่าเจ้าสนุก	๒,๓๔๒.๐๐	๒,๒๕๙.๗๕	๔๑.๐๐	๒๓.๗๕	๑๔.๕๐	-	๑.๐๐	๒.๐๐	-	๒,๓๔๒.๐๐
พื้นที่รวม	๔๙,๕๗๒.๗๕	๔๗,๖๕๔.๕๐	๘๑๔.๗๕	๑๙๗.๗๕	๒๖๗.๐๐	๕๖๑.๗๕	๔๕.๐๐	๓๐.๗๕	๑.๒๕	๔๙,๕๗๒.๗๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ,พ.ศ.๒๕๖๗

ข้อมูลด้านปศุสัตว์ ปี ๒๕๖๗

ตารางที่ ๕ ข้อมูลด้านปศุสัตว์ ปี ๒๕๖๗

ตำบล	เกษตรกร ผู้เลี้ยงสัตว์ รวม (ราย)	โคเนื้อ (ตัว)	โคนม (ตัว)	กระบือ (ตัว)	สุกร (ตัว)	ไก่ (ตัว)	เป็ด (ตัว)	แพะ (ตัว)	แกะ (ตัว)
ท่าเรือ	๗๙	๕๘	-	-	-	๑,๔๕๔	๑๑๔	-	-
จำปา	๒๘๗	๑๓	-	๕	-	๙๕,๒๑๔	๗๔๕	-	-
ท่าหลวง	๒๗๑	๘๐	-	๕	๑๒	๑๒๕,๓๕๑	๖๘๕	๑๖	-
บ้านร่อม	๒๒๖	๓๗	-	๑	-	๑๒๕,๓๕๑	๗๑๐	-	-
ศาลาลอย	๓๐๖	๖๓	-	๑๒	๑,๖๐๐	๖,๑๖๑	๑,๒๘๗	-	-
วังแดง	๒๐๗	๖	-	-	-	๔๔,๔๗๐	๑,๓๖๖	-	-
โพธิ์เอน	๑๖๖	๒๙	-	-	-	๔,๕๑๐	๑,๒๒๐	-	-
ปากท่า	๑๔๓	๖๓	-	๑๑	-	๕,๖๔๖	๑,๒๑๓	-	-
หนองขนก	๒๔๑	๙๘	-	๑๔๑	-	๔๕,๒๕๐	๗๗๖	-	-
ท่าเจ้าสนุก	๒๑๒	๕๕	-	๑๓	๒๘	๕๑๗๒	๗๓๙	๘	-
รวมทั้งหมด	๒,๑๓๘	๕๐๒	๐	๑๔๑	๑,๖๔๐	๓๓๗,๔๔๓	๘,๘๕๕	๒๔	๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ,พ.ศ.๒๕๖๖

ข้อมูลด้านประมง ปี ๒๕๖๗

ตารางที่ ๖ ข้อมูลด้านประมง ปี ๒๕๖๕

ตำบล	เกษตรกรรวม (ราย)	กุ้งทะเล	กุ้งน้ำจืด	ปลาทะเล	ปลาน้ำจืด	สัตว์น้ำสวยงาม	สัตว์น้ำอื่นๆ
ท่าเรือ							
จำปา	๑๘				๑๗	๑	
ท่าหลวง							
บ้านร่อม	๒				๒		
ศาลาลอย	๔				๓	๑	
วังแดง	๓				๒		๑
โพธิ์เอน							
ปากท่า	๒				๒		
หนองขนก	๑๔				๑๒		๓
ท่าเจ้าสนุก	๕				๕		
รวมทั้งหมด	๔๘				๔๔	๒	๔

ที่มา : สำนักงานประมงอำเภอท่าเรือ,พ.ศ.๒๕๖๗

ปริมาณผลผลิต

การผลิตข้าวนาปีและข้าวนาปรัง

๑. การผลิตข้าวนาปี พื้นที่ ๖,๓๐๐ ไร่ ได้ผลผลิตประมาณ ๕,๐๔๐ ตัน
๒. การผลิตข้าวนาปรัง พื้นที่ ๕,๖๔๐ ไร่ ได้ผลผลิตประมาณ ๔,๖๒๕ ตัน

เทคนิควิธีการผลิต

ข้าวนาปีหว่านน้ำตาม

พันธุ์ข้าว	พันธุ์ข้าวสุพรรณ ๑ , พันธุ์กข.๓๑, กข.๔๗
เมล็ดพันธุ์	๒๐ กิโลกรัม/ไร่ การเตรียมเมล็ดพันธุ์ มีการคัดเมล็ดพันธุ์ข้าว โดยนำข้าวมาแช่น้ำแล้วช้อนข้าวที่ลอยบนผิวน้ำออกนำมาใส่กระสอบแช่น้ำไว้ประมาณ ๑ คืน นำมาห่มไว้ ๑ - ๒ คืน รดน้ำเช้า - เย็น
การไถ	ไถตะและไถแปร ๒ ครั้ง แล้วปล่อยน้ำ แช่ทิ้งไว้ประมาณ ๓ -๕ วัน แล้วคราดทำเทือก
การกำจัดวัชพืช	ใช้ ๒,๔ ดี และเอวีโรซาน ๓ จี ฉีดพ่นหรือหว่านก่อนหรือหลังปักดำ ๑๕ -๒๐ วัน
การใส่ปุ๋ย	ใส่ปุ๋ยเคมี ๒ ครั้ง <u>ครั้งที่ ๑</u> สูตร ๑๖-๒๐-๐ อัตรา ๓๕ กิโลกรัม/ไร่ หลังจากหว่านข้าววงอก ๒๕ - ๓๐ วัน <u>ครั้งที่ ๒</u> สูตร ๔๖-๐-๐ อัตรา ๕ - ๑๐ กิโลกรัม/ไร่ หลังจากหว่านปุ๋ยครั้งแรก ๓๐ วัน
การกำจัดแมลง	ใช้สารเคมีป้องกัน กำจัดเพลี้ยไฟ และใช้ฟูราดาน ป้องกันกำจัดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ,เพลี้ยจักจั่นสีเขียว ใช้ฟูราดานประมาณ ๓ -๕ กิโลกรัม/ไร่
การกำจัดโรค	โรคใบสีส้ม โรคใบไหม้ โรคใบจุดสีน้ำตาล เกษตรกรใช้สารเคมี ป้องกันกำจัดเชื้อราฉีดพ่น

สัตว์ใช้งาน เครื่องจักรการเกษตรและปัจจัยการผลิต

- สัตว์ใช้งาน ในปัจจุบันไม่นิยมนำสัตว์มาใช้งานแล้ว
- เครื่องจักรกลการเกษตร

เกษตรกรตำบลศาลาลอย

- รถไถเดินตาม ๒๒ คัน ๒๑ คราวเรือน
- เครื่องสูบน้ำ ๓๑ เครื่อง ๒๔ คราวเรือน
- เครื่องพ่นยา ๑๙ เครื่อง ๑๘ คราวเรือน
- รถบรรทุกเล็ก ๙ คัน ๙ คราวเรือน

เทคโนโลยีการผลิต (การใส่ปุ๋ย สารเคมี)

ปุ๋ยเคมี - การใส่ปุ๋ยเคมีในนาข้าว ใส่ ๒ ครั้ง

ครั้งที่ ๑ ใช้ปุ๋ยสูตร ๑๖-๒๐-๐ ในอัตรา ๓๕ กิโลกรัม/ไร่ หลังข้าววงอก ๑๐-๑๕ วัน

ครั้งที่ ๒ ใช้ปุ๋ยสูตร ๔๖-๐-๐ ในอัตรา ๘ กิโลกรัม/ไร่ เมื่อข้าวเริ่มตั้งท้องหรือก่อนออกดอก ๓๐ วัน

สารเคมี- ในนาข้าวมีการใช้สารเคมีกำจัดวัชพืช ประเภทยาคุมและยาฆ่าหญ้า

การใช้สารเคมีกำจัดแมลงศัตรูพืช

- ในพืชผัก ใช้สารเคมีกำจัดแมลงศัตรูพืช และน้ำหมักชีวภาพ

๖.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product : GPP) ณ ราคาประจำปี ในปี พ.ศ.๒๕๖๔ เท่ากับ ๔๒๘,๕๔๘ ล้านบาท เทียบกับปีที่แล้ว (ปี พ.ศ.๒๕๖๓) มีมูลค่า เท่ากับ ๔๒๖,๕๔๘ ล้านบาท ลดลง ๔๔,๔๔๔ ล้านบาท หดตัวร้อยละ ๑๒.๕

ผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัว (Per Capita GPP) ณ ราคาประจำปี ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ มีรายได้ต่อคนต่อปีเท่ากับ ๔๕๙,๗๒๔ บาท เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว (ปี.พ.ศ. ๒๕๖๓รายได้) ที่มีต่อคนต่อปี จำนวน ๔๓๙,๑๕๙ บาท เพิ่มขึ้น ๒๐,๕๖๕ คิดเป็นร้อยละ ๔.๕

ตารางที่ ๗ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ณ ราคาคงที่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓

(ล้านบาท) รายการ	ปี พ.ศ.				
	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕
ภาคเกษตร	๑๑,๔๘๔	๑๑,๗๐๒	๑๐,๖๙๙	๙,๕๔๑	๑๑,๓๗๓
ภาคบริการ	๑๒๓,๓๖๕	๑๒๕,๐๖๗	๑๒๔,๖๒๗	๑๒๖,๒๕๐	๑๒๘,๘๗๙
ภาคอุตสาหกรรม	๒๘๒,๖๓๖	๒๖๘,๖๙๖	๒๖๒,๘๓๕	๒๙๒,๗๕๗	๒๗๗,๘๕๒
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	๔๑๗,๔๘๕	๔๐๕,๔๖๕	๓๙๘,๑๖๑	๔๒๘,๕๔๘	๔๑๘,๑๐๔
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (บาท)	๔๖๐,๒๒๖	๔๔๕,๕๘๐	๔๓๖,๓๖๓	๔๖๘,๕๗๙	๔๕๖,๒๘๖
จำนวนประชากร (๑,๐๐๐ คน)	๙๐๗	๙๑๐	๙๑๒	๙๑๕	๙๑๖

ที่มา:สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๗

๖.๓ รายได้ของประชากรรวม รายได้ต่อหัว

รายได้ของเกษตรกรในตำบลศาลาลอย

- รายได้จากการเกษตรเฉลี่ยครัวเรือนละ ๔๖,๐๐๐ บาท/ปี
- รายได้ด้านค้าขายเฉลี่ยครัวเรือนละ ๕๐,๐๐๐ บาท/ปี
- รายได้ด้านรับจ้างเฉลี่ยครัวเรือนละ ๒๑,๔๘๗ บาท/ปี

ตารางที่ ๘ รายได้ในภาคเกษตรของตำบลศาลาลอย

ช่วงรายได้	ครัวเรือน	ร้อยละ
น้อยกว่า ๖๐,๐๐๐ บาท	๐.๐๐	๐.๐๐
๖๐,๐๐๐ - ๑๑๙,๙๙๙ บาท	๑.๐๐	๕๐.๐๐
๑๒๐,๐๐๐ - ๑๗๙,๙๙๙ บาท	๑.๐๐	๕๐.๐๐
๑๘๐,๐๐๐ - ๔๙๙,๙๙๙ บาท	๐.๐๐	๐.๐๐
๕๐๐,๐๐๐ - ๙๙๙,๙๙๙ บาท	๐.๐๐	๐.๐๐
ตั้งแต่ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป	๐.๐๐	๐.๐๐
รวม	๒.๐๐	๑๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ,พ.ศ.๒๕๖๗

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ, พ.ศ. ๒๕๖๗

รูปภาพที่ ๑๓ รายได้ในภาคเกษตรของตำบลศาลาลอย

ภาระหนี้สิน

ส่วนใหญ่เกษตรกรในตำบลศาลาลอย จะมีการกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินทุนไปทำการ เพาะปลูกเมื่อเก็บเกี่ยว ผลผลิตแล้วจึงส่งเงินคืน แหล่งเงินทุนที่เกษตรกรกู้ยืมมีดังนี้

๑. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์
๒. สหกรณ์การเกษตรอำเภอท่าเรือ
๓. เพื่อนบ้าน ฯลฯ

การรวมกลุ่มเกษตรกรและเงินทุนของกลุ่ม

การรวมกลุ่ม

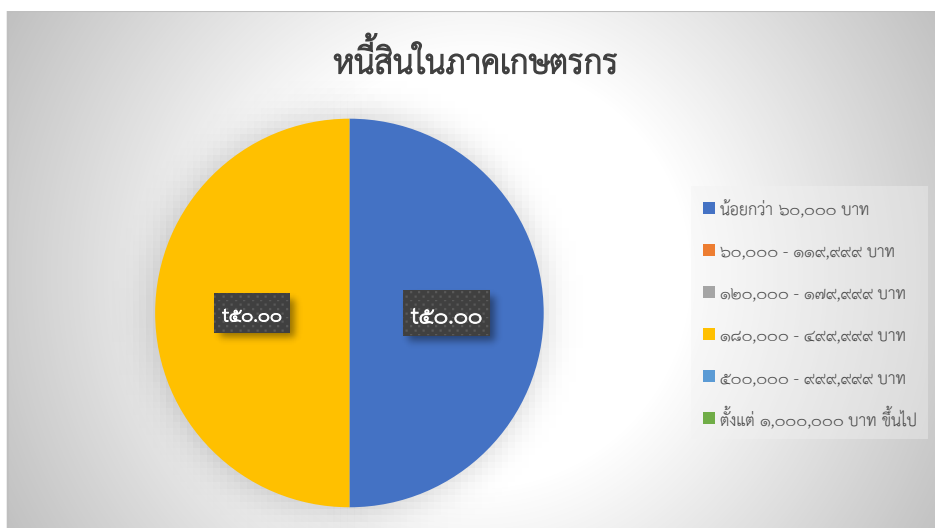
๑. กลุ่มเกษตรกร
๒. กลุ่มแม่บ้าน

หนี้สินในภาคเกษตร

ตารางที่ ๙ หนี้สินในภาคเกษตรของตำบลศาลาลอย

ช่วงรายได้	ครัวเรือน	ร้อยละ
น้อยกว่า ๖๐,๐๐๐ บาท	๑.๐๐	๕๐.๐๐
๖๐,๐๐๐ - ๑๑๙,๙๙๙ บาท	๐.๐๐	๐.๐๐
๑๒๐,๐๐๐ - ๑๗๙,๙๙๙ บาท	๐.๐๐	๐.๐๐
๑๘๐,๐๐๐ - ๔๙๙,๙๙๙ บาท	๑.๐๐	๕๐.๐๐
๕๐๐,๐๐๐ - ๙๙๙,๙๙๙ บาท	๐.๐๐	๐.๐๐
ตั้งแต่ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป	๐.๐๐	๐.๐๐
รวม	๒.๐๐	๑๐๐.๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ, พ.ศ. ๒๕๖๗

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ,พ.ศ.๒๕๖๗

รูปภาพที่ ๑๔ หนี้สินในภาคเกษตรของตำบลศาลาลอย

แหล่งเงินทุน

เงินทุน ใช้ทุนของตนเองเป็นส่วนน้อย ส่วนใหญ่กู้จากทุนของรัฐ คือ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ สหกรณ์เกษตรอำเภอท่าเรือ บางรายกู้จากเพื่อนบ้าน

แหล่งสินเชื่อเพื่อการเกษตร

- ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ สาขาพระนครศรีอยุธยา หน่วยท่าเรือ
- เงินกู้จากเพื่อนบ้าน

ข้อมูลสรุปของลูกหนี้ในระบบแยกตามธนาคารที่รับผิดชอบในการรับโอนลูกหนี้ในระบบเข้ามาเป็นหนี้ในระบบ
 ตารางที่ ๑๐ ข้อมูลสรุปของลูกหนี้ในระบบแยกตามธนาคาร

รหัสตำบล	ชื่อตำบล	ธ.ก.ส.	ธอส.	ธ.ออมสิน	ธพว.	ธ.กรุงไทย	รวมลูกหนี้ (ราย)
๑๔๐๒๐๐				๑			๑
๑๔๐๒๐๑	ท่าเรือ	๓	๔	๑๔๓		๓๑	๑๘๑
๑๔๐๒๐๒	จำปา	๑๑	๗	๒๑๙		๖๘	๓๐๕
๑๔๐๒๐๓	ท่าหลวง	๘	๓	๑๓๐		๒๗	๑๖๘
๑๔๐๒๐๔	บ้านร่อม	๔๖		๑๐๓		๒๕	๑๗๔
๑๔๐๒๐๕	ศาลาลอย	๑๒	๑๒	๑๖๑		๓๔	๓๑๙
๑๔๐๒๐๖	วังแดง	๕๖	๑	๙๒		๒๓	๑๗๒
๑๔๐๒๐๗	โพธิ์เอน	๓๔		๖๙		๒๒	๑๒๕
๑๔๐๒๐๘	ปากท่า	๑๕	๒	๗๖		๑๕	๑๐๘
๑๔๐๒๐๙	ท่าหลวง	๔๒	๖	๑๒๘		๒๕	๒๐๑
๑๔๐๒๑๐	ท่าเจ้าสนุก	๑๐	๒	๑๐๓		๒๐	๑๓๕

๖.๔ จำนวนครัวเรือน แยกชายหญิง ช่วงอายุ ในเมือง/ชนบท

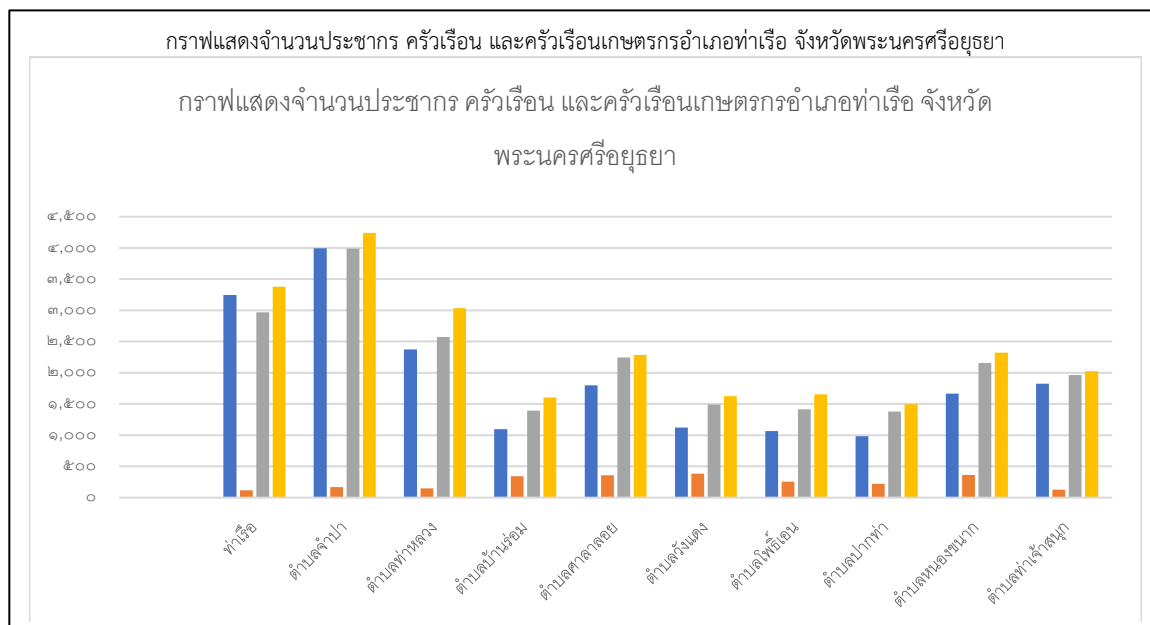
จำนวนประชากรและครัวเรือน

มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น ๔,๗๘๓ คน แยกเป็นชาย ๒,๒๗๘ คน หญิง ๒,๕๐๕ คน ครัวเรือน ทั้งหมด ๑,๗๖๒ ครัวเรือน ครัวเรือนเกษตรกร ๓๕๙ ครัวเรือน

ตารางที่ ๑๑ ตารางแสดงจำนวนประชากรในอำเภอท่าเรือ

ที่	ตำบล	ครัวเรือน ทั้งหมด	ครัวเรือน เกษตรกร	ประชากร		
				ชาย	หญิง	รวม
๑	ท่าเรือ	๓,๒๔๗	๑๑๖	๒๙๖๘	๓,๓๗๗	๖,๓๔๕
๒	ตำบลจำปา	๓,๙๙๒	๑๗๐	๓,๙๘๖	๔,๒๔๑	๘,๒๖๒
๓	ตำบลท่าหลวง	๒,๓๗๔	๑๔๗	๒๕๗๔	๓๐๓๕	๕,๖๐๙
๔	ตำบลบ้านร่อม	๑,๐๙๘	๓๔๕	๑,๓๙๒	๑,๖๐๒	๒,๙๙๔
๕	ตำบลศาลาลอย	๑,๘๐๐	๓๕๙	๒,๒๔๓	๒,๒๘๔	๔,๕๒๗
๖	ตำบลวังแดง	๑,๑๒๒	๓๘๒	๑,๔๙๑	๑,๖๒๗	๓,๑๑๘
๗	ตำบลโพธิ์เอน	๑,๐๖๕	๒๕๕	๑,๔๑๓	๑,๖๕๔	๓,๐๖๗
๘	ตำบลปากท่า	๙๘๓	๒๑๘	๑,๓๗๙	๑,๔๙๗	๒,๘๗๖
๙	ตำบลหนองขาก	๑,๖๖๗	๓๖๔	๒,๑๕๙	๒,๓๒๔	๔,๔๘๓
๑๐	ตำบลท่าเจ้าสนุก	๑,๘๒๔	๑๓๐	๑,๙๖๔	๒,๐๒๖	๓,๙๙๐
รวม		๑๙,๑๗๑	๒,๔๘๖	๒๑,๕๖๙	๒๓,๖๗๗	๔๕,๒๔๖

ที่มา : สำนักทะเบียนอำเภอท่าเรือ, พ.ศ. ๒๕๖๗

ที่มา : กรมการปกครอง, พ.ศ. ๒๕๖๗

รูปภาพที่ ๑๕ แสดงจำนวนประชากร ครัวเรือน และครัวเรือนเกษตรกร อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๖.๕ การศึกษา

ตำบลศาลาลอย มีสถานศึกษา หรือโรงเรียนทั้งสิ้น ๒ แห่ง โดยแบ่งเป็นโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต ๑ จำนวน ๒ โรงเรียน ดังนี้

ประถมศึกษาตอนต้น

- โรงเรียนวัดศาลาลอย ตำบลศาลาลอย ระดับชั้น อนุบาล-ประถมศึกษา

มัธยมตอนต้น

- โรงเรียนวัดนางคุ่ม ตำบลศาลาลอย ระดับชั้น อนุบาล-มัธยมศึกษาตอนต้น

๖.๖ สาธารณสุข

๑. สถานบริการและหน่วยงานสาธารณสุข

๑.๑ สถานบริการและหน่วยงานสาธารณสุขของรัฐ ประกอบด้วย

๑.๑.๑ สถานบริการ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ได้แก่

- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ๒ แห่ง

๑.๒ สถานบริการสาธารณสุขเอกชน ประกอบด้วย

๑.๒.๑ คลินิกแพทย์ - แห่ง

๑.๒.๒ คลินิกพยาบาล - แห่ง

๑.๒.๓ ร้านขายยาแผนปัจจุบัน - แห่ง

๑.๒.๔ ร้านขายยาแผนโบราณ - แห่ง

๑.๓ จำนวนบุคลากรทางการแพทย์

๑.๓.๑ แพทย์ จำนวน - คน

๑.๓.๒ ทันตแพทย์ จำนวน - คน

๑.๓.๓ เภสัชกร จำนวน - คน

๑.๓.๔ พยาบาล จำนวน - คน

๑.๓.๕ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข จำนวน ๖ คน

๑.๓.๖ อาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) จำนวน ๕๘ คน

๖.๗ ประเพณีและวัฒนธรรม

ศาสนา ชาวบ้านในตำบลศาลาลอย จะนับถือศาสนาพุทธเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งในวันสำคัญทางศาสนา จะมีการทำพิธีกรรมทางศาสนาต่าง ๆ ในทุก ๆ ปี

ขนบธรรมเนียมประเพณี พิธีกรรม อิทธิพลทางความคิด (ค่านิยม)

ศาสนา

๑. ผู้นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ ๙๘ ของจำนวนประชากรทั้งหมดในเขตตำบล มีวัด จำนวน ๔ วัด
๒. ผู้นับถือศาสนาอิสลาม ร้อยละ ๑ ของจำนวนประชากรทั้งหมดในเขตตำบล
๓. ผู้นับถือศาสนาคริสต์ ร้อยละ ๑ ของจำนวนประชากรทั้งหมดในเขตตำบล

วัฒนธรรม

ประเพณีท้องถิ่นที่สำคัญ

ก. ประเพณี ทำบุญตักบาตรวันขึ้นปีใหม่ เดือนมกราคม

ข. ประเพณี สงกรานต์ เดือนเมษายน

- ค. ประเพณี ถวายเทียนเข้าพรรษา เดือนกรกฎาคม
 - ง. ประเพณี ลอยกระทง เดือนพฤศจิกายน
 - จ. การแต่งกาย แต่งกายแบบสากลนิยม
 - ฉ. สิ่งอำนวยความสะดวก ราษฎรแต่ละครัวเรือน จะมีเครื่องอำนวยความสะดวก เช่น
 - ช. พัดลม เตาไฟฟ้า ทุกบ้าน บางบ้านมีตู้เย็น เครื่องซักผ้า ตู้อบ ฯลฯ แล้วแต่ฐานะ
- ศาสนา สิ่งยึดเหนี่ยว และข้อห้ามต่าง ๆ

ด้านศาสนาตำบลศาลาลอย นับถือศาสนาพุทธ ซึ่งภายในตำบลศาลาลอย มีวัดอยู่ ๔ วัด เป็นที่ยึดเหนี่ยวของประชาชนในตำบล สังเกตได้จากงานประเพณี เช่น ทำบุญวันเข้าพรรษา และวันสำคัญทางศาสนา ฯลฯ ข้อห้ามต่าง ๆ ก็คือ ไม่ให้ทำบาป ทำผิดศีล หรือผิดกฎหมาย

๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)

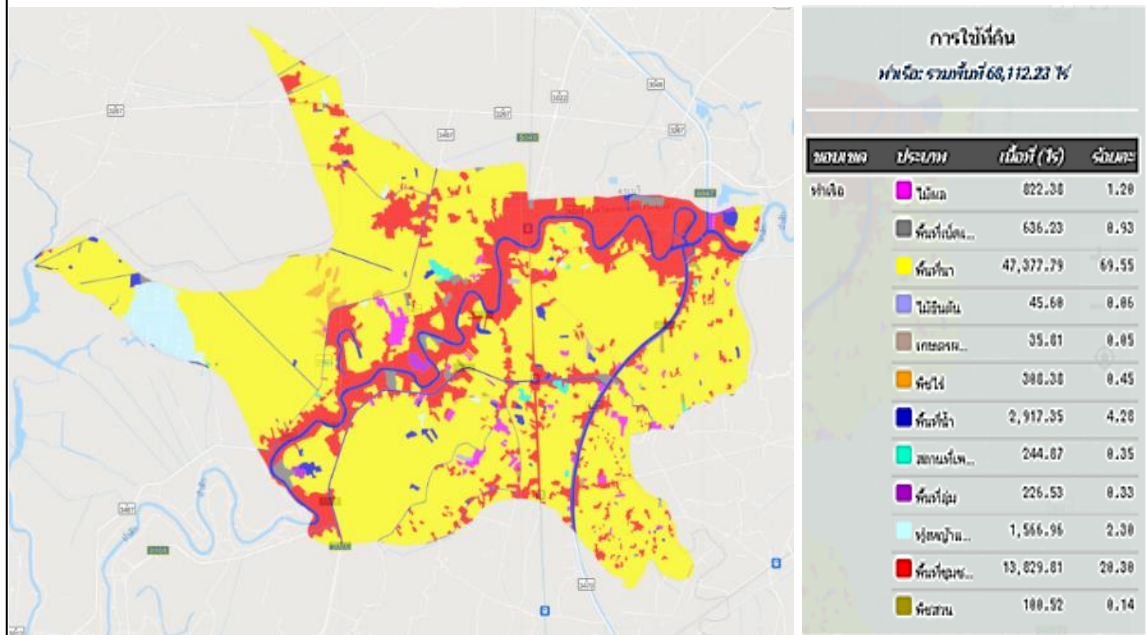
ตำบลศาลาลอย มีสภาพการใช้ประโยชน์ที่ดิน พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก ได้แก่ ข้าว มีพื้นที่ปลูกมากจำนวน ๕,๐๗๓.๕๐ ไร่ รองลงมา คือ ไม้ผล มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๓๒๐.๕๐ ไร่ พืชไม้ยืนต้น มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๓๖.๗๕ ไร่ พืชผัก มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๘๒.๗๕ ไร่ พืชไร่ มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๖๔.๗๕ ไร่ ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีพื้นที่ปลูกไม้ยืนต้น ไม้ดอก ไม้ประดับ และสมุนไพร

ตารางที่ ๑๒ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินของตำบลศาลาลอย

ประเภท	จำนวนไร่	ร้อยละ
พื้นที่นาข้าว	๕,๐๗๓.๕๐	๙๐.๗๑
พื้นที่ปลูกไม้ผล	๓๒๐.๕๐	๕.๗๓
พื้นที่ปลูกไม้ยืนต้น	๓๖.๗๕	๐.๖๕
พื้นที่ปลูกพืชผัก	๘๒.๗๕	๑.๔๗
พื้นที่ปลูกพืชไร่	๖๔.๗๕	๑.๑๕
พื้นที่ปลูกไม้ดอก	๗	๐.๑๒
พื้นที่ปลูกไม้ประดับ	๗	๐.๑๒
พื้นที่ปลูกสมุนไพร/เครื่องเทศ	๐.๕๐	๐.๐๐

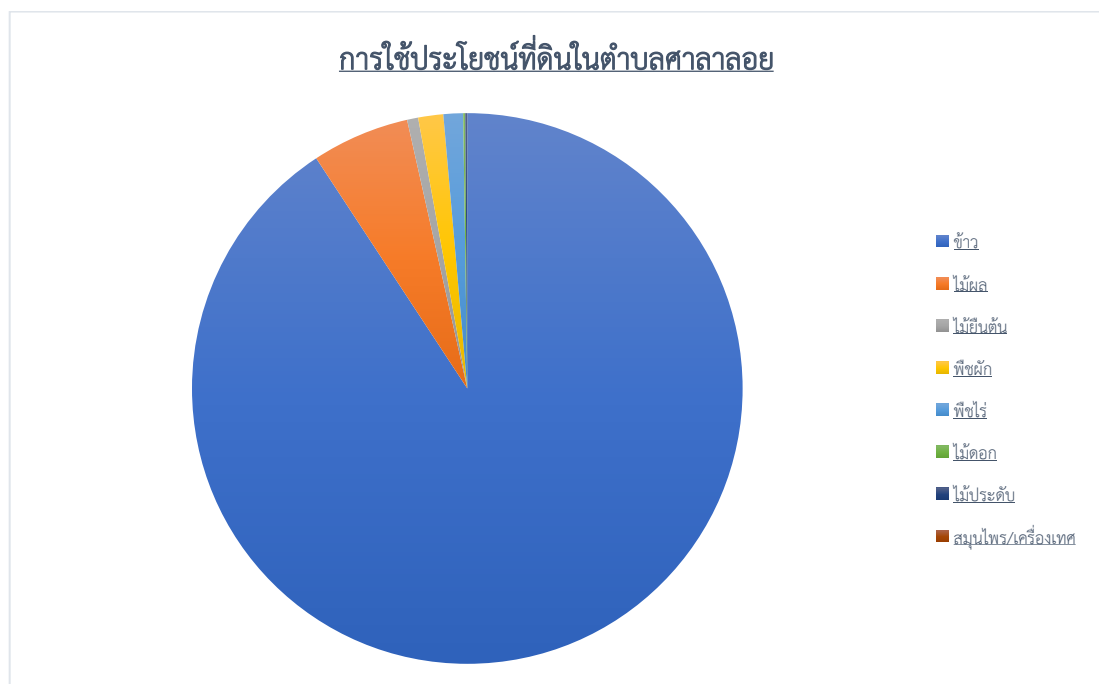
ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ, พ.ศ.๒๕๖๗

แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

ที่มา : (ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๗)

รูปภาพที่ ๑๖ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอลำทะเมนชัย, พ.ศ. ๒๕๖๗

รูปภาพที่ ๑๗ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบลศาลาลอย

๘ องค์กร/สถาบันต่าง ๆ

ตำบลศาลาลอย มีกลุ่มสถาบันเกษตรกร กลุ่มอาชีพการเกษตร ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานราชการ หลายกลุ่ม กลุ่มอาชีพการเกษตร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น มีกลุ่มต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ ๑๓ รายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการลงทะเบียนของตำบลศาลาลอย

ลำดับที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม/เจ้าของกิจการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	สถานที่ตั้ง		
				เลขที่	หมู่ที่	ตำบล
๑.	นางสมศรี ทับทิมทอง	นาง สมศรี ทับทิมทอง	สบู่สมุนไพร			ศาลาลอย
๒.	นาง อำไพ งามนิคม	นาง อำไพ งามนิคม	น้ำดื่มสมุนไพร ไข่เค็มสมุนไพร			ศาลาลอย
๓.	น.ส.เพ็ญ ไทยภักดี	นาง เพ็ญ ไทยภักดี	กระเป๋			ศาลาลอย
๔.	นางปิยวดี สมดี	นาง ปิยวดี สมดี	ดอกไม้รีไซเคิล			ศาลาลอย
๕.	นางสาวอัญชลี วรรณพินทุ	นางสาว อัญชลี วรรณพินทุ	ตะกร้าเอนกประสงค์จากเศษวัสดุเสื่อ แตงลาย			ศาลาลอย
๖.	นางสาวจรัสศรี อัครเดชาชาญยุทธ์	นางสาว จรัสศรี อัครเดชาชาญ ยุทธ์	พวงมาลัยจากกระดาษทิชชู ตะกร้า จากเชือกมัดฟาง สิ่งประดิษฐ์จากเศษ ผ้า	๙/ ๒๒๒	๑๐	ศาลาลอย
๗.	ข้าวรักษ์สุขภาพ	นาย สมศักดิ์ ฉิ่งกิตติ	ข้าวรักษ์สุขภาพ			ศาลาลอย
๘.	เครื่องหนังจระเข้	นางสาว วิวารวรรณ รุ่งติ	กระเป๋าหนังจระเข้ พวงกุญแจจาก จระเข้			ศาลาลอย
๙.	นางธนพร สำเร็จศิลป์	นาง ธนพร สำเร็จศิลป์	ตุ๊กตาถุงเท้าคู่รัก			ศาลาลอย
๑๐.	นางรุ่งอรุณ พุ่มชะเอม	นาง รุ่งอรุณ พุ่มชะเอม	ไก่ทอดสมุนไพร			ศาลาลอย
๑๑.	นายสนม รอดรักบุญ	นาย สนม รอดรักบุญ	ถ่านโบราณ ของคนเฒ่าคนแก่			ศาลาลอย
๑๒.	นางลัดดา เตายืน	นาง ลัดดา เตายืน	พวงมาลัยจากกระดาษทิชชู			ศาลาลอย
๑๓.	M เครื่องหนัง	นาย อาทิตย์ รุ่งติ	เครื่องหนังจระเข้			ศาลาลอย
๑๔.	ร้าน New Year อร่อยพันล้าน	นางสาว ธิติรัตน์ จันทร์กระจ่าง	ขนมจีบ แขนวชีสและแซนวิชอบ			ศาลาลอย
๑๕.	ผ้าไหม ๑๐๐ ปี	นาง ทศนีย์ สนธิประเสริฐ	ผ้าไหม ๑๐๐ ปี			ศาลาลอย
๑๖.	ขนมไทยโบราณ	นางสาว ณฐมน โพธิ์เย็น	ขนมไทยโบราณ			ศาลาลอย
๑๗.	นาง จารุเนตร มะปรางหวาน	นาง จารุเนตร มะปรางหวาน	ผ้าฝ้าย			ศาลาลอย
๑๘.	กระเช้าสบู่หอม	นาง ลัดดา เตายืน	กระเช้าสบู่หอม			ศาลาลอย
๑๙.	กาญจนา ชมจันทร์	นาง กาญจนา ชมจันทร์	มะนาวดอง			ศาลาลอย
๒๐.	นางลำพึง ศรีประทุม	นาง ลำพึง ศรีประทุม	ข้าวหลาม			ศาลาลอย
๒๑.	นางบุญประเสริฐโชค รอดรักบุญ	นาง บุญประเสริฐโชค รอดรักบุญ	ขนมทองม้วนเฮง			ศาลาลอย
๒๒.	นางแสงเดือน งามภัก	นาง แสงเดือน งามภัก	ขนมไทย			ศาลาลอย
๒๓.	นางลำพึง ศรีประทุม	นาง ลำพึง ศรีประทุม	ไอศกรีม แม่ลำพึง			ศาลาลอย
๒๔.	ชญานันท์ เครื่องหนังแท้ (เหมียว)	นางสาวเบญจมาศ เยาวรัมย์	เครื่องหนังแท้ (เหมียว)			ศาลาลอย

ที่มา: สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอท่าเรือ,พ.ศ. ๒๕๖๖

ตารางที่ ๑๔ จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์

ประเภทผลิตภัณฑ์	จำนวน
อาหาร	๑๑
เครื่องดื่ม	๑
ผ้า เครื่องแต่งกาย	๑
ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	๑๑
สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	๒
รวม	๒๖

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอท่าเรือ, พ.ศ.๒๕๖๗

การรวมกลุ่มเพื่อประกอบอาชีพ

กลุ่มที่เป็นทางการของกรมส่งเสริมการเกษตร

๑. กลุ่มเกษตรกร
๒. กลุ่มแม่บ้าน

และนอกจากนี้ยังมีกลุ่มลูกค้า ชกส. และสมาชิกสหกรณ์การเกษตร ซึ่งเป็นแหล่งเงินทุนในกิจกรรมทางการเกษตรของสมาชิก

ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนของตำบลศาลาลอย

ตารางที่ ๑๕ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนของตำบลศาลาลอย

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเพาะเห็ดเศรษฐกิจตำบลศาลาลอย	๓๖/๕	๑๕	ศาลาลอย	๑๔	นายพันธกานต์ ปทุมวัน
วิสาหกิจชุมชนคนเลี้ยงไก่	๙/๒๒๒	๑๕	ศาลาลอย	๗	นางสาวจรัสศรี อัสวเดชาชาญยุทธ์
วิสาหกิจชุมชนไทย-อยุธยา	๖๑	๑๐	ศาลาลอย	๗	นางสาว ธัญวรรณ พัฒนาผล
วิสาหกิจชุมชนอาร์แอลอาร์แกนิคฟาร์ม	๕๓	๒	ศาลาลอย	๗	นาย ปราโมทย์ ทะนุพันธ์

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ,พ.ศ.๒๕๖๗

ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ

ตารางที่ ๑๖ ข้อมูลกลุ่มยุวเกษตรกรของตำบลศาลาลอย

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
กลุ่มยุวเกษตรกรนางคัมภีร์ (โรงเรียนวัดนางคัม)		๑	ศาลาลอย	๒๐	ค.ช.ทนายณัฐ เกาศรี

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ,พ.ศ. ๒๕๖๗

องค์กรในชุมชน

- กลุ่มเกษตรกร
- กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

ความสัมพันธ์ของเกษตรกรกับสถาบันต่าง ๆ

ส่วนใหญ่เกษตรกรจะให้ความสำคัญกับกลุ่ม หรือสถาบันน้อยมาก ยกเว้นสถาบันที่มีการให้กู้ยืมเงินทุนแก่สมาชิก เพราะเกษตรกรจะคำนึงถึงผลประโยชน์ด้านการลงทุนเป็นสำคัญ

สถานภาพของสถาบันและองค์กร

วัตถุประสงค์กลุ่มทุกกลุ่มที่ตั้งขึ้นมาในชุมชน ก็จะมีวัตถุประสงค์ที่เด่นชัดแน่นอน

กฎระเบียบของแต่ละสถาบันก็จะตั้งขึ้นมาเพื่อเป็นกฎให้สมาชิกถือปฏิบัติเพื่อให้ดำเนินการของกลุ่มต่าง ๆ ดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพ

การแบ่งผลประโยชน์ กลุ่มที่ต้องการแบ่งผลประโยชน์ให้กับสมาชิก ก็จะมีกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจ จะมีการแบ่งผลประโยชน์ให้กับสมาชิกทุกปี

การดำเนินงานและผลการดำเนินงาน

การดำเนินงานของสถาบันกลุ่มนั้น ในตำบลศาลาลอยมีกลุ่มเกษตรกรทำนา ยังมีภาระหนี้สินเดิมอยู่แล้ว ส่วนสถาบันกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องจากเจ้าหน้าที่

ปัญหาและอุปสรรค

ปัญหาและอุปสรรค สำหรับกลุ่มที่มีเรื่องการเงินเข้ามาเกี่ยวข้องก็คือกลุ่มเกษตรกรทำนา ซึ่งมีภาระหนี้สินเดิมอยู่ และสมาชิกกลุ่มไม่ยอมผ่อนชำระ ทำให้เกิดความล้มเหลวของกลุ่มในการดำเนินกิจกรรมซื้อ การขาย และปัจจัยการผลิต

การสนับสนุนจากภายนอก

กรมส่งเสริมการเกษตรได้ให้การอนุมัติโครงการประจำปีมาให้ดำเนินการ ส่วนหน่วยงานอื่น ๆ สนับสนุนงานในด้านวิทยากร และวิชาการ และจัดโครงการประสานงาน

ประเภทของการสนับสนุน

กรมส่งเสริมการเกษตรจะสนับสนุนทางด้านวัสดุ อุปกรณ์ การจัดทำโครงการ ประจำปี และวิชาการที่ถ่ายทอดมาให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร เพื่อให้เจ้าหน้าที่นำมาส่งเสริมให้เกษตรกรได้รับความรู้อีกครั้ง

ผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงานตามโครงการต่างๆ ก็จะดำเนินงานตามขั้นตอน วัตถุประสงค์ของโครงการ แต่บางครั้งก็ประสบความล้มเหลวในการดำเนินงาน เนื่องจากประสบภัยทางธรรมชาติ ถ้าหากไม่เกิดภัยทางธรรมชาติ การดำเนินงานก็จะประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

ภูมิปัญญาท้องถิ่น

สำหรับภูมิปัญญาชาวบ้านของตำบลศาลาลอย มีดังนี้

ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชนตำบลศาลาลอย

๑. ไช้เค็ม
๒. น้ำผลไม้ปั่นเกล็ดหิมะ
๓. ขนมถ้วยฟู
๔. มะม่วงดอง
๕. ข้าวเกรียบงา

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบลศาลาลอย

๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์

๑.๑ เกษตรกรและองค์การเกษตรกร

๑) เกษตรกร

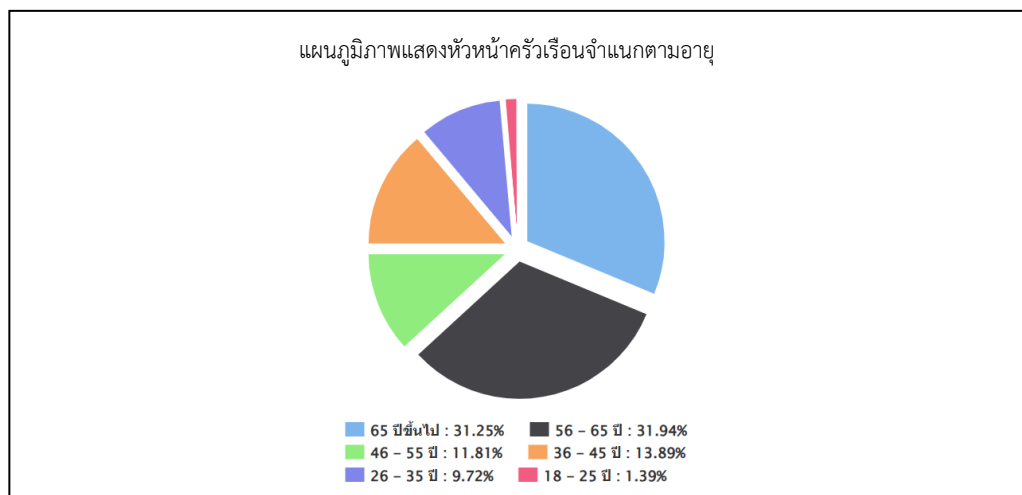
(๑) ครั้วเรือนเกษตรกร

ตำบลศาลาลอย มีครั้วเรือนเกษตรกร จำนวน ๑๔๔ ครั้วเรือน โดยมีหัวหน้าครั้วเรือนเกษตรกร อายุระหว่าง ๕๖-๖๕ ปี จำนวน ๔๖ ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๙๔ รองลงมาอายุ ๖๕ ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๒๕ และอายุระหว่าง ๓๖-๔๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๘๙ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๗ แสดงหัวหน้าครั้วเรือนจำแนกตามอายุ ตำบลศาลาลอย อำเภอดำรงวิทยารัษฎา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ช่วงอายุ (ปี)	ครั้วเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๔๕.๐๐	๓๑.๒๕
๕๖ - ๖๕ ปี	๔๖.๐๐	๓๑.๙๔
๔๖ - ๕๕ ปี	๑๗.๐๐	๑๑.๘๑
๓๖ - ๔๕ ปี	๒๐.๐๐	๑๓.๘๙
๒๖ - ๓๕ ปี	๑๔.๐๐	๙.๗๒
๑๘ - ๒๕ ปี	๒.๐๐	๑.๓๙
รวม	๑๔๔.๐๐	๑๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอดำรงวิทยารัษฎา พ.ศ. ๒๕๖๗

รูปภาพที่ ๑๘ แสดงหัวหน้าครั้วเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ ตำบลศาลาลอย อำเภอดำรงวิทยารัษฎา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอดำรงวิทยารัษฎา พ.ศ. ๒๕๖๗)

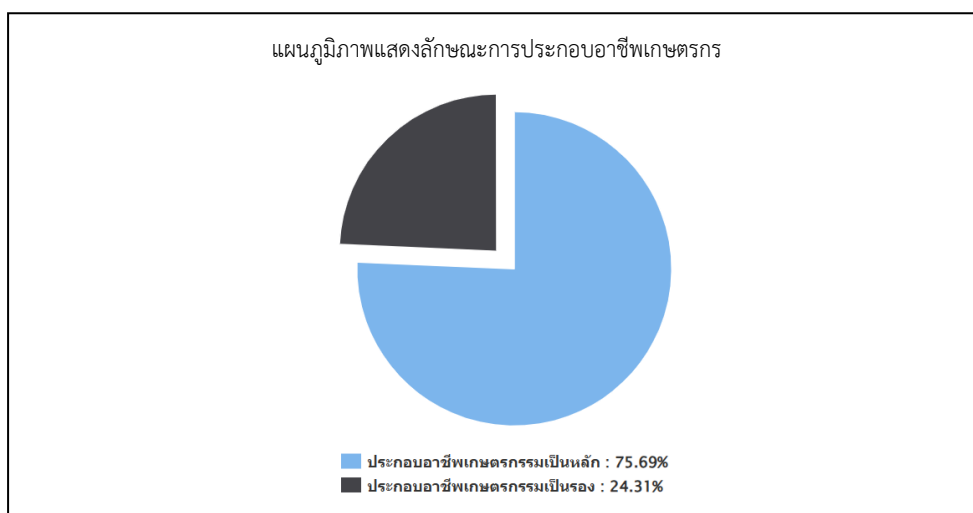
(๒) ลักษณะการประกอบอาชีพ

ตำบลศาลาลอยมีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นหลัก จำนวน ๑๐๙ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๖๙ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน ๓๕.๐๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๓๑

ตารางที่ ๑๘ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร ตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๑๐๙.๐๐	๗๕.๖๙
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๓๕.๐๐	๒๔.๓๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ,พ.ศ. ๒๕๖๗

รูปภาพที่ ๑๘ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ ตำบลตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ,พ.ศ. ๒๕๖๗)

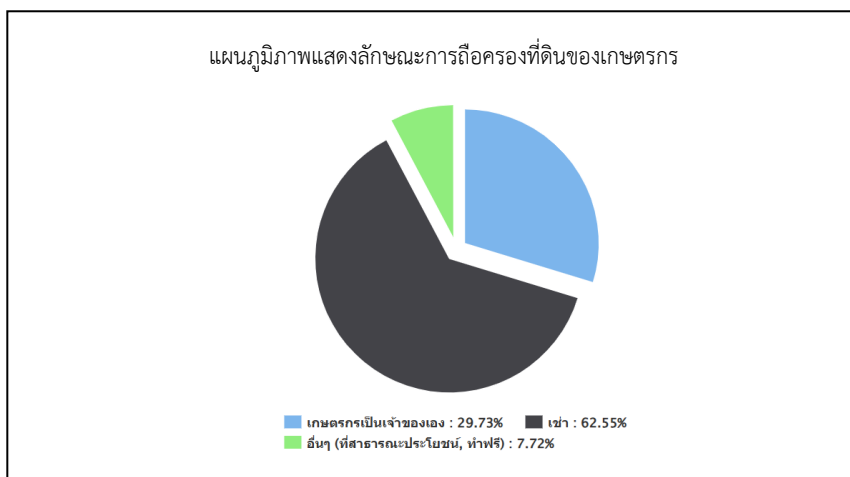
(๓) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรตำบลศาลาลอย ส่วนใหญ่เกษตรกรเช่า จำนวน ๑๖๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๕๕ รองลงมาเกษตรกรเป็นเจ้าของเอง จำนวน ๗๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๗๓ และอื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี) จำนวน ๒๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๗.๗๒ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๙ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร ตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง	๗๗.๐๐	๒๙.๗๓
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๒๐	๗.๗๒
เช่า	๑๖๒	๖๒.๕๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ,พ.ศ. ๒๕๖๗

รูปภาพที่ ๒๐ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน ตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ,พ.ศ. ๒๕๖๗)

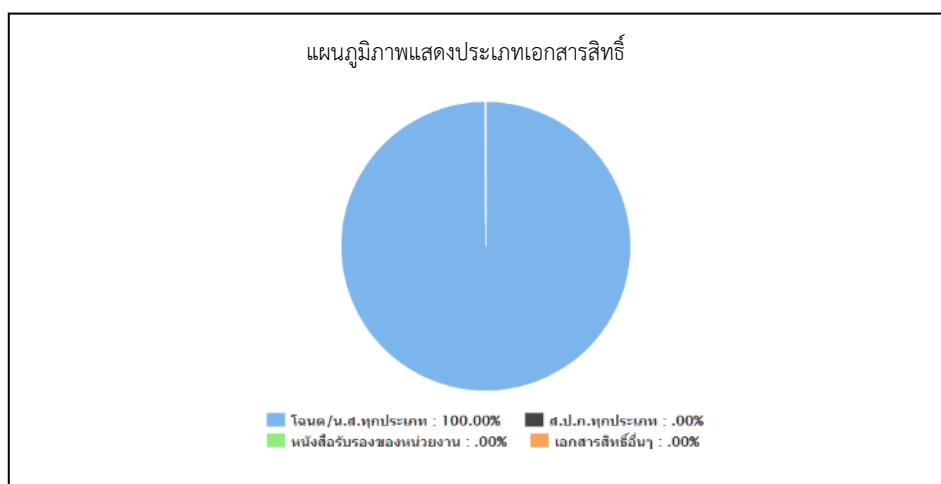
(๔) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)

เกษตรกรตำบลศาลาลอย มีการถือครองที่ดินแบบมีเอกสารสิทธิ์ประเภทโฉนด จำนวน ๗๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

ตารางที่ ๒๐ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรองของหน่วยงาน	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	
๗๗.๐๐	-	-	-	๘๘.๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ,พ.ศ. ๒๕๖๗

รูปภาพที่ ๒๑ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ,พ.ศ. ๒๕๖๗)

๒) องค์กรและสถาบันเกษตรกร

(๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

ตำบลศาลาลอย มีกลุ่มยุวเกษตรกร ๑ กลุ่ม มีสมาชิก ๒๐ ราย กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ๓ มีสมาชิก ๓๓ ราย และกลุ่มเกษตรกร มี ๔ กลุ่ม มีสมาชิก ๑๐๐ ราย

ตารางที่ ๒๑ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร ตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
ศาลาลอย	-	-	-	-	๑	๒๐	๔	๓๕	-	-	๔	๑๐๐
รวม	-	-	-	-	๑	๒๐	๔	๓๕	-	-	๔	๑๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ,พ.ศ. ๒๕๖๗

๓) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

ตำบลศาลาลอย มีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ศพก. เครือข่าย ๑ ศูนย์ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ๑ ศูนย์ ศูนย์จัดการดินและปุ๋ย ๑ ศูนย์ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ๑ ศูนย์ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ๑ ศูนย์ และศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน ๑ ศูนย์

ตารางที่ ๒๒ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร ตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศคปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปฏูป	
ศาลาลอย	-	๑	๑	๑	๑	๑	-	-	๑
รวม	-	๑	๑	๑	๑	๑	-	-	๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ พ.ศ. ๒๕๖๗

(๑) อาสาสมัครเกษตร

ตำบลศาลาลอย มีอาสาสมัครเกษตร จำนวน ๑๖ ราย หมอดินอาสา ๑ ราย เกษตรหมู่บ้าน ๑๕ ราย ก็ตามอาสาเกษตรบางรายทำหน้าที่อาสามากกว่า ๒ หน้าที่

ตารางที่ ๒๓ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบุญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอ ดิน	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน
ศาลาลอย	-	-	-	-	๑	๑๕	-	-	-

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ พ.ศ. ๒๕๖๗

(๒) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อ : ศูนย์เรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่ ต.ศาลาลอย

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายสมเจตน์ โมรวางษ์

บ้านเลขที่ หมู่ที่ ต.ศาลาลอย อ.ท่าเรือ จ.พระนครศรีอยุธยา

สถานการณ์ของพื้นที่ : เกษตรกรพบปัญหาต้นทุนการผลิตสูงเนื่องจากปุ๋ยเคมี และสารกำจัดศัตรูพืชมีราคาแพง พื้นที่เพาะปลูกขาดความอุดมสมบูรณ์ มีการแพร่ระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช ทำให้ผลผลิตที่ได้รับมีปริมาณน้อย คุณภาพต่ำ

แนวทางการพัฒนา : พัฒนาให้เป็นแหล่งเรียนรู้เทคโนโลยีการลดต้นทุน และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตที่เหมาะสมกับพื้นที่ให้เกษตรกรนำไปประยุกต์ใช้กับพื้นที่ของตนเอง

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้ : เกษตรผสมผสาน

หลักสูตรเรียนรู้ : ๑. การลดต้นทุนการผลิต

๒. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

๓. การจัดการกระบวนการเรียนรู้ด้านการจัดการศัตรูพืช

๔. การจัดการกระบวนการเรียนรู้ด้านการจัดการดินและปุ๋ย

หลักสูตรบังคับ

๑. ทฤษฎีใหม่

๒. เศรษฐกิจพอเพียง

๓. เกษตรผสมผสาน

หลักสูตรเสริม

๑. การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า

๒. วิเคราะห์ศักยภาพและจัดทำแผนการผลิตรายบุคคล (IFPP)

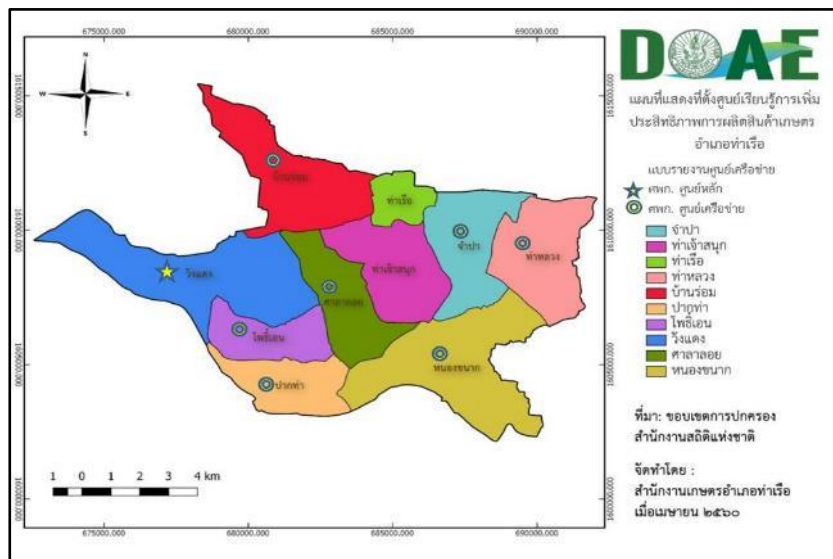
ศูนย์เครือข่าย จำนวน ๑ ศูนย์

ตารางที่ ๒๔ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

แบบสรุปข้อมูล						
ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา						
ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ - นามสกุล ประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์ ประธานศูนย์ เครือข่าย
			หมู่	ตำบล		
๑	ศูนย์เรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่ ต.ศาลาลอย	เกษตรทฤษฎีใหม่	๕	ศาลาลอย	นายสมเจตน์ โมรวางษ์	๐๘-๔๐๗๗-๙๗๔๔

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ พ.ศ. ๒๕๖๗

แผนที่แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
ตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

รูปภาพที่ ๒๒ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่าย
ตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

๑) ทรัพยากรที่ดิน

ดินในพื้นที่ของตำบลศาลาลอย มีกลุ่มดินทั้งหมด ๑ กลุ่มดิน และสามารถปลูกพืชได้ไม่หลากหลายชนิดเนื่องจากสภาพดินที่มีความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว แต่บางพื้นที่จะมีข้อจำกัด เช่น มีปัญหาเรื่องน้ำท่วมหรือน้ำไหลบ่าทำให้เสียหายในฤดูเพาะปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๔

- ลักษณะโดยทั่วไป เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว ดินบนมีสีน้ำตาลปนเทาหรือสีน้ำตาลดินล่างมีสีน้ำตาลปนเทา หรือสีน้ำตาล หรือสีเทาปนสีเขียวมะกอกมีจุดประสีน้ำตาลปนเหลืองหรือสีน้ำตาลแก่ อาจพบก้อนปูน ก้อนสารเคมีสะสมพวกเหล็ก และแมงกานีส ในดินล่าง การระบายน้ำค่อนข้างเร็วถึงเร็ว พบตามที่ราบเรียบหรือที่ราบ ลุ่มระหว่างคันดินริมลำน้ำกับลานตะพักลำน้ำค่อนข้างใหม่ น้ำแช่ขังในฤดูฝน ลึก ๓๐-๕๐ ซม. นาน ๔-๕ เดือน ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง pH จะเป็น ๗.๐-๘.๐

- ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ในฤดูฝนมีน้ำแช่ขังนาน ๔-๕ เดือน

- ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช สภาพพื้นที่ราบลุ่มมีสภาพพื้นที่ราบเรียบถึงเกือบราบเรียบ

ดินมีสภาพการระบายน้ำค่อนข้างเร็วถึงเร็ว ในช่วงฤดูฝนมีน้ำขังที่ผิวดินเป็นระยะเวลา ๔-๕ เดือน เนื้อดินเป็นดินเหนียว
เก็บกักน้ำได้ดี จึงเหมาะสมที่จะใช้ในการทำนามากกว่าการปลูกพืชอย่างอื่น อย่างไรก็ตามปลัง

การเก็บเกี่ยวข้าวหรือในช่วงฤดูแล้งกลุ่มชุดดินนี้ สามารถใช้ในการปลูกพืชไร่หรือผักที่มีอายุสั้นได้เป็นอย่างดีเนื่องจากดินมีความชื้นพอที่จะปลูกได้และดินกลุ่มนี้พบบริเวณที่อยู่ใกล้กับแหล่งน้ำธรรมชาติ

- การจัดการกลุ่มชุดดินที่ ๔

การปลูกข้าวหรือทำนา เพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้กับดินปฏิบัติเช่นเดียวกับกลุ่มชุดดินที่ ๓ การใช้ปุ๋ยเคมีใส่ ๒ ครั้ง ครั้งแรกใส่ปุ๋ยสูตร ๑๖-๒๐-๐ หรือสูตร ๒๐-๒๐-๐ หรือสูตร ๑๘-๒๐-๐ สูตรใดสูตรหนึ่ง อัตรา ๒๐ กก./ไร่ สำหรับข้าวพันธุ์ไวต่อช่วงแสงและอัตรา ๓๕ กก./ไร่ สำหรับข้าวไม่ไวต่อช่วงแสงใส่ก่อนปักดำ ๑ วัน หรือใส่วันปักดำแล้วคราดดินกลบ ครั้งที่ ๒ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าด้วยแอมโมเนียมซัลเฟต อัตรา ๑๕ กก./ไร่ หรือปุ๋ยยูเรียอัตรา ๖ กก./ไร่ สำหรับข้าวไวต่อช่วงแสง ถ้าเป็นข้าวไม่ไวต่อช่วงแสงให้ใส่ปุ๋ยแอมโมเนียมซัลเฟตอัตรา ๑๓ กก./ไร่ ให้ใส่ก่อนระยะข้าวออกดอกประมาณ ๓๐ วัน หรือหลังปักดำแล้ว ๓๐-๔๕ วัน โดยหว่านให้ทั่วแปลงพันธุ์ข้าวที่แนะนำ เช่น ข้าวตาหยก ไชยภูมิ รวงยาว สีรวง ลูกเหลือ เหลืองประทิว ๑๒๓ ข้าวดอกมะลิ ๑๐๕ กข ๗ กข ๑๓ กข ๒๓ สุพรรณบุรี ๙๐

การปลูกพืชไร่ กรณีปลูกพืชไร่ในช่วงฤดูแล้วหลังเก็บเกี่ยวข้าว เตรียมพื้นที่เพาะปลูก ให้ทำร่องระบายน้ำรอบกระถางนาและทำร่องภายในกระถางนา ห่างกันประมาณ ๑๐-๑๕ เมตร ร่องกว้าง ๔๐-๕๐ ซม. ลึก ๒๐-๓๐ ซม. เพื่อช่วยระบายน้ำหรือให้น้ำดูแลพืชปลูก กรณีเปลี่ยนสภาพพื้นที่จากนาข้าวเป็นพื้นที่ปลูกพืชไร่แบบถาวร ต้องสร้างคันดินรอบพื้นที่ปลูกเพื่อป้องกันน้ำท่วมในฤดูฝน ภายในพื้นที่ทำร่องปลูกแบบถาวร โดยให้สันร่องกว้าง ๖-๘ เมตร ระบายน้ำกว้างประมาณ ๑.๕ เมตร ลึกประมาณ ๑ เมตร บนสันร่องใหญ่อาจแบ่งซอยเป็นสันร่องย่อย โดยยกแปลงให้สูงขึ้นประมาณ ๑๐-๒๐ ซม. และกว้าง ๑.๕-๒.๐ เมตร เพื่อช่วยระบายน้ำบนสันร่องและเพื่อสะดวกในการเข้าไถดูแลกำจัดวัชพืช การใช้ปุ๋ยเคมี เช่น พืชตระกูลถั่ว ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร ๐-๔๖-๐ อัตรา ๑๕-๒๐ กก./ไร่ หรือสูตร ๐-๒๐-๐ อัตรา ๓๐-๔๐ กก./ไร่ ใส่รองก้นร่องปลูกหรือโดยสองข้างแถวปลูกแล้วพรวนดินกลบ เมื่อถั่วอายุได้ ๒๐-๒๕ วัน ข้าวโพดและข้าวฟ่าง ใส่ปุ๋ยสูตร ๒๐-๒๐-๐ อัตรา ๔๐-๕๐ กก./ไร่ หรือสูตร ๒๓-๒๓-๐ อัตรา ๓๕-๔๕ กก./ไร่ โดยทั้งสองข้างแถวปลูกแล้วพรวนดินกลบเมื่อข้าวโพด ข้าวฟ่าง อายุ ๒๐-๒๕ วัน หรือใส่ปุ๋ยสูตร ๑๖-๒๐-๐ อัตรา ๓๐-๔๐ กก./ไร่ โดยใส่รองก้นหลุมร่วมกับปุ๋ยสูตร ๒๑-๐-๐ อัตรา ๒๐-๓๐ กก./ไร่ หรือสูตร ๔๖-๐-๐ อัตรา ๑๐-๑๕ กก./ไร่ โดยสองข้างแถวแล้วพรวนดินกลบเมื่อข้าวโพดหรือข้าวฟ่าง อายุ ๒๐-๒๕ วัน

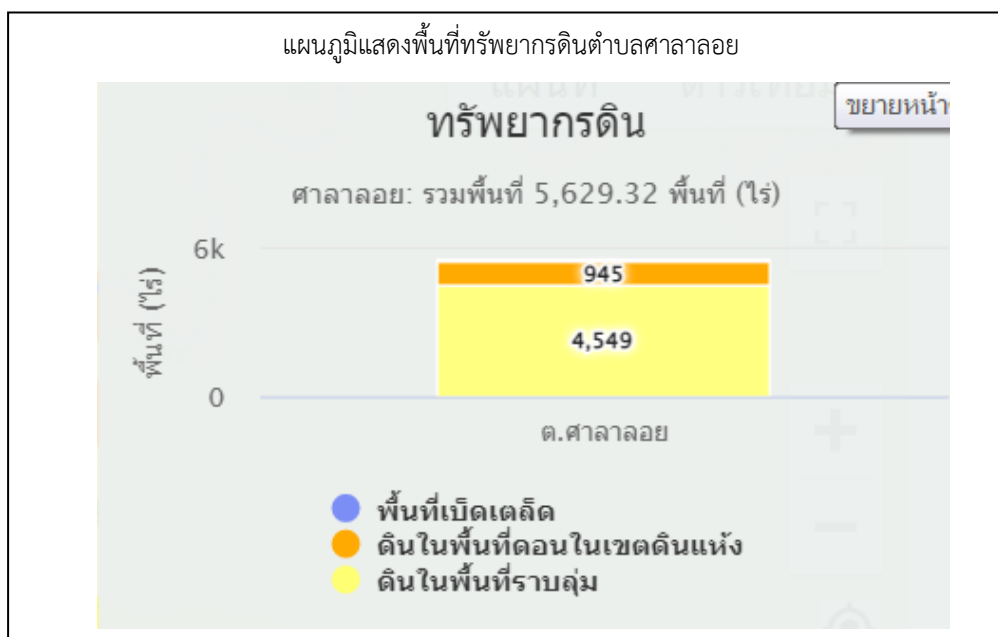
การปลูกไม้ผลและไม้ยืนต้น เตรียมพื้นที่ปลูกเพื่อแก้ปัญหาการระบายน้ำของดิน และน้ำท่วมขัง โดยทำคันดินล้อมรอบพื้นที่ ยกร่องปลูกไม้ผล เพื่อป้องกันการแช่ขังของน้ำ และเพื่อระบายน้ำออกในช่วงที่มีระดับน้ำได้ ดินต้น เตรียมหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. คลุกเคล้าด้วยปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมัก ๒๕-๓๐ กก./หลุม การใช้ปุ๋ยเคมี เช่น มะม่วง เช่น พันธุ์เขียวเสวย ทองคำ ฟาลัน หนังกกลางวัน น้ำดอกไม้ การใช้ปุ๋ยเคมีให้ใช้อัตราครึ่งหนึ่งของจำนวนอายุ เช่น มะม่วง อายุ ๑๐ ปี ก็ใส่ปุ๋ยจำนวน ๕ กก./ต้น แบ่งการใช้ปุ๋ย ๓ ครั้ง ๆ ละเท่ากันดังนี้ ครั้งที่ ๑ ใช้ปุ๋ย ๑๓-๑๓-๒๑ ใส่ในช่วงเดือนมีนาคม-เมษายน ครั้งที่ ๒ ใช้ปุ๋ย ๑๕-๑๕-๑๕ ใส่ในช่วงเดือนพฤษภาคม และครั้งที่ ๓ ใช้ปุ๋ยสูตร ๑๒-๒๔-๑๒ หรือ ๘-๒๔-๒๔ ใส่ช่วงเดือนกันยายน-ตุลาคม มะละกอ พันธุ์ที่แนะนำได้แก่ โกโก้ แยกดำ ศาลาลอยตะสายน้ำผึ้ง ฮาวาย มาเลเซีย ใช้สูตร ๑๔-๑๒-๑๒ หรือ ๒๐-๑๕-๑๕ ควรใส่หลังจากย้ายปลูก ๒-๓ อาทิตย์ ถึงมะละกออายุได้ ๑ ปี ใส่ปุ๋ย ๑ กก./ต้น/ปี หลังจากอายุได้ ๑ ปีขึ้นไป ใส่ประมาณ ๑-๑.๕ กก./ต้น/ปี ฝรั่ง พันธุ์ที่แนะนำ ได้แก่ พันธุ์เวียงต๋าม พันธุ์ทุลเกล้า กลมสาลี การใส่ปุ๋ยสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ หรือ ๑๓-๑๓-๒๑

อัตราประมาณ ๑ กก./ต้น/ปี ควบคู่ไปกับการใช้ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมัก อัตรา ๑๐ กก./ต้น กลัวยหอม พันธุ์ที่แนะนำได้แก่ กลัวยหอมทอง ใส่ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมัก เมื่ออายุได้ ๑ สัปดาห์ ๑ เดือน และ ๒ เดือน ตามลำดับครั้งละประมาณ ๕ กก./ต้น ปุ๋ยเคมีสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ อัตรา ๑ กก./ต้น แบ่งใส่ ๒ ครั้ง เมื่ออายุ ๓ เดือน และ ๕ เดือน

ตารางที่ ๒๕ แสดงทรัพยากรดินตำบลศาลาลอย อำเภอกำแพง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ดินในพื้นที่ลาดชันสูง	-	-
ดินในพื้นที่ดอนในเขตดินแห้ง	๙๔๕.๐๗	๑๖.๗๘
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๑๓๕.๒๘	๒.๔๐
กลุ่มชุดดินผสม	-	-
ดินในพื้นที่ราบลุ่ม	๔,๕๔๘.๙๗	๘๐.๘๐

ที่มา: agri-map-online.moac.go.th, พ.ศ.๒๕๖๗

รูปภาพที่ ๒๓ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินตำบลศาลาลอย อำเภอกำแพง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ที่มา: agri-map-online.moac.go.th, พ.ศ.๒๕๖๗)

รูปภาพที่ ๒๔ แสดงพื้นที่แสดงทรัพยากรดินตำบลศาลาลอย อำเภอกำแพง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ที่มา : agri-map-online.moac.go.th, พ.ศ.๒๕๖๗)

๒) ทรัพยากรน้ำ

ตำบลศาลาลอย เป็นพื้นที่อาศัยน้ำฝนในการทำการเกษตรเป็นหลัก ประมาณ ๙๙.๓๕ % ของพื้นที่ทั้งหมดนอกจากนี้ยังแหล่งน้ำอื่นๆ ที่ใช้ในการเกษตรดังนี้

- คลองชลประทาน
- คลองระพีพัฒน์
- คลองส่งน้ำเริงราง
- คลองส่งน้ำ ๒๕ ขวา เป็นคลองปูนใช้ปั้มน้ำสูบ โครงการชลประทานส่งน้ำและรักษาเริงราง
- คลองส่งน้ำ ๒๔ ขวา โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเริงรางได้รับน้ำเต็มทีในฤดูฝน
- แหล่งน้ำใต้ดิน บ่อบาดาลตำบลศาลาลอย อำเภอกำแพง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวมทั้งสิ้น ๕ บ่อ

แยกรายละเอียดดังนี้

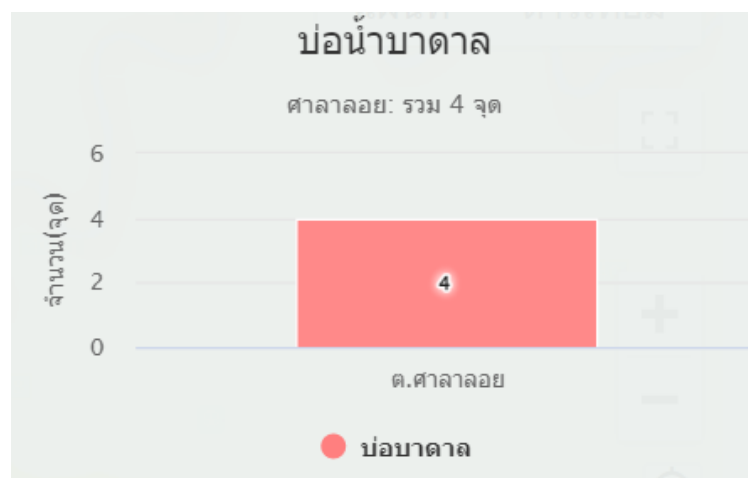
หมู่ที่ ๙ จำนวน ๑ บ่อ

หมู่ที่ ๑๐ จำนวน ๒ บ่อ

หมู่ที่ ๑๔ จำนวน ๑ บ่อ

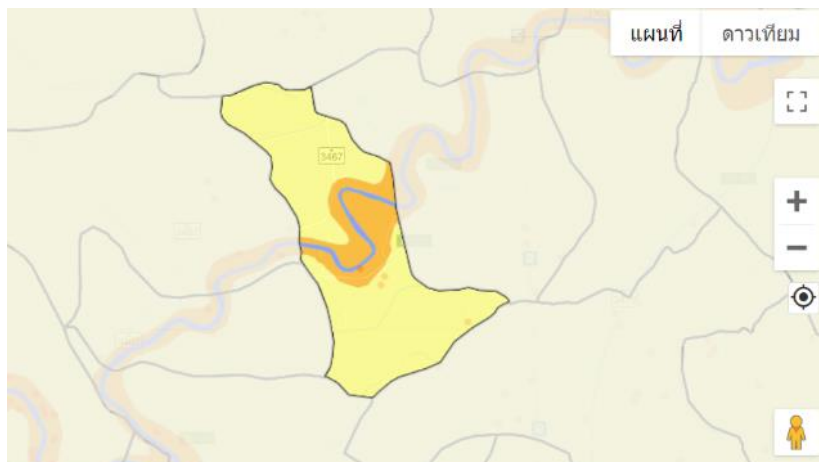
หมู่ที่ ๑๕ จำนวน ๑ บ่อ

แผนภูมิแสดงแหล่งน้ำใต้ดิน ตำบลศาลาลอย อำเภอกำแพง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

รูปภาพที่ ๒๕ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินตำบลศาลาลอย อำเภอกำแพง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : กรมทรัพยากรน้ำบาดาล, พ.ศ ๒๕๖๗)

แผนที่แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน ตำบลศาลาลอย อำเภอกำแพงเพชร จังหวัดพิจิตร

รูปภาพที่ ๒๖ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินตำบลศาลาลอย อำเภอกำแพงเพชร จังหวัดพิจิตร
(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ.๒๕๖๗)

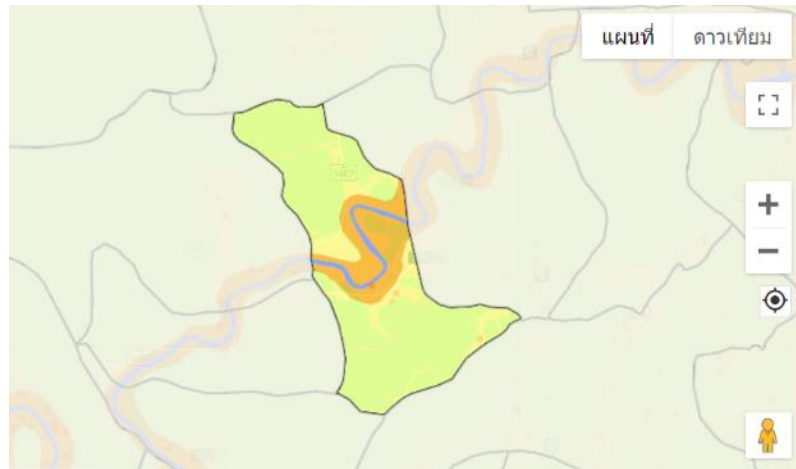
- แหล่งน้ำผิวดิน ปกติน้ำผิวดินจะได้รับการเติมจากฝน ตำบลศาลาลอย มีแหล่งน้ำผิวดินที่ใช้ทำการเกษตร
ดังนี้ โครงการชลประทาน ๓,๘๘๙ ไร่ อ่างเก็บน้ำและแหล่งน้ำธรรมชาติ ๓๒๖ ไร่ แหล่งน้ำโครงการกรม
พัฒนาที่ดิน จำนวน ๑ แห่ง และแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ๒ แห่ง

แผนภูมิแสดงแหล่งน้ำผิวดิน ตำบลศาลาลอย อำเภอกำแพงเพชร จังหวัดพิจิตร

รูปภาพที่ ๒๗ แสดงแหล่งน้ำผิวดินตำบลศาลาลอย อำเภอกำแพงเพชร จังหวัดพิจิตร
(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ.๒๕๖๗)

แผนที่แสดงแหล่งน้ำผิวดิน ตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

รูปภาพที่ ๒๘ แสดงแหล่งน้ำผิวดินตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ.๒๕๖๗)

๑.๓ สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI ไม่มี

๑.๔ สินค้าเกษตรที่สำคัญ

๑.๔.๑ ชนิดสินค้าข้าว

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

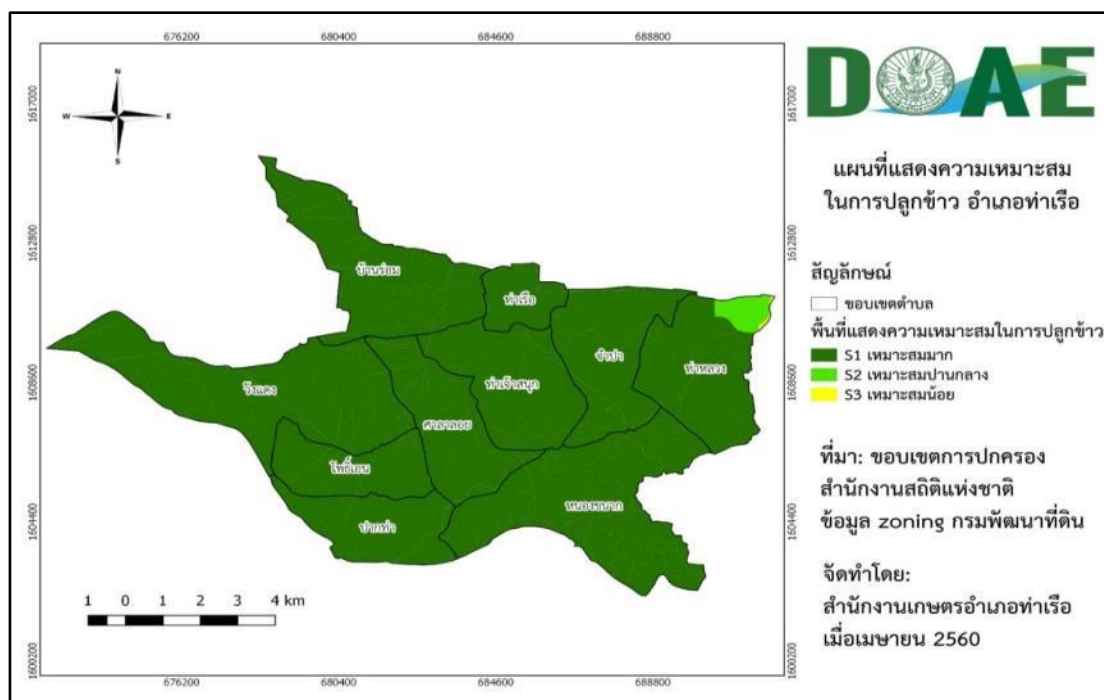
ตำบลศาลาลอย มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าวทั้งหมด จำนวน ๔,๖๕๐.๖๗ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๔,๖๕๐.๖๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙๙ %

ตารางที่ ๒๖ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว ตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หมู่ที่	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมตำบลศาลาลอย	๔,๖๕๐.๖๗	-	-	-	๔,๖๕๐.๖๗

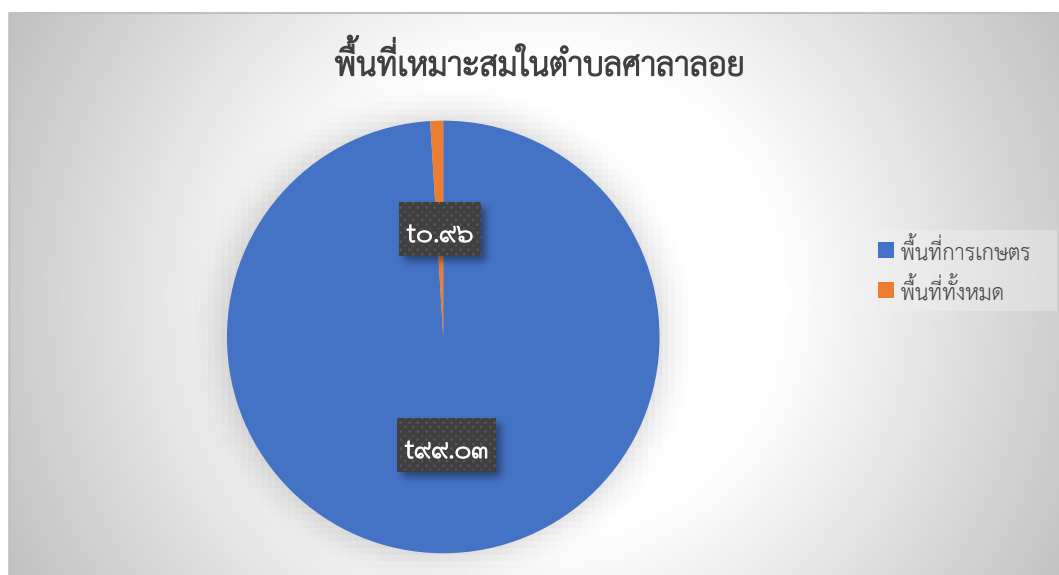
ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ, พ.ศ.๒๕๖๗

แผนที่แสดงความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว

รูปภาพที่ ๒๙ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว ตำบลศาลาลอย
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ, พ.ศ. ๒๕๖๗)

แผนภูมิแสดงความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว

รูปภาพที่ ๓๐ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว ตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ, พ.ศ. ๒๕๖๗)

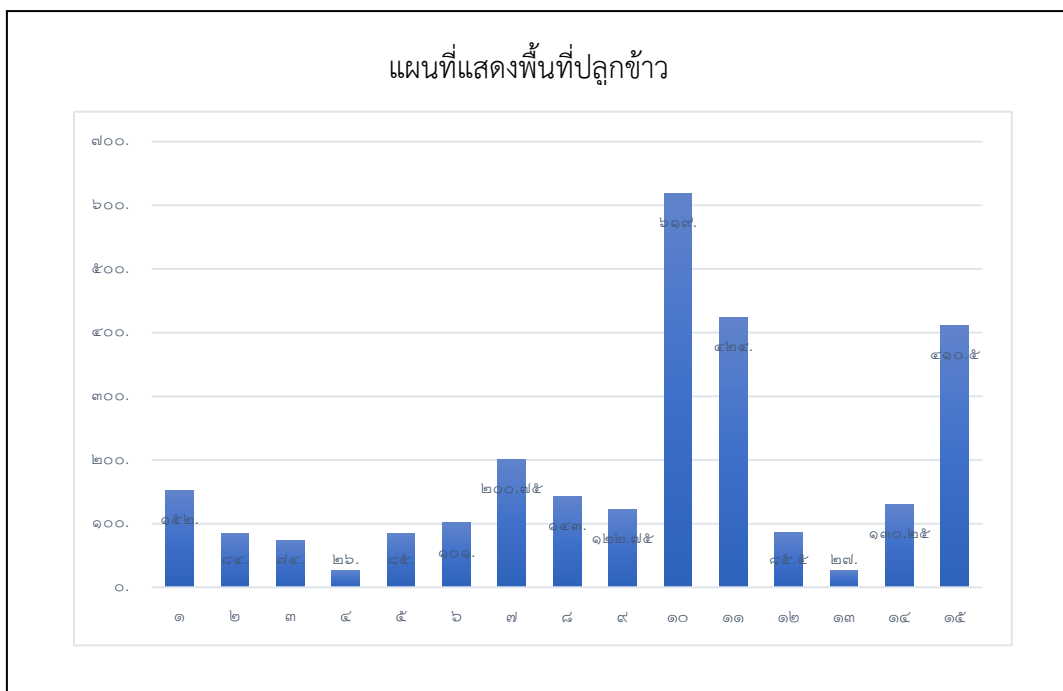
(๒) พื้นที่ปลูกข้าว

ตำบลศาลาลอย อำเภอบำเหน็จ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีพื้นที่ปลูกข้าว ๔,๖๕๐.๖๗ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ หมู่ที่ ๑๐ จำนวน ๖๑๙.๐๐ ไร่ รองลงมาคือหมู่ที่ ๑๕ จำนวน ๔๑๐.๕๐ ไร่ และหมู่ที่ ๑๑ จำนวน ๔๒๔.๐๐ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๗ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตำบลศาลาลอย อำเภอบำเหน็จ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	หมู่ที่	พื้นที่ปลูกข้าว (ไร่)
๑	๑	๑๕๒.๐๐
๒	๒	๘๔.๐๐
๓	๓	๗๔.๐๐
๔	๔	๒๖.๐๐
๕	๕	๘๕.๐๐
๖	๖	๑๐๑.๐๐
๗	๗	๒๐๐.๗๕
๘	๘	๑๔๓.๐๐
๙	๙	๑๒๒.๗๕
๑๐	๑๐	๖๑๙.๐๐
๑๑	๑๑	๔๒๔.๐๐
๑๒	๑๒	๘๕.๕๐
๑๓	๑๓	๒๗.๐๐
๑๔	๑๔	๑๓๐.๒๕
๑๕	๑๕	๔๑๐.๕๐
	รวม	๔,๖๕๐.๖๗

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอบำเหน็จ, พ.ศ. ๒๕๖๗

รูปภาพที่ ๓๑ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลศาลาลอย
(ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอกำแพงแสน, พ.ศ. ๒๕๖๗)

(๓) พื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม

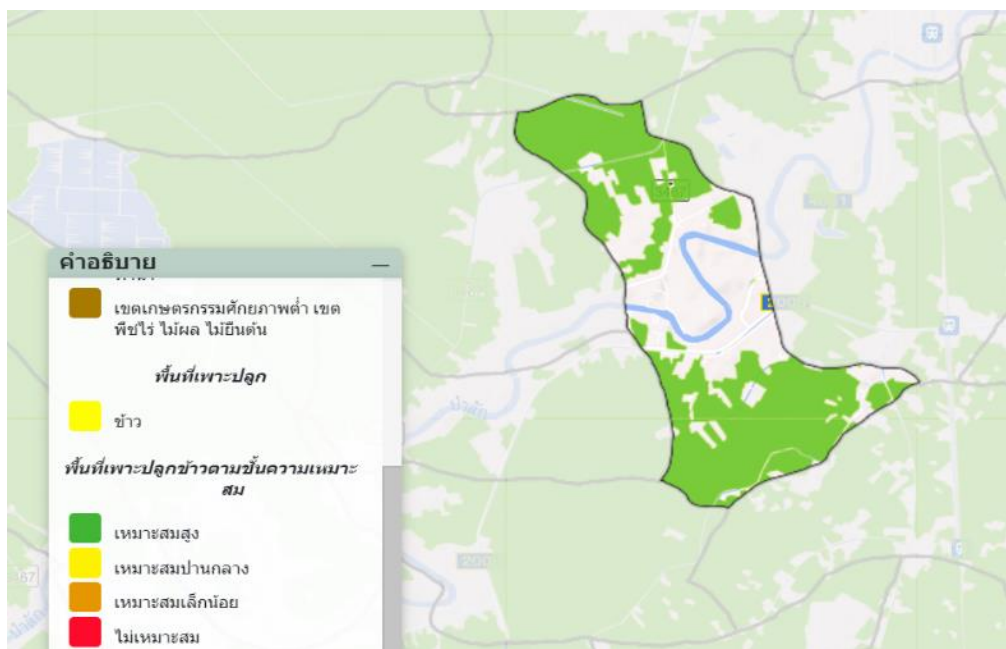
ตำบลศาลาลอย มีพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๔,๖๕๐.๖๗ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๔,๖๕๐.๖๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ไร่ คิดเป็นร้อยละ ..-... พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ...-... ไร่ คิดเป็นร้อยละ ...-... และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ไร่ คิดเป็นร้อยละ-.....

ตารางที่ ๒๘ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลศาลาลอย อำเภอกำแพงแสน จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา

หมู่ที่	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (ไร่)				รวมพื้นที่ทั้งหมด
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	
รวมตำบลศาลาลอย	๔,๖๕๐.๖๗	-	-	-	๔,๖๕๐.๖๗

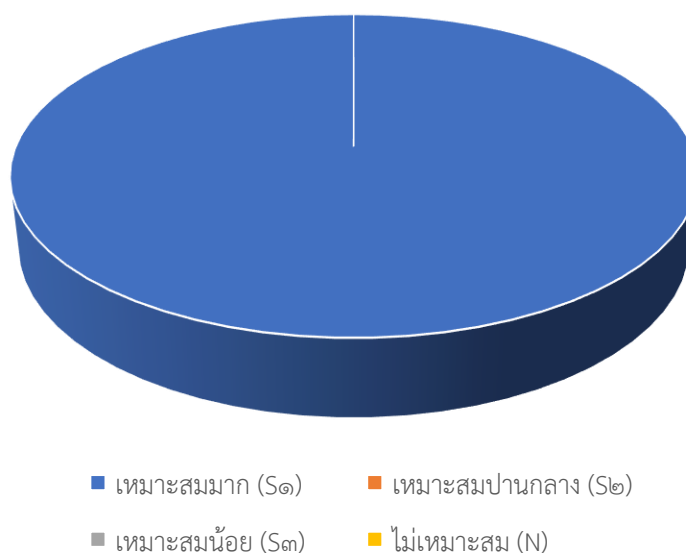
ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอกำแพงแสน, พ.ศ. ๒๕๖๗

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลศาลาลอย อำเภอดำรงวิทยารุจิรา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

รูปภาพที่ ๓๒ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลศาลาลอย อำเภอดำรงวิทยารุจิรา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๗)

แผนภูมิแสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลศาลาลอย อำเภอดำรงวิทยารุจิรา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

รูปภาพที่ ๓๓ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลศาลาลอย อำเภอดำรงวิทยารุจิรา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอดำรงวิทยารุจิรา, พ.ศ. ๒๕๖๗)

๒) ปริมาณการผลิต

ตำบลศาลาลอย มีพื้นที่การปลูกข้าว จำนวน ๔,๖๕๐.๖๗ ไร่ ๒๑๙ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากหมู่ที่ ๑๐ จำนวน ๔๒๔.๐๐ ไร่ จำนวน ๔๒ ครัวเรือน รองลงมาคือหมู่ที่ ๑๕ จำนวน ๔๑๐.๕๐ ไร่ ๓๑ ครัวเรือน และหมู่ที่ ๑๑ จำนวน ๔๒๔.๐๐ ไร่ ๓๐ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๙ แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หมู่ที่	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
๑	๑๑	๑๕๒.๐๐	๑๕๒.๐๐	๑๒๑.๖	๐.๘
๒	๘	๘๔.๐๐	๘๔.๐๐	๖๗.๒	๐.๘
๓	๖	๗๔.๐๐	๗๔.๐๐	๖๐.๐๐	๐.๘
๔	๓	๒๖.๐๐	๒๖.๐๐	๒๐.๘	๐.๘
๕	๑๗	๘๕.๐๐	๘๕.๐๐	๖๘.๐๐	๐.๘
๖	๑๑	๑๐๑.๐๐	๑๐๑.๐๐	๘๐.๘	๐.๘
๗	๑๘	๒๐๐.๗๕	๒๐๐.๗๕	๑๖๐.๖	๐.๘
๘	๙	๑๔๓.๐๐	๑๔๓.๐๐	๑๑๔.๔	๐.๘
๙	๑๑	๑๒๒.๗๕	๑๒๒.๗๕	๙๘.๒	๐.๘
๑๐	๔๒	๖๑๙.๐๐	๖๑๙.๐๐	๔๙๕.๒	๐.๘
๑๑	๓๐	๔๒๔.๐๐	๔๒๔.๐๐	๓๓๙.๒	๐.๘
๑๒	๙	๘๕.๕๐	๘๕.๕๐	๖๘.๔	๐.๘
๑๓	๓	๒๗.๐๐	๒๗.๐๐	๒๑.๖	๐.๘
๑๔	๑๐	๑๓๐.๒๕	๑๓๐.๒๕	๑๐๔.๑	๐.๘
๑๕	๓๑	๔๑๐.๕๐	๔๑๐.๕๐	๓๑๘.๔	๐.๘
รวม	๒๑๙	๔,๖๕๐.๖๗	๔,๖๕๐.๖๗	๒๑๓๘.๕	๐.๘

ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ, พ.ศ.๒๕๖๗

รูปภาพที่ ๓๔ แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ พ.ศ.๒๕๖๗)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในตำบล)

สภาพการใช้เทคโนโลยีการผลิตตั้งแต่ปลูก ดูแลรักษา เก็บเกี่ยวผลผลิต

การเตรียมดิน เสมือนการพรวนดินก่อนที่จะปลูกต้นไม้อาจแบ่งได้เป็น ๒ ขั้นตอน ดังนี้

- การไถดะ เป็นการไถครั้งแรกตามแนวยาวของพื้นที่นา จะช่วยพลิกดินเพื่อให้ดินชั้นล่างได้ขึ้นมาสัมผัสอากาศ รับออกซิเจน และเป็นการตากดินเพื่อทำลายวัชพืช โรคพืชบางชนิด การไถดะอาจจะไถหลังฝนตกเพื่อดินเกิดความชุ่มชื้น หรือใช้การวิดน้ำเข้านาแทนการปล่อยน้ำเข้านา นั้นต้องดูสภาพดินด้วยว่าควรปล่อยน้ำ มากน้อยเพียงใด การปล่อยน้ำเข้านาเพื่อทำให้ดินนิ่มขึ้น จะได้ไถนาได้ง่ายขึ้น หลังจากไถดะแล้วจะตากดินเอาไว้ประมาณ ๑ – ๒ สัปดาห์

- การไถแปร หรืออาจเรียกว่าการตึน และคราด หลังจากที่ตากดินเอาไว้พอสมควรแล้ว การไถแปร จะช่วยพลิกดินที่กลบไว้เอาขึ้นมาอีกครั้ง เพื่อทำลายวัชพืชที่ขึ้นใหม่ และเป็นการย่อยดินให้มีขนาดเล็กลงเหมาะแก่การเจริญเติบโตของข้าว ทั้งยังเป็นการปรับระดับพื้นที่ให้มีความสม่ำเสมอ เพื่อสะดวกในการควบคุมดูแลการให้น้ำ ทั้งนี้จำนวนครั้งของการไถแปรขึ้นอยู่กับชนิดและปริมาณของวัชพืช ลักษณะดิน และระดับน้ำ

การใช้พันธุ์ข้าว เนื่องด้วยพื้นที่ปลูกข้าวในอำเภอท่าเรือ เป็นพื้นที่ที่อยู่เขตในชลประทานทั้งหมดพันธุ์ข้าวส่วนใหญ่ที่เกษตรกรนิยมใช้จะเป็นพันธุ์ข้าวที่ไม่ไวต่อช่วงแสงเป็นส่วนใหญ่ แต่ก็ยังมีบางรายที่ยังคงใช้พันธุ์ข้าวที่ไวต่อช่วงแสง ดังนี้

พันธุ์ กข๓๑ (ปทุมธานี ๘๐) เป็นข้าวเจ้าไม่ไวต่อช่วงแสง อายุเก็บเกี่ยวประมาณ ๑๑๑ – ๑๑๘ วัน ทรงกอตั้งต้นแข็งไม่ล้มง่าย ใบสีเขียว กาบใบสีเขียว ใบธงตั้ง คอรวงยาว เมล็ดข้าวเปลือกสีฟางไม่มีหาง ข้าวกลี้ยงสีขาว เป็นทองไข่น้อย รูปร่างเรียวยาว ระยะพักตัวของเมล็ดพันธุ์ประมาณ ๕ สัปดาห์ ผลผลิตเฉลี่ย ๗๓๘ – ๗๔๕ กิโลกรัมต่อไร่

ลักษณะเด่น คุณภาพเมล็ดทางกายภาพสม่ำเสมอว่าพันธุ์สุพรรณบุรี ๑ ด้านทานต่อเพลี้ยกระโดดหลังขาว ค่อนข้างต้านทานต่อเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล โรคขอบใบแห้ง โรคใบจุดสีน้ำตาล และโรคเมล็ดด่าง ทรงกอดี ต้นแข็งแรง ไม่ล้มง่าย ผลผลิตสูงกว่าผลผลิตของพันธุ์สุพรรณบุรี ๑ ประมาณร้อยละ ๕

ข้อควรระวัง อ่อนแอต่อโรคไหม้ โรคใบหงิก และโรคใบสีส้ม

พันธุ์ กข๔๑ เป็นข้าวเจ้าไม่ไวต่อช่วงแสง ความสูงประมาณ ๑๐๔ เซนติเมตร อายุเก็บเกี่ยว ๑๐๕ วัน กอดี ต้นแข็งแรง ใบและกาบใบสีเขียว ในรวงตั้งตรง คอรวงโผล่พ้นจากกาบใบเล็กน้อย ยอดเกสรตัวเมียสีขาว เมล็ดข้าวเปลือกสีฟาง เปลือกเมล็ดมีขนสั้น รูปร่างเรียวยาว คุณภาพการสีดีได้ข้าวเต็มเมล็ด ระยะพักตัวของเมล็ดพันธุ์ประมาณ ๙ - ๑๐ สัปดาห์ ผลผลิตประมาณ ๗๒๒ กิโลกรัมต่อไร่

ลักษณะเด่น ผลผลิตสูงกว่า สุพรรณบุรี ๑ และชัยนาท ๑ แต่ไม่แตกต่างจากพิษณุโลก ๒ ค่อนข้างต้านทานเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล และโรคไหม้ คุณภาพเมล็ดทางกายภาพดีเป็นข้าวเจ้าเมล็ดยาวเรียวยาว ท้องไข่น้อย คุณภาพการสีดีสามารถสีเป็นข้าวสาร๑๐๐ เปอร์เซนต์ได้

ข้อควรระวัง อ่อนแอต่อโรคขอบใบแห้ง ไม่ควรใส่ปุ๋ยไนโตรเจนในระดับสูงเกินไปจะทำให้เกิดโรครุนแรง

พันธุ์ กข๔๔ เป็นข้าวเจ้านาสวนไม่ไวต่อช่วงแสง ต้นสูงประมาณ ๘๐ - ๘๙ เซนติเมตร อายุเก็บเกี่ยว ๑๐๒ - ๑๐๗ วัน ทรงกอดี ใบสีเขียวเข้ม ใบธงตั้ง รวงแน่นปานกลาง ระแงะถี่ คอรวงสั้น ฟางแข็ง เมล็ดข้าวเปลือกสีฟาง ผลผลิตเฉลี่ย ๗๓๓ กิโลกรัมต่อไร่

ลักษณะเด่น ผลผลิตสูง สามารถให้ผลผลิตสูงถึง ๙๓๙ กิโลกรัมต่อไร่ ผลิตเป็นข้าว ๑๐๐ เปอร์เซนต์ชั้น ๑ ได้ ค่อนข้างต้านทานเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล และโรคไหม้

พันธุ์ กข๕๗ เป็นข้าวเจ้าไม่ไวต่อช่วงแสง สูงประมาณ ๑๑๕ - ๑๒๐ เซนติเมตร อายุเก็บเกี่ยว ๑๐๗ - ๑๑๐ วัน ลักษณะกอดี ลำต้นค่อนข้างแข็งแรง ใบสีเขียว มุมปลายใบตั้งตรง รวงแน่นปานกลาง คอรวงโผล่เล็กน้อย เมล็ดรูปร่างยาว ผลผลิตเฉลี่ย ๗๑๔ กิโลกรัมต่อไร่

ลักษณะเด่น ศักยภาพการให้ผลผลิตสูงถึง ๑,๑๖ กิโลกรัมต่อไร่

พันธุ์ ปทุมธานี๑ เป็นข้าวเจ้าไม่ไวต่อช่วงแสง สูงประมาณ ๑๐๔ - ๑๓๓ เซนติเมตร อายุเก็บเกี่ยวประมาณ ๑๐๔ - ๑๒๖ วัน ทรงกอดี ใบสีเขียวมีขน กาบใบและปล้องสีเขียว ใบธงยาวทำมุม ๔๕ องศากับคอรวง รวงอยู่ใต้ใบธง เมล็ดข้าวเปลือกสีฟาง มีขน มีหางเล็กน้อย ระยะพักตัวของเมล็ดประมาณ ๓ - ๔ สัปดาห์ คุณภาพข้าวสุกนุ่มเหนียว มีกลิ่นหอมอ่อน ผลผลิตประมาณ ๖๕๐ - ๗๗๔ กิโลกรัมต่อไร่

ลักษณะเด่น ผลผลิตสูง คุณภาพเมล็ดคล้ายพันธุ์ขาวดอกมะลิ ๑๐๕ ต้านทานเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล และเพลี้ยกระโดดหลังขาว ต้านทานโรคไหม้ และโรคขอบใบแห้ง

ข้อควรระวัง ค่อนข้างอ่อนแอต่อเพลี้ยจักจั่นสีเขียว โรคใบหงิก และโรคใบสีส้ม

พันธุ์ เจริญชัย๑ เป็นข้าวเจ้าไวต่อช่วงแสง สูงเฉลี่ย ๑๖๐ - ๑๗๐ เซนติเมตร อายุเก็บเกี่ยวประมาณ ๑๕๐ วัน ทรงกอดี ใบสีเขียว ใบธงหักลง คอรวงยาว เมล็ดข้าวเปลือกสีฟาง ขนสั้น ระยะพักตัวของเมล็ดพันธุ์ประมาณ ๖ - ๗ สัปดาห์ ผลผลิตประมาณ ๘๑๒ กิโลกรัมต่อไร่

ลักษณะเด่น ข้าวสารมีคุณภาพดีแบบข้าวเสาไห้ หุงขึ้นหม้อ ร่วนเป็นตัวไม่เกาะกัน เนื้อสัมผัส จากการชิม ค่อนข้างแข็ง แต่มีความนุ่มไม่แข็งกระด้าง สามารถแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์เส้นและขนมได้ดี สามารถปลูกได้ในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงเรื่องน้ำท่วม เนื่องจากเป็นข้าวต้นสูง และทนน้ำท่วมได้ดีกว่าข้าวไม่ไวแสงในพื้นที่เดียวกัน

ข้อควรระวัง ไม่ต้านทานต่อโรคไหม้ โรคขอบใบแห้ง และเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล

วิธีการปลูกข้าว สามารถแบ่งออกเป็นหลายวิธีดังนี้

๑. การทำนาหว่าน เป็นการปลูกข้าวโดยการหว่านเมล็ดลงไปในพื้นที่เตรียมพื้นที่ไว้แล้วโดยตรงเป็นวิธีที่นิยมมากที่สุด เนื่องจากประหยัดแรงงานและเวลา โดยแบ่งเป็น ๒ วิธี ดังนี้

- การหว่านน้ำตม เป็นวิธีที่เกษตรกรนิยมมากที่สุดเนื่องจากอยู่ในเขตชลประทาน โดยหลังจากเตรียมดินเป็นเทือกดีแล้ว ระบายน้ำออกหรือให้เหลือน้ำข้างบนนาน้อยที่สุด นำเมล็ดพันธุ์ข้าวที่ถูกละเลให้งอกมีขนาดตุ่มตา (มีรากงอกประมาณ ๑ – ๒ มิลลิเมตร) หว่านลงในนา แล้วคอยควบคุมการให้น้ำ

- การหว่านสำรวย เป็นการหว่านข้าวแห้งเพื่อคอยฝน ซึ่งเกษตรกรจะนิยมใช้วิธีการนี้เมื่อเกิดภัยแล้งไม่มีน้ำพอที่จะทำการเพาะปลูกแต่เนื่องจากอยู่ในช่วงที่เหมาะสมแก่การทำนาปี จึงได้ทำการหว่านข้าวแห้งเพื่อรอฝนดังในปี ๒๕๕๘ – ปี ๒๕๕๙ ที่น้ำชลประทานมีไม่เพียงพอต่อการเพาะปลูก โดยหลังจากการไถแปร ครั่งสุดท้ายแล้วหว่านเมล็ดข้าวลงไป โดยไม่ต้องคราดกลบเมล็ดจะตกลงไปอยู่ในระหว่างก้อนดิน เมื่อฝนตกลงมาเมล็ดข้าวจะงอกขึ้นมา หรือหลังจากการหว่านข้าวแห้งแล้วมีการคราดหรือไถกลบ

๒. การทำนาดำ เป็นวิธีการทำนามีการนำเมล็ดข้าวไปเพาะในแปลงที่เตรียมไว้ (แปลงกล้า) ให้งอกเป็นต้นกล้า แล้วถอนต้นกล้าไปปักดำในกระถางนาที่เตรียมไว้ และมีการดูแลรักษาจนให้ผลผลิต ซึ่งส่วนมากแล้วเกษตรกรนิยมซื้อกล้าที่เพาะไว้แล้วมาปักดำเลย โดยเกษตรกรส่วนมากที่ทำนาดำจะเป็นเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการผลิตเมล็ดพันธุ์กับกรมการข้าว หรือสหกรณ์การเกษตร วิธีการทำนาดำมีดังนี้

- การตกกล้า (ใช้ถาดเพาะกล้า) การเตรียมต้นกล้าให้แข็งแรงต้องเตรียมเมล็ดพันธุ์ที่บริสุทธิ์ปราศจากสิ่งเจือปนมีเปอร์เซ็นต์ความงอกสูง ปราศจากการทำลายของโรคและแมลง นำเมล็ดข้าวที่เตรียมไว้บรรจุในภาชนะ เช่น กระสอบป่าน หรือถุงผ้า ไปแช่ในน้ำสะอาดนานประมาณ ๒๔ – ๔๘ ชั่วโมง บ่มข้าวโดยนำข้าวขึ้นจากน้ำให้สะเด็ดน้ำเป็นเวลา ๑ คืน ให้ข้าวแตกตุ่มตาประมาณ ๑ มิลลิเมตร อุณหภูมิในการบ่มไม่ควรต่ำกว่า ๑๐ องศาเซลเซียส และไม่สูงกว่า ๔๐ องศาเซลเซียส ใส่วัสดุเพาะกล้า เช่น ขี้เถ้ากลบหรือดินละเอียด ลงในถาดเพาะสูงประมาณ ๒๐ มิลลิเมตร ปาดวัสดุเพาะให้เสมอกันแล้วรดน้ำให้ชุ่ม โรยเมล็ดพันธุ์ที่เตรียมไว้ประมาณถาดละ ๑๘๐ – ๒๒๐ กรัมต่อถาด โรยวัสดุเพาะปิดหน้าประมาณ ๓ – ๕ มิลลิเมตร ซ้อนถาดบ่มไว้ในที่ร่มประมาณ ๒ คืน จนกล้าเริ่มงอก ย้ายถาดไปไว้ในแปลงที่มีความชื้นโดยยังไม่ต้องใส่ปุ๋ย จนวันที่ ๓ ค่อยปล่อยน้ำเข้าแปลงให้น้ำสูงครึ่งขอบถาดเพาะกล้าใช้ระยะเวลาประมาณ ๑๘ วัน กล้าจะพร้อมนำไปปลูก ก่อนนำกล้าออกจากแปลงเพาะควรระบายน้ำออกให้แปลงแห้งประมาณ ๒ – ๓ วัน เพื่อให้ต้นกล้าแข็งแรง รากเหนียว ไม่หักเสียหายง่ายขณะปักดำ

- การปักดำ ควรทำเป็นแถวเป็นแนวซึ่งจะง่ายต่อการกำจัดวัชพืช การใส่ปุ๋ย การพ่นยากำจัดโรคแมลง และยังทำให้ข้าวแต่ละกอมีโอกาสได้รับอาหารและแสงแดดอย่างสม่ำเสมอ ระยะปักดำระหว่างแถว และระหว่างกอ ๒๐x๒๐ เซนติเมตร หรือ ๒๐x๒๕ เซนติเมตร ในข้าวไม่ไวแสง และ ๒๕x๒๕ เซนติเมตร ในข้าวไวแสง ปักดำจึบละ ๓ – ๕ ต้น ลึกประมาณ ๓ – ๕ เซนติเมตร อายุกล้าที่เหมาะสมสำหรับปักดำควรมีอายุประมาณ ๒๐ – ๒๕ วัน ในข้าวไม่ไวแสง และ ๒๕ – ๓๐ วัน ในข้าวไวแสง ระดับน้ำในการปักดำควมมีระดับน้ำในนายน้อยที่สุดเพียงแค่คลุมผิวดิน หรือลึกประมาณ ๑ ฝ่ามือ (๑๐ เซนติเมตร) เพื่อป้องกันวัชพืชและประคองต้นข้าวไว้ไม่ให้ล้ม ซึ่งโดยส่วนมาก ในปัจจุบันจะนิยมใช้รถปักดำนา

การดูแลรักษา สามารถแบ่งออกเป็นการใช้ปุ๋ย และการป้องกันกำจัดศัตรูพืช ดังนี้

๑. การใช้ปุ๋ย เกษตรกรในอำเภอท่าเรือมีทั้งที่ใช้ปุ๋ยเคมีเพียงอย่างเดียว และใช้ปุ๋ยชีวภาพพร้อมด้วย โดยปุ๋ยส่วนมากที่ใช้ ได้แก่

- ปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ในครั้งที่ ๑ เป็นปุ๋ยรองพื้น ในอัตรา ๒๕ – ๓๐ กก./ไร่ ประมาณ ๒๐ – ๓๐ วัน หลังต้นข้าวออก และในบางครั้งเกษตรกรใส่ในครั้งที่ ๒ ด้วย ในอัตรา ๑๕ กก./ไร่ ในระยะ ๓๐ วัน ก่อนข้าวออกดอก
- ปุ๋ยเคมีสูตร ๔๖-๐-๐ ใส่ในครั้งที่ ๒ เป็นปุ๋ยแต่งหน้า ในอัตรา ๑๐ – ๑๕ กก./ไร่ ในระยะ ๓๐ วัน ก่อนข้าวออกดอก

- ปุ๋ยอินทรีย์ เกษตรกรจะหว่านถั่วเขียวไว้ก่อนที่ฝนจะเริ่มตก และทำการไถกลบเมื่อทำการไถตะ เพื่อเตรียมทำนา

- ฮอร์โมนไข่ ใช้ในอัตรา ๑ ซ่อนโต๊ะ ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ฉีดพ่นได้ตั้งแต่ข้าวอายุ ๖๐ วันขึ้นไป จะทำให้ต้นข้าวมีความสมบูรณ์ ถ้าฉีดพ่นในช่วงที่ข้าวเริ่มตั้งท้อง ทุกสัปดาห์ รวงจะมีขนาดใหญ่ เมล็ดสมบูรณ์ มีความแข็งแรงต้านทานโรค

๒. การป้องกันและกำจัดศัตรูพืช เกษตรกรส่วนใหญ่ในอำเภอท่าเรือยังคงใช้สารเคมีในการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช แต่ยังมีบางส่วนที่ใช้การป้องกันและกำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสาน ดังนี้

- การใช้ชีววิธี คือ การใช้สิ่งมีชีวิตที่อยู่ตามธรรมชาติ เพื่อช่วยในการควบคุมศัตรูพืช ซึ่งส่วนมากจะเป็นเชื้อจุลินทรีย์ ได้แก่ เชื้อราบิวเวอร์เรีย เชื้อราไตรโคเดอร์มา และเชื้อราเมตาไรเซียม
- การใช้วิธีกล คือ การใช้เครื่องมือกลต่างๆช่วยในการกำจัดศัตรูพืช ได้แก่ การตัดใบข้าวเพื่อป้องกันเชื้อโรคและแมลงศัตรูพืช

- การใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ได้แก่ สารเคมีกำจัดศัตรูพืช สารเคมีกำจัดโรคพืช การกำจัดวัชพืช ซึ่งการใช้จะใช้ในช่วงที่เกิดการระบาดรุนแรง และใช้อย่างถูกวิธี เพื่อไม่ให้สารพิษตกค้างทั้งในร่างกายเกษตรกร และในผลผลิต

การใช้เครื่องจักรกล เครื่องจักรกลส่วนมากที่ใช้กันเป็นประจำคือ รถไถนา เครื่องสูบน้ำ เครื่องพ่นปุ๋ยและยานอกจากนี้จะมีเครื่องดำนา เครื่องหยอดเมล็ดข้าวทอง ซึ่งจะใช้กันในกลุ่มเกษตรกรที่สนใจเท่านั้น

การเก็บเกี่ยวผลผลิต โดยส่วนมากแล้วจะจ้างรถเพื่อมาเก็บเกี่ยวข้าวเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งปัญหาที่ตามมาโดยมากคือ เมื่อปลูกครั้งต่อไปจะมีการปะปนของหญ้าและข้าววัชพืช

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

ตารางที่ ๓๐ ปฏิทินการเพาะปลูกเกษตรกรในตำบลศาลาลอยมีการปลูกข้าว ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ข้าวนาปี				←		△		←	→	▽		→
ข้าวนาปรัง	←	→	▽								△	→

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ พ.ศ.๒๕๖๕)

สัญลักษณ์

←→ ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

←→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ พ.ศ.๒๕๖๗)

๕) ต้นทุนการผลิต

ตำบลศาลาลอย มีต้นทุนการผลิตข้าว โดยพื้นที่ในเขตชลประทานมีต้นทุนผลิตข้าว เป็นเงิน ๔,๓๐๐ บาท/ไร่

ตารางที่ ๓๑ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๗ ตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	รายการ	จำนวนเงิน (บาท/ไร่)
๑	ค่าเตรียมดิน	๔๕๐
๒	ค่าเมล็ดพันธุ์ (นาหว่าน ๒๕ กก.ๆ ละ ๑๙ บาท)	๕๐๐
๓	ค่าจ้างหว่านข้าว	๗๐
๔	ค่าสารกำจัดวัชพืช (คุมและฆ่า)	๗๐
๕	ค่าจ้างฉีดยากำจัดวัชพืช	๑๔๐
๖	ค่าปุ๋ยเคมีครั้งที่ ๑ สูตร ๑๖-๒๐-๐ + ๔๖-๐-๐ อัตรา ๒:๑ จำนวน ๒๕ กก.ๆ ละ ๑๖	๓๖๐
๗	ค่าปุ๋ยเคมีครั้งที่ ๒ สูตร ๑๖-๒๐-๐ จำนวน ๒๕ กก.ๆ ละ ๑๖	๓๖๐
๘	ค่าปุ๋ยเคมีครั้งที่ ๓ สูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่เฉพาะบางแปลงที่ไม่งาม	-
๙	ค่าจ้างใส่ปุ๋ย ๓ ครั้งๆ ละ ๖๐ บาท	๑๘๐
๑๐	ค่าจ้างสารกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช (จำนวน ๓ ครั้ง)*	๒๘๐
๑๑	ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงสูบน้ำ+ตัดหญ้า+ตัดใบข้าว	๒๕๐
๑๒	ค่าเก็บเกี่ยว	๕๐๐
๑๓	ค่าขนส่งข้าวไปขายโรงสี	๑๒๐
๑๔	รวมต้นทุนนาหว่าน	๑,๐๐๐
๑๕	ผลผลิตราคา กก.ละ ๗.๓ บาท	๔,๓๐๐
๑๖	กำไร	๘,๘๐๐ กก.

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด (สถานการณ์การตลาดของตำบล)

ผลผลิตข้าวที่ได้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้หลายทาง เช่น เก็บไว้บริโภคเองในครัวเรือน ใช้ทำพันธุ์ข้าวปลูก หรือจำหน่ายให้กับโรงสี รายละเอียดดังนี้

- จำหน่ายให้โรงสี ๔,๑๖๐ ตัน/ปี

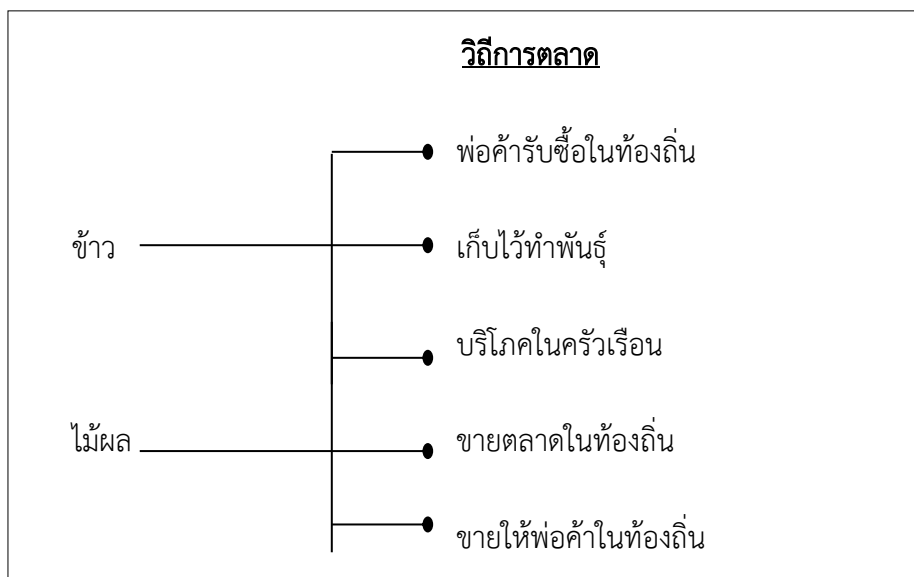
รวมปริมาณความต้องการผลผลิต (Demand) ๔,๑๖๐,๐๐๐ ตัน/ปี จะเห็นได้ว่าผลผลิตส่วนใหญ่จะส่งจำหน่ายให้กับโรงสี ซึ่งส่วนใหญ่แล้วจะเป็นโรงสีที่อยู่ในพื้นที่เนื่องจากค่าขนส่งถูก จะมีส่วนน้อยมากที่จะขายให้กับโรงสีนอกพื้นที่ หรือจากรับซื้อย่อยซึ่งจะเป็นส่วนที่อยู่ติดกับเขตจังหวัดอื่น

(๑)วิธีการตลาด

เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ส่วนใหญ่เมื่อเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้วจะจำหน่ายข้าวเปลือกให้กับโรงสีที่อยู่ใกล้เคียง

ข้อมูลด้านการตลาด

แผนภูมิแสดงเส้นทางวิถีตลาดของตำบลศาลาลอย

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอนาทวี, พ.ศ. ๒๕๖๗)

รูปภาพที่ ๓๕ แสดงวิถีการตลาดของตำบลศาลาลอย อำเภอนาทวี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

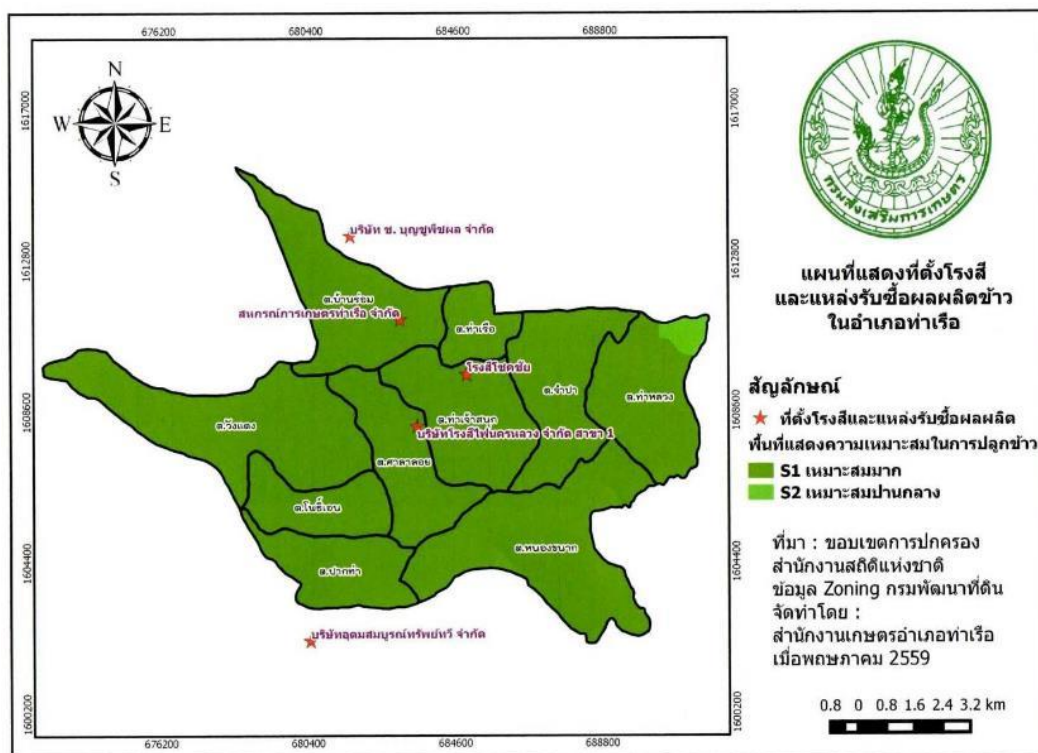
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอนาทวี พ.ศ.๒๕๖๗)

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

แหล่งรับซื้อผลผลิต ตำบลศาลาลอยมีจุดรับซื้อผลผลิตข้าวในพื้นที่ ประมาณ ๔ – ๕ แห่ง แต่มีบางแห่งที่ปิดกิจการ และบางแห่งเพิ่มกำลังการผลิต

ตำบลศาลาลอย มีโรงสี รวม ๔ แห่ง ได้แก่

- บริษัทโรงสีไพนครหลวง จำกัด สาขา ๑
- บริษัท ช. บุญชูพืชผล จำกัด
- โรงสีโชคชัย
- สหกรณ์การเกษตรนาทวีจำกัด

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ, พ.ศ. ๒๕๖๗)

รูปภาพที่ ๓๖ แสดงแหล่งรับซื้อข้าว ตำบลศาลาลอย

๓) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

ตำบลศาลาลอย มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบในด้าน การเกษตรผสมผสาน คือ นายสมเจตน์ โมรวางษ์ หมู่ที่ ๕ ตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

๑. การผลิตน้ำหมักชีวภาพ
๒. การผลิตสารจากสมุนไพร
๓. การผลิตพืชอินทรีย์

๑.๔.๒ ชนิดสินค้าเผือก

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

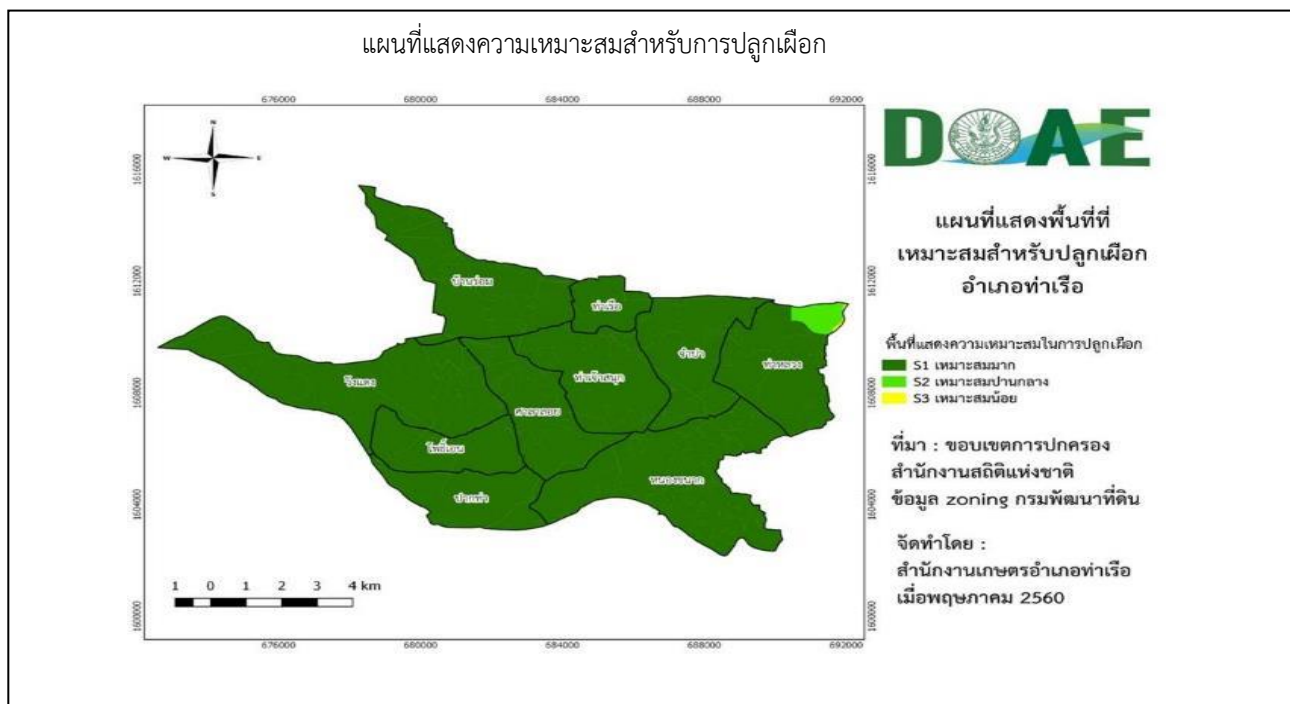
(๑) เขตความเหมาะสม

ตำบลศาลาลอยมีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกเผือก จำนวน ๔๑ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๕๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

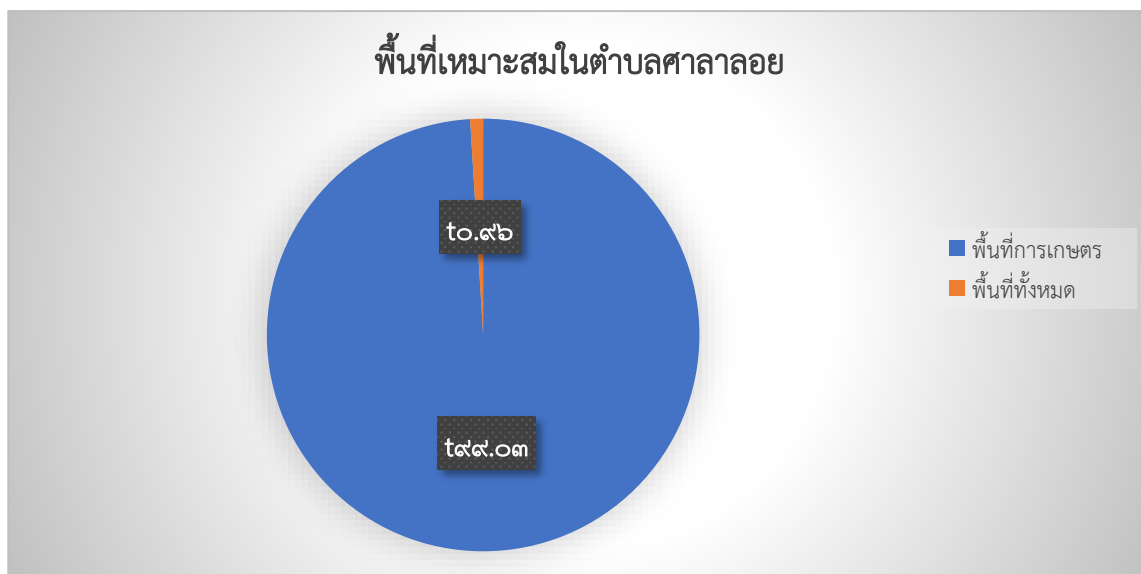
ตารางที่ ๓๒ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกฝือก ตำบลศาลาลอย อำเภอนาทม จังหวัด
พิจิตร

หมู่ที่	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกฝือก (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมตำบลศาลาลอย	๔๑	-	-	-	๔๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอนาทม, พ.ศ. ๒๕๖๗

รูปแผนที่ ๓๗ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกฝือก ตำบลศาลาลอย อำเภอนาทม
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอนาทม, พ.ศ.๒๕๖๗)

รูปภาพที่ ๓๘ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับการปลูกเหือก ตำบลศาลาลอย อำเภอดำรงวิทยารัณ (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอดำรงวิทยารัณ, พ.ศ.๒๕๖๗)

๒) พื้นที่ปลูกเหือก

ตำบลศาลาลอย มีพื้นที่การปลูกเหือก จำนวน ๕๖ ไร่ มีพื้นที่ปลูกมากอยู่ที่หมู่ที่ ๕ จำนวน ๑๗.๒๕ ไร่ รองลงมาคือหมู่ที่ ๑๒ ตามลำดับ

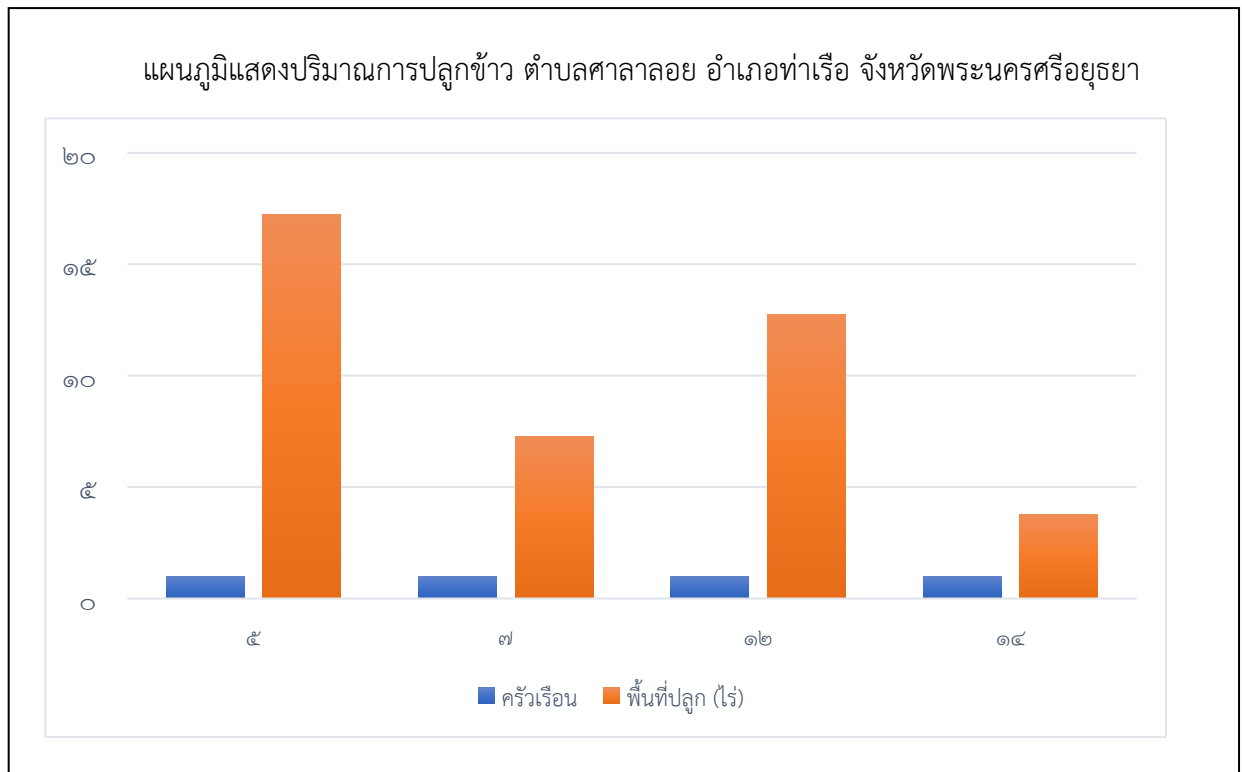
ตารางที่ ๓๓ แสดงพื้นที่ปลูกเหือก ตำบลศาลาลอย อำเภอดำรงวิทยารัณ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	หมู่ที่	พื้นที่ปลูก ๗ (ไร่)
๑	๕	๑๗.๒๕
๒	๗	๗.๒๕
๓	๑๒	๑๒.๗๕
๔	๑๔	๓.๗๕
	รวม	๔๑.๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอดำรงวิทยารัณ, พ.ศ.๒๕๖๗

ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ, พ.ศ.๒๕๖๗

แผนภูมิแสดงปริมาณการปลูกเผือก ตำบลศาลาลอย

รูปภาพที่ ๔๐ แสดงปริมาณการปลูกเผือก ตำบลศาลาลอย

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอดำรงวิทยารัษฎา, พ.ศ.๒๕๖๗)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

(๑) การเตรียมดิน เนื่องจากการปลูกเผือกในสภาพดินที่เป็นพื้นที่นา มีระบบชลประทานดี สามารถดำเนินการ ดังนี้ ไถตะย่อยดิน และตากดินเพื่อทำลายวัชพืช โรคพืช ทำเทือกคล้ายกับการทำนา และชักร่องแบบแถวเดียว

(๒) การใช้พันธุ์ เกษตรกรในอำเภอดำรงวิทยารัษฎาส่วนใหญ่จะปลูกเผือกหอม เนื่องจากเผือกชนิดนี้เมื่อนำไปประกอบอาหารจะมีกลิ่นหอม สำหรับการเตรียมพันธุ์สำหรับปลูกจะใช้ลูกเผือกที่เพาะชำจนแตกใบแล้วประมาณ ๒ - ๓ ใบ หรือสูงประมาณ ๒๐ - ๒๕ ซม.

(๓) การปลูก การปลูกเผือกจะเป็นการปลูกแบบแถวเดียว เมื่อชักร่องหรือยกร่องเสร็จแล้ว เกษตรกรสามารถนำลูกเผือกที่เพาะไว้ปลูกลงแปลงแบบดำนาระยะระหว่างต้น ๕๐ ซม. ระหว่างแถว ๑๐๐ ซม. เมื่อเผือกตั้งตัวได้ประมาณ ๑ - ๒ อาทิตย์ จะทำการพูนโคนหรือแหงร่อง คือการแหงดินขึ้นมากองไว้ตามแถวเผือก

(๔) การให้น้ำ การปลูกเผือกจำเป็นต้องให้น้ำเผือกให้ชุ่มชื้นอยู่เสมอ เผือกจึงจะเจริญเติบโตและลงหัวได้ดี ซึ่งในอำเภอดำรงวิทยารัษฎาในพื้นที่นาจึงให้น้ำโดยการปล่อยน้ำท่วมแปลงเป็นระยะไม่ให้แปลงปลูกขาดน้ำ โดยให้น้ำสูงกว่าผิวดิน ๑๐ - ๑๕ ซม.

(๕) การดูแลรักษา สามารถแบ่งออกเป็นการใช้ปุ๋ย และการป้องกันกำจัดศัตรูพืช ดังนี้

(๖) การให้ปุ๋ย หลังจากดำเผือกแล้วใส่ปุ๋ยยูเรียโดยหว่านบางๆ หรือโรยตามร่อง ใส่ตอนอากาศแห้ง ไม่มีความชื้น เมื่อเผือกอายุได้ประมาณ ๑ - ๒ อาทิตย์ ใส่ปุ๋ยครั้งที่ ๑ สูตร ๒๐-๕-๕ พร้อมกับแหงร่อง และเมื่อครบ ๑

เดือน ใส่ปุ๋ยครั้งที่ ๒ สูตร ๑๖-๑๖-๑๖ เมื่อถึง ๓ - ๔ เดือนใส่ปุ๋ยรอบที่ ๓ สูตร ๑๕-๕-๒๐ เพื่อให้เปลือกงอหัว พร้อมกับการทำร่น ตัดหญ้า ตัดหน่อที่ขึ้นมาแซมต้นเพื่อเปลือกจะได้มีหัวขนาดใหญ่

การป้องกันกำจัดศัตรูพืช และวัชพืช เมื่อใส่ปุ๋ยครั้งที่ ๑ แล้ว ระหว่างนั้นให้ฉีดยาคุมฆ่าหญ้า และควรกำจัดวัชพืชและแทงร่อนทุกเดือน ฉีดฮอร์โมน และฉีดยากันศัตรูพืชจำพวกหนอน เพลี้ย และโรคพืช ซึ่งถ้าเป็นหน้าฝนให้ฉีดอาทิตย์ละ ๒ - ๓ ครั้ง เนื่องจากฝนจะตกมาชะล้างยาและฮอร์โมนไปจนหมด แต่ถ้าหน้าแล้งให้ฉีดแค่อาทิตย์ละครั้งเท่านั้น

(๗) การเก็บเกี่ยวผลผลิต หลังจากปลูกเผือกได้ ๕ - ๗ เดือน ใบเผือกจะเล็กลงและหนาขึ้น ใบช่วงล่าง มีสีเหลือง และเริ่มเหี่ยวเหลืองใบยอด ๒ - ๓ ใบ สามารถจะเก็บเกี่ยวได้

(๘) การป้องกันกำจัดศัตรูพืช และวัชพืช

โรคและแมลงศัตรูพืชที่สำคัญ

- โรคใบไหม้ (โรคใบจุดตาเสือ) เกิดจากเชื้อรา อาการจะเกิดบนใบเป็นจุดสีน้ำตาลน้ำขนาดเท่าหัวเข็มหมุด ถึงเหรียญบาทปรากฏชัดบนผิวใบแผลจะขยายใหญ่ขึ้นเป็นวงต่อกัน บริเวณขอบแผลมีหยดสีเหลืองขึ้นต่อมา จะแห้งเป็นเม็ดเกาะเป็นวงๆ เมื่อปิบจะแตกเป็นสีสนิม ในระยะรุนแรงแผลจะขยายติดต่อกัน ทำให้ใบม้วนพับเข้าและแห้งเหี่ยว หรืออาจเน่าและถ้าอากาศชื้นมีฝนพรา สามารถป้องกันกำจัดได้โดยหากพบว่าเริ่มเป็นให้ตัดใบที่เป็นโรคไปเผาทำลาย ใช้พันธุ์ต้านทาน หรือใช้สารเคมีพ่นให้ทั่วทั้งต้น ๕ - ๗ วันต่อครั้ง

- หนอนกระทู้ผัก เกิดจากผีเสื้อวางไข่ไว้ตามใบแล้วฟักตัวออกมาเป็นหนอนอยู่เป็นกลุ่มกัดกิน ใบเผือกด้านล่าง เหลือไว้แต่ผิวใบด้านบน เมื่อผิวใบแห้งจะมองเห็นเป็นสีขาว ถ้าระบาดมากจะกัดกินทั่วทั้งแปลงทำให้เผือกงอหัวน้อย ผลผลิตต่ำ สามารถป้องกันกำจัดโดยการฉีดพ่นสารเคมี

- เพลี้ยอ่อน เป็นแมลงศัตรูพืชที่มีขนาดเล็ก ตัวอ่อนมีสีน้ำตาล โดยเพลี้ยอ่อนจะดูดกินน้ำเลี้ยงตามใบและยอดอ่อนของเผือกทำให้แคระแกรน ไม่ค่อยเจริญเติบโต สามารถป้องกันกำจัดโดยใช้สารเคมี

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

ตำบลศาลาลอย มีการปลูกเผือก ฤดูการปลูกเริ่มตั้งแต่เดือนมกราคม ถึงเดือน กันยายน ปลูกสูงสุดในเดือนสิงหาคม การเก็บเกี่ยวระหว่างสิงหาคม ถึงเดือนกุมภาพันธ์ เก็บเกี่ยวสูงสุดในเดือนกุมภาพันธ์ โดยมีปฏิทินการเพาะปลูกเผือก ในอำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
เผือก	←	▽						△	→			
	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ, พ.ศ.๒๕๖๖)

สัญลักษณ์

ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

รูปภาพที่ ๔๑ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกเผือกในตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ, พ.ศ.๒๕๖๗)

๕) ต้นทุนการผลิต

ตำบลศาลาลอย มีต้นทุนการผลิตเผือก เป็นเงิน ๓๖,๘๙๑ บาท/ไร่

ตารางที่ ๓๕ แสดงต้นทุนการผลิตเผือก ต่อไร่ ปี ๒๕๖๗ ตำบลศาลาลอย

ที่	รายการ	จำนวนเงิน (บาท/ไร่)
๑	ค่าเตรียมดิน	๑,๐๐๐
๒	ค่าพันธุ์เผือก	๘,๒๐๐
๓	ค่าจ้างดำเผือก	๔๐๐
๔	ค่าสารกำจัดวัชพืช (คุมและฆ่า)	๗๖๘
๕	ค่าจ้างแทงร่อง (พูนโคน)	๒,๙๒๐
๖	ค่าปุ๋ยเคมีครั้งที่ ๑ สูตร ๒๐ - ๕ - ๕	๑,๘๗๒
๗	ค่าปุ๋ยเคมีครั้งที่ ๒ สูตร ๑๖ - ๑๖ - ๑๖	๑,๗๔๐
๘	ค่าปุ๋ยเคมีครั้งที่ ๓ สูตร ๑๕ - ๕ - ๒๐	๒,๓๒๕
๙	ค่าปุ๋ยยูเรีย สูตร ๔๖ - ๐ - ๐	๑,๐๐๐
๑๐	ค่าจ้างซ่อมเผือกและทำรูน	๓,๐๐๐
๑๑	ค่าสารเคมีกำจัดโรคแมลงศัตรูพืช และฮอร์โมน	๒,๓๓๒
๑๒	ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าน้ำมัน ค่าเช่านา เป็นต้น	๕,๖๑๔
๑๓	ค่าเก็บเกี่ยว	๕,๗๒๐
๑๔	รวมต้นทุน	๓๖,๘๙๑
๑๕	ผลผลิตราคา กก.ละ ๒๕ บาท	๑,๘๐๐ กก.
๑๖	ขายได้	๔๕,๐๐๐
๑๗	กำไร	๘,๑๐๙

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอลำทะเมนชัย, พ.ศ.๒๕๖๗)

๖) สถานการณ์การตลาด/วิถีการตลาด (สถานการณ์การตลาดของตำบล)

ตำบลศาลาลอยไม่มีจุดรับซื้อผลผลิตเผือกในพื้นที่ แต่จะมีพ่อค้าที่จะมารับซื้อถึงแปลงผลิต ผลผลิตเผือกที่ได้จะขายให้กับพ่อค้าที่มารับซื้อทั้งหมด

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

ตำบลศาลาลอย มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านเผือกจำนวน ๑ ราย คือนายประพันธ์ ตุ่มทรัพย์

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ในเรื่องการปลูกเผือกหอม

๑.๔.๒ ชนิดสินค้า กล้วยน้ำว่า

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

ตำบลศาลาลอย มีพื้นที่ปลูกกล้วยน้ำว่า ทั้งหมด จำนวน ๔๐.๕ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก ปานกลางเพราะด้วยสภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม มีน้ำท่วมขังในช่วงฤดูน้ำหลาก จำนวน ๒๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

(๒) พื้นที่ปลูกกล้วยน้ำว่า

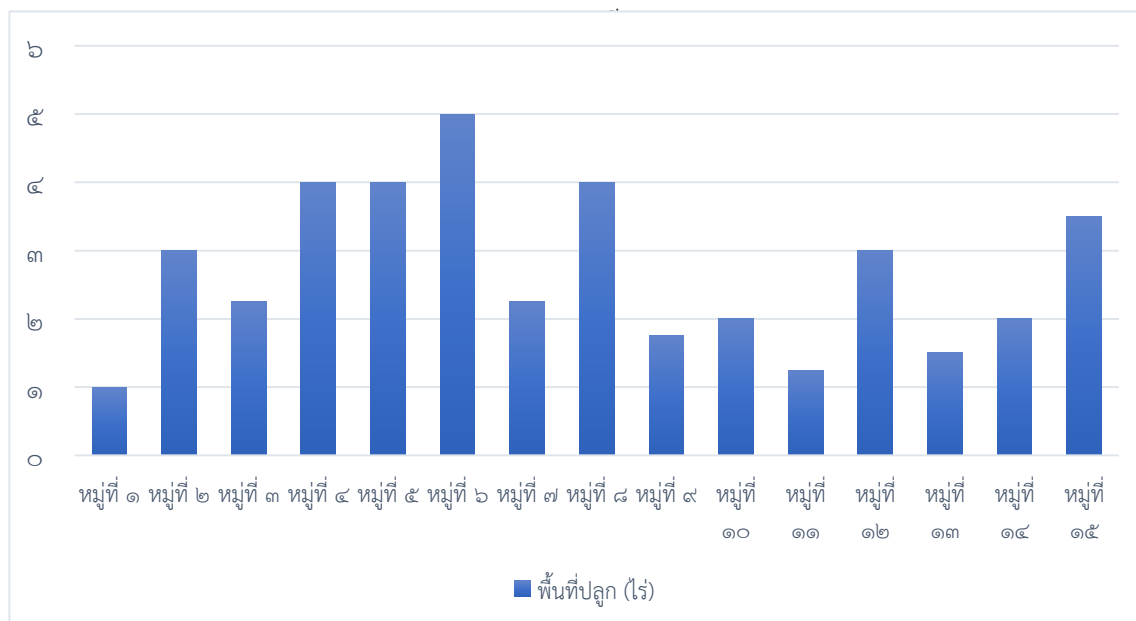
ตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีพื้นที่ปลูกกล้วยน้ำว่า จำนวน ๔๐.๕ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ หมู่ที่ ๖ จำนวน ๕ ไร่ รองลงมาคือหมู่ที่ ๕ จำนวน ๔ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๓๖ แสดงพื้นที่ปลูกกล้วยน้ำว่า ตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	หมู่ที่	พื้นที่ปลูก ๗ (ไร่)
๑	๑	๑
๒	๒	๓
๓	๓	๒.๒๕
๔	๔	๔
๕	๕	๔
๖	๖	๕
๗	๗	๒.๒๕
๘	๘	๔
๙	๙	๑.๗๕
๑๐	๑๐	๒
๑๑	๑๑	๑.๒๕
๑๒	๑๒	๓
๑๓	๑๓	๑.๕๐
๑๔	๑๔	๒
๑๕	๑๕	๓.๕๐
	รวม	๔๐.๕

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ ปี ๒๕๖๗)

แผนภูมิแสดงปริมาณการปลูกกล้วยน้ำว้า ตำบลศาลาลอย อำเภอบ้านไร่ จังหวัด

รูปภาพที่ ๔๒ แสดงปริมาณการปลูกกล้วยน้ำว้า ตำบลศาลาลอย อำเภอบ้านไร่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านไร่ พ.ศ.๒๕๖๗)

๒) ปริมาณการผลิต

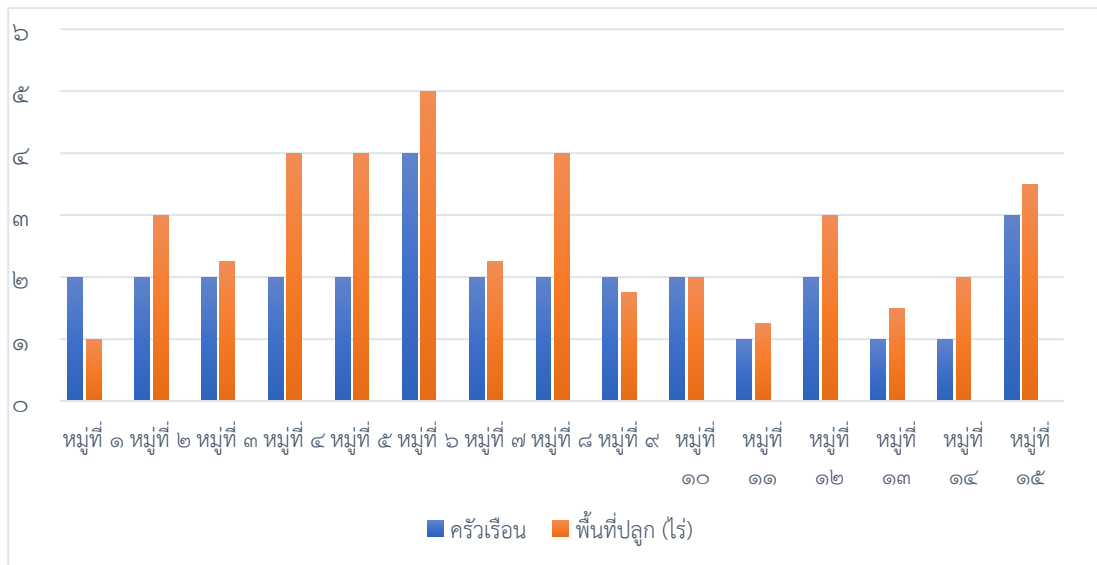
ตำบลศาลาลอย มีพื้นที่การปลูกเผือก จำนวน ๕๖ ไร่ ๔ ไร่ ๔ ครบถ้วน โดยมีพื้นที่ปลูกมากอยู่ที่หมู่ที่ ๕ จำนวน ๑๗.๒๕ ไร่ ๑ ครบถ้วน รองลงมาคือหมู่ที่ ๑๒ จำนวน ๑๒.๗๕ ไร่ ๑ ครบถ้วน ตามลำดับ

ตารางที่ ๓๗ แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลศาลาลอย อำเภอบ้านไร่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หมู่ที่	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
๑	๒	๑	๑	๑.๘	๑.๘
๒	๒	๓	๓	๕.๔	๑.๘
๓	๒	๒.๒๕	๒.๒๕	๔.๐๕	๑.๘
๔	๒	๔	๔	๗.๒	๑.๘
๕	๒	๔	๔	๗.๒	๑.๘
๖	๔	๕	๕	๙	๑.๘
๗	๒	๒.๒๕	๒.๒๕	๔.๐๕	๑.๘
๘	๒	๔	๔	๗.๒	๑.๘
๙	๒	๑.๗๕	๑.๗๕	๓.๑๕	๑.๘
๑๐	๒	๒	๒	๓.๖	๑.๘
๑๑	๑	๑.๒๕	๑.๒๕	๒.๒๕	๑.๘
๑๒	๒	๓	๓	๕.๔	๑.๘
๑๓	๑	๑.๕๐	๑.๕๐	๒.๗	๑.๘
๑๔	๑	๒	๒	๓.๖	๑.๘
๑๕	๓	๓.๕๐	๓.๕๐	๖.๓	๑.๘
รวม	๓๐	๔๐.๕	๔๐.๕	๗๒.๙	๑.๘

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านไร่, พ.ศ.๒๕๖๗

แผนภูมิแสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

รูปภาพที่ ๔๓ แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ พ.ศ.๒๕๖๗)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในพื้นที่)

(๑) การใช้พันธุ์ดี คัดเลือกต้นพันธุ์ที่มีขนาดความสูง ๑๕ เซนติเมตรขึ้นไป หรือมีเส้นรอบวงต้นมากกว่า ๓.๕ เซนติเมตร หากต้นเล็กกว่านี้จะพบปัญหาเรื่องการดูแล และอัตราการตายสูง

- เป็นหน่อที่ได้จากต้นแม่สมบูรณ์ ไม่เป็นโรคตายพราย หรือมีแมลงเข้าทำลาย
- เป็นแหล่งพันธุ์ที่เชื่อถือได้ ซึ่งเกษตรกรได้มีการตรวจสอบประวัติของสวนแล้ว ไม่เคยมีโรคระบาด มาก่อน
- กรณีเป็นหน่อที่มีวางจำหน่าย ต้องพิจารณาความสดใหม่เหง้าใหญ่ไม่บอบช้ำ

(๒) การเตรียมดิน ไถพลิกกลับดินลึกประมาณ ๓๐ เซนติเมตร ตากดินนาน ๗-๑๐ วัน เพื่อกำจัดวัชพืช จากนั้นใส่ปุ๋ยหมักที่ขยายเชื้อไตรโคเดอร์มาสายพันธุ์ TH-DOA อัตรา ๑๐๐-๒๐๐ กรัมต่อ หลุม ป้องกันโรคตายพราย และไถพรวนกลบ ถ้าพื้นที่เป็นดินเหนียวหรือบริเวณที่มีน้ำท่วมขัง ควรยกร่อง และปลูกบนแนวสันร่องคลุกเคล้าปุ๋ยคอกผสมดินประมาณหลุมละ ๒ กิโลกรัม ร่องกันหลุมขึ้นมาประมาณ ๓๐ เซนติเมตร แล้วจึงปลูกต้นกล้วยและกลบบริเวณโคนต้นให้แน่น ทำแอ่งดินรอบต้นเพื่อเก็บน้ำรักษาความชื้นของดิน และควรรองกันหลุมด้วยฟุราดานป้องกันหนอนกอกกล้วยประมาณ ๑ ช้อนโต๊ะ ต่อหลุม

(๓) การปลูก ควรคำนึงถึงแสงแดด โดยวางแผนในแนวทิศเหนือ-ใต้ จะทำให้ต้นกล้วยได้รับแสงเท่ากัน ตลอดทั้งแปลง ปกตินิยมใช้ระยะปลูก ๔×๔ เมตร หากดินมีความอุดมสมบูรณ์ทำให้ปลูกระยะถี่ หากดินมีความอุดม สมบูรณ์ดีให้ปลูกระยะห่าง ถ้าต้องการเก็บเกี่ยวเพียงครั้งเดียวอาจปลูกให้ระยะถี่ขึ้นได้ แต่ถ้าต้องการเก็บเกี่ยว หลาย ๆ ครั้ง ควรเว้นระยะให้มากขึ้น เพื่อให้มีพื้นที่สำหรับการแตกหน่อ ควรใช้ต้นพันธุ์ที่ได้จากการเพาะเลี้ยง เนื้อเยื่อในการปลูก เพราะมีความปลอดภัยจากโรคและแมลงศัตรูพืช และเป็นต้นพันธุ์ที่มีอายุใกล้เคียงกัน สามารถ ให้ผลผลิตในเวลาใกล้เคียงกัน หากใช้หน่อพันธุ์ปลูกควรเลือกจากแปลงที่เชื่อถือได้ โดยสังเกตจากต้นแม่ขณะตก เครือไม่แสดงอาการของโรคตายพราย

(๔) ระบบการให้น้ำควรให้น้ำอย่างสม่ำเสมอตลอดฤดูปลูก ปริมาณน้ำที่เหมาะสมที่สุดสำหรับกล้วยอยู่ระหว่าง ๑๗-๒๐ ลิตร ต่อต้นต่อวัน

-มินิสปริงเกอร์—ต่อหัวจ่ายขนาดเล็กเข้ากับท่อหลักที่สูบน้ำ ส่งผ่านแรงดัน ผ่านหัวจ่ายมินิสปริงเกอร์ น้ำจะถูกพ่นเป็นฝอยเล็กๆ มาเฉพาะจุดที่จัดวางไว้

-หัวจ่ายน้ำหยด—น้ำที่ถูกส่งมาจากท่อหลักจะถูกบังคับให้หยดทีละหยดผ่านหัวจ่ายน้ำหยดที่ติดตั้งไว้บริเวณโคนต้นกล้วยน้ำว่า

(๕) การดูแลรักษา

การให้น้ำ เป็นสิ่งสำคัญในการปลูกกล้วยน้ำว่า แต่อย่าให้ท่วมขัง เพราะรากจะเน่า ควรหาเศษฟาง เศษใบไม้แห้ง หรือใบตองที่ได้จากการตัดแต่งใบต้นกล้วยคลุมที่โคนต้น การให้น้ำต้นกล้วยน้ำว่าช่วงที่ปลูกใหม่ ให้รดน้ำวันเว้นวัน ประมาณครั้งละ ๑๐ นาที เมื่อกล้วยตั้งตัวได้แล้ว รดน้ำ ๒-๓ วันครั้ง หรือ ๑ ครั้งต่อสัปดาห์

การใส่ปุ๋ย กล้วยเป็นพืชที่ต้องการธาตุอาหารมาก การติดผลจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับอาหารและน้ำที่ได้รับ กล้วยต้องการธาตุอาหารทั้งหมด ๑๖ ธาตุเหมือนพืชทั่วไป โดยธาตุอาหารของพืชนี้จะได้จากอากาศ น้ำในดิน แร่ธาตุในดิน

(๖) การใส่ปุ๋ยควรใส่ปุ๋ยหมักในเดือนแรกอัตรา ๑ กิโลกรัมต่อต้น ร่วมกับปุ๋ยเคมีสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ อัตรา ๑๒๕ กรัมต่อต้น เดือนที่ ๓ ใส่ปุ๋ยหมักอัตรา ๑-๒ กิโลกรัมต่อต้น เดือนที่ ๔ และ ๕ ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ อัตรา ๑๒๕ กรัมต่อต้น และเดือนที่ ๖ ใส่ปุ๋ยหมักอัตรา ๑-๒ กิโลกรัมต่อต้น สำหรับกล้วยน้ำว่ามะลิองค์ที่ผลิตเป็นวัตถุดิบ สำหรับแปรรูปเป็นกล้วยตาก ไม่ควรใส่ปุ๋ยเคมีตั้งแต่เดือนที่ ๗ เพราะจะทำให้ผลกล้วยมีปริมาณน้ำตาลสูงเกินไป ส่งผลให้ได้กล้วยตากที่มีสีน้ำตาลเข้มและมีอายุการเก็บรักษาที่สั้นลง

(๗) การเก็บเกี่ยว เริ่มต้นด้วยการตัดเครือกล้วยหลังจากกล้วยออกปลี ๑๐๐-๑๒๐ วัน แล้วตัดแบ่งเป็นหวีมัดให้ สูง โดยเรียงกล้วยทับกัน ๓-๕ ชั้น คลุมด้วยผ้าพลาสติกไว้ ๒๔ ชั่วโมง แล้วเปิดผ้าออก วางพักไว้ ๔-๖ วัน

(๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว หลังจากตัดเครือกล้วยแขวนไว้บนราว ปล่อยให้ยางไหลจนแห้ง ทำความ สะอาดผลหรือบริเวณปลายผลที่มีก้านแห้งติดอยู่ออกให้หมด แยกเครือกล้วยออกเป็นหวี ๆ อย่างระมัดระวังอย่าให้ รอยตัดชำ คัดเลือกผลที่มีรอยตำหนิ หวีที่ไม่ได้ขนาดออก จุ่มในน้ำผสมสารโซอาเบนดาโซล แล้วผึ่งลมหรือเป่าให้ แห้ง

(๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู

โรคใบจุดสีน้ำตาล (yellow sigatoka)

สาเหตุ : เชื้อรา *Pseudocercospora musae*

ลักษณะอาการ : อาการของโรคมักพบบนใบแก่ พื้นที่ใบที่โรคเข้าทำลายประมาณ ๗๐ เปอร์เซ็นต์ พบ อาการของโรคได้ทุกระยะเติบโต ตั้งแต่ระยะต้นกล้า ระยะเติบโต และระยะให้ผลผลิต ผลเป็นจุดสีน้ำตาลขอบ สีดำ ภายในพบจุดสีดำขนาดเล็ก รอบแผลมีสีเหลือง การป้องกันกำจัด ได้แก่

๑. ตัดแต่งใบกล้วยอายุ ๔ เดือน และตัดไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งเก็บเกี่ยว รวมประมาณ ๘-๑๐ ครั้ง

๒. เก็บซากใบกล้วยและกำจัดวัชพืช นำไปเผาทำลายหรือฝังกลบนอกแปลงปลูก

๓. พ่นด้วยสารเคมี เช่น โพรพินาโคล สลับกับ แมนโคเซ็บ อัตราแนะนำตามฉลาก

โรครากเน่าและต้นกล้าเหี่ยว

สาเหตุ : เชื้อรา *Fusarium oxysporum*

ลักษณะอาการ : ต้นกล้าแสดงอาการเหี่ยว บริเวณรากบางส่วนเปลี่ยนจากสีขาวเป็นสีน้ำตาล พบ ในช่วงอนุบาลต้นกล้าในเรือนเพาะชำ
การป้องกันกำจัด ได้แก่

๑. ใช้วัสดุเพาะกล้าที่เป็นขุยมะพร้าว ขี้เถ้าแกลบ หรือวัสดุอื่น ๆ ผสมกับดินปลูกในอัตราส่วนที่ พอเหมาะ
๒. ควรแยกต้นกล้าที่เริ่มแสดงอาการเหี่ยวออกจากต้นปกติ และรีบเปลี่ยนวัสดุปลูกใหม่
๓. ก่อนปลูกจุ่มต้นกล้าในสารเคมีกำจัดเชื้อรา เช่น คอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ ฟอสอีทิล อะลูมิเนียม หรือฟิซีเอ็นบี ผสมอิมิไดอะโซล เพื่อยับยั้งการเจริญของเชื้อราสาเหตุที่อาจปนเปื้อนอยู่บนกล้า
๔. ผสมเชื้อราปฏิปักษ์ไตรโคเดอร์มา (*Trichoderma harzianum*) ในวัสดุเพาะกล้า

โรคตายพราย (Panama disease)

สาเหตุ : เชื้อรา *Fusarium oxysporum* f. sp. *cubense*

ลักษณะอาการ : เชื้อสาเหตุอาศัยอยู่ในดิน เริ่มเข้าทำลายรากฝอย ลูกกลามสู่ท่อน้ำ ต่อมาเชื้อลูกกลาม เข้าสู่เหง้า กล้วย เมื่อผ่าดูภายในรากและเหง้าจะเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลแดง หรือสีน้ำตาลเข้ม หลังจากนั้นใบแก่หรือ ใบล่างจะแสดงอาการใบเหลือง ใบหักพับลงบริเวณรอยต่อระหว่างก้านใบกับลำต้น ต่อมาใบที่หักจะแสดงอาการ เหี่ยว เมื่อเกิดโรคมากขึ้นใบอ่อนจะแสดงอาการเหลืองและเหี่ยว จนกระทั่งใบตายหมดทั้งต้น การป้องกันกำจัด ได้แก่

๑. ทำความสะอาดแปลงปลูก โดยการทำลายซากพืชหลังเก็บเกี่ยว
๒. ใช้หน่อกล้วยที่ปราศจากโรค
๓. ต้องไม่นำดินที่มีเชื้อปนเปื้อนเข้าสู่แปลงปลูก
๔. ทำลายกอกกล้วยที่เป็นโรคด้วยสารเคมี เช่น ไตรโคโลเพอร์ บิวทอกซีเอทิล เอสเทอร์
๕. ฆ่าเชื้อราในดินโดยใช้ยูเรียและปูนขาวในอัตรา ๑:๑๐
๖. ใช้ชีวภัณฑ์ไตรโคเดอร์มาสายพันธุ์ TH-DOA ของกรมวิชาการเกษตร อัตรา ๔๐๐ กิโลกรัมต่อไร่
๗. ห้ามนำต้นกล้วยที่ย่อยสลายแล้วไปเป็นปุ๋ย หรือเคลื่อนย้ายออกนอกพื้นที่ ๘. ห้ามเคลื่อนย้ายต้นกล้วยออกจากแปลงที่พบโรค เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่

แมลงศัตรูกล้วยน้ำว้า มีหลายชนิด ดังนี้

เพลี้ยไฟ (Hawaiian flower thrips) ชื่อวิทยาศาสตร์ *Thrips hawaiiensis* (Thysanoptera)

ลักษณะทั่วไป ตัวเต็มวัยมีสีน้ำตาลเข้มเกือบดำ ขนาด ๑.๕ มิลลิเมตร ตัวอ่อนมีสีครีมอาศัยอยู่รวมเป็นกลุ่ม ลักษณะการทำลาย เข้าทำลายตั้งแต่ระยะออกปลี ดูดกินบริเวณกาบปลี ทำให้เกิดอาการต่างลาย ดูด กินน้ำเลี้ยงตามใบ และผลอ่อน ทำให้ผิวลายเสียหาย จะปรากฏชัดเมื่อผลโตขึ้น มีอาการเป็นจุดบนสีน้ำตาล การป้องกันกำจัด ได้แก่

๑. พ่นด้วยพอสส์ อัตรา ๒๐ มิลลิเมตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
๒. พ่นด้วยอิมิดาคลอพริด อัตรา ๕ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ตั้งแต่ระยะแทงปลีห่างกัน ๗ วัน

หนอนปลอก (case worm) ชื่อวิทยาศาสตร์ *Mahasena corbetti* Tams (Lepidoptera: Prychidae)

ลักษณะทั่วไป ฝัเสื้อตัวเต็มวัยมีขนาด ๒×๘ มิลลิเมตร สีน้ำตาลอ่อน หนอนจะชักใยหุ้มตัวมีลักษณะเป็น ปลอก ม้วนตัวทั้งปลอก กัดกินผิวใบไปทั่ว ทำให้เห็นเป็นยอดแหลมเกิดบนผิวใบปลอกหุ้มตัวสีน้ำตาล

ลักษณะการทำลาย หนอนจะสร้างเส้นใยหุ้มตัวเป็นกระดคล้ายปลอกสีน้ำตาลยึดติดอยู่กับผิวใบกล้วย แล้วจะ โผล่เพียงส่วนหัวออกมากัดแทะผิวใบ แล้วเคลื่อนตัวไปเรื่อย ๆ จะเห็นปลอกทั้งฉากอยู่กับผิวใบกระจายอยู่ ทั่วไป ส่วน ผิวใบหนอนกัดกินนั้นจะเกิดเป็นรอยแผลเหมือนกับผิวใบที่ถูกลอกออก ในระยะต่อมาแผลจะแห้งเป็นสี ขาวนวลแห้ง ๆ หรือเป็นทางต่อเนื่องไป แผลจะเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลอ่อน

การป้องกันกำจัด ได้แก่

๑. เมื่อพบทำลายเพียงเล็กน้อยควรตัดใบที่หนอนเข้าทำลายมาเผา

๒. เมื่อพบหนอนลอกฟ่นด้วยสารเคมี เช่น ไตรคลอพอน อัตรา ๒๕ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือคาร์บาริล อัตรา ๒๕-๔๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรมีการปลูกกล้วยน้ำว้า ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
กล้วยน้ำว้า	←		▽								△	→
	←											→

สัญลักษณ์

ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

รูปภาพที่ ๔๔ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกไม้ผล ในตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ, พ.ศ. ๒๕๖๗)

๕) ต้นทุนการผลิต

ตำบลศาลาลอย มีต้นทุนการผลิตไม้ผล (กล้วยน้ำว้า) โดยพื้นที่ในเขตชลประทานมีต้นทุนไม้ผล เป็นเงิน

จำนวน ๗,๑๕๐ บาท/ไร่/ปี

ตารางที่ ๓๘ แสดงต้นทุนการผลิตไม้ผล (กล้วยน้ำว้า) ปี ๒๕๖๗ ตำบลศาลาลอย อำเภอบางบาล จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา

รายการ (ตัวอย่าง)	ค่าใช้จ่าย (บาท)	หมายเหตุ
ไถดะ	๓๐๐	-
ไถแปร	๒๐๐	-
ไถยกร่อง	๑๕๐	-
พันธุ์มะลิอ่อง	๓๕๐๐	-
ปลูก (รถปลูก)	-	-
ยาคุมวัชพืช (๒ ครั้ง)	๕๐๐	-
กลบร่อง	๒๐๐	-
ดายหญ้า	๒๐๐	-
ปุ๋ย ๑.๕ กก./ไร่ (๙ ครั้ง)	๕๐๐	-
ค่าแรงใส่ปุ๋ย	-	-
ให้น้ำ ๔๐ ครั้ง/ปี	๑๐๐๐	-
เก็บเกี่ยวต้นละ ๑๕,๐๐๐ บาท	-	-
บรรทุกต้นละ ๑๐๐ บาท	๑๐๐	-
ค่าบริการ	-	-
ค่าเช่าที่	๕๐๐	-
รวม	๗,๑๕๐	-

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางบาล, พ.ศ.๒๕๖๗)

๖) สถานการณ์การตลาด/วิถีการตลาด

ไม่มีแหล่งรับซื้อผลผลิตและโรงงานแปรรูป แต่มีพ่อค้าคนกลางมารับซื้อผลผลิตในพื้นที่ ณ แปลงเกษตรกร
และมีการจำหน่ายผลผลิตอยู่ในชุมชน โดยมีตลาดนัดในหมู่บ้านหรือตลาดท่าเรือ ไว้จำหน่ายสินค้า หรือ โดยส่วนม
เกษตรกรจะนำผลผลิตไว้บริโภคในครัวเรือน เมื่อเหลือจึงจัดจำหน่ายในชุมชน หรือนำมาแปรรูป เป็นกล้วยตาก เพื่อ
สร้างมูลค่าเพิ่ม ๒๗

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

ตำบลท่าดินแดง มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบ
ด้านไม้ผลจำนวน ๑ ราย

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์กรความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

ตารางที่ ๓๙ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตไม้ผล ตำบลศาลาลอย อำเภอบางบาล

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เริ่ม	สาขา
๑	นางสาวมาลากุล เลี่ยมทอง	๑๒	ศาลาลอย	ท่าเรือ	๒๕๖๑	ไม้ผล

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางบาล, พ.ศ. ๒๕๖๗)

๒. ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ตารางที่ ๔๐ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชน ที่ประสบปัญหา)	ความสำคัญเร่งด่วน
ด้านพื้นที่และทรัพยากร ๑. ดิน	- สภาพดินเสื่อมโทรม	- จัดระบบการปลูกข้าวโดยควรปลูกข้าวเพียงปีละ ๒ ครั้ง เพื่อเป็นการพักดินหรืออาจปลูกพืชตระกูลถั่วในระหว่างพักการทำนา เพื่อปรับปรุงบำรุงดิน	ตำบลศาลาลอย	
๒. น้ำ	- ไม่เพียงพอต่อความต้องการในการทำการเกษตร	- ส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจที่ใช้ใช้น้ำน้อย - บริหารจัดการน้ำเพื่อจัดสรรน้ำอย่างเป็นธรรม	ตำบลศาลาลอย	
ด้านการผลิตสินค้าและการตลาด (ตามรายชนิดที่สำคัญ) ข้าว ๑. ข้าวมีราคาตกต่ำ	- ปริมาณผลผลิตมากเกินไปเกินความต้องการของตลาด		ตำบลศาลาลอย	

๒. ปุ๋ยเคมีราคาแพง	- เนื่องจากมีความต้องการใช้ปุ๋ยเคมีในการผลิตพืชจำนวนมาก	- สนับสนุน ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยสังเคราะห์และผลิตปุ๋ยอินทรีย์	ตำบลศาลาลอย	
ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชน ที่ประสบปัญหา)	ความสำคัญเร่งด่วน
๓. สารเคมีที่ใช้กำจัดศัตรูพืชมีราคาแพง	- เนื่องจากมีการนำเข้าจากต่างประเทศ และมีความต้องการใช้สารเคมีจำนวนมาก	- ช่วงฤดูนาปรังให้ปลูกพืชอย่างอื่นที่มีผลตอบแทนดีกว่า - ลดการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช เนื่องจากมีราคาแพงและอาจทำให้แมลงที่มีประโยชน์ต่อระบบนิเวศน์ ในนาข้าวหายไป ให้หันมาใช้สารชีวภัณฑ์ จำพวกเชื้อราบีเวอร์เรีย เชื้อราไตรโคเดอร์ม่าแทน นอกจากจะลดต้นทุนแล้วยังปลอดภัยต่อตัวเองและผู้บริโภคอีกด้วย	ตำบลศาลาลอย	
๔. แมลงศัตรูพืช	พบการระบาดของแมลงห้ำ และเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในนาข้าว	- ใช้แสงไฟฟ้าล่อแมลงและทำลายในช่วงที่มีการระบาด และใช้เชื้อราบีเวอร์เรียในการป้องกัน กำจัด	ตำบลศาลาลอย	
<u>มะพร้าว</u> ๑. แมลงศัตรูพืช ๒. ราคาไม่แน่นอน	- ต้องฉีดยาป้องกันอย่างต่อเนื่อง ทำให้ผลผลิตที่ได้รับมีปริมาณน้อย และคุณภาพต่ำ - ราคาผลผลิตขึ้นอยู่กับพ่อค้าที่มาซื้อเพียงอย่างเดียว	- ใช้สารชีวภัณฑ์จำพวกเชื้อราบีเวอร์เรีย เชื้อราไตรโคเดอร์ม่า เมตาไรเซียม และแตนเบียน เพื่อป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าว	ตำบลศาลาลอย	

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชน ที่ประสบปัญหา)	ความสำคัญเร่งด่วน
<u>เห็บ</u> ๑. การแพร่ระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืชในเห็บ	- การแพร่ระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืชในเห็บสูง ต้องฉีดยาป้องกันอย่างต่อเนื่อง ทำให้ผลผลิตที่ได้รับมีปริมาณน้อยและคุณภาพต่ำ	- ในการปลูกเห็บควรที่จะหาตลาดรองรับผลผลิต หรือจัดตั้งกลุ่มเพื่อแปรรูปผลผลิตในพื้นที่เพื่อลดปัญหาเมื่อราคาตกต่ำ	ตำบลศาลาลอย	
ด้านเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ๑. องค์กรเกษตรกรไม่เข้มแข็ง	๑. ขาดการรวมตัว ๒. ขาดการทากิจกรรมร่วมกัน ๓. ทศนคติในการมีส่วนร่วม	๑. กระตุ้นให้เกิดการรวมตัว ๒. ให้สมาชิกร่วมแสดงความคิดเห็น	ตำบลศาลาลอย	

ด้านการแปรรูปผลผลิตและผลิตภัณฑ์ ๑. ด้านการแปรรูปและออกแบบผลผลิตภัณฑ์ ๒. เครื่องมือ/อุปกรณ์ในการแปรรูปผลผลิต	- ขาดความรู้และทักษะด้านการแปรรูปและออกแบบผลผลิตภัณฑ์ - ขาดเครื่องมือ/อุปกรณ์ในการแปรรูปผลผลิต	พัฒนาความรู้และทักษะการแปรรูปและออกแบบผลผลิตภัณฑ์ - สนับสนุนเครื่องมือ/อุปกรณ์ในการแปรรูปผลผลิต	หมู่ ๘ ตำบลท่าหลวง และหมู่ ๔ ตำบลวังแดง	
---	--	---	--	--

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ, พ.ศ.๒๕๖๗)

๓. การจัดทำ TOWS Matrix

๓.๑ การวิเคราะห์ TOWS Matrix ของตำบลศาลาลอย

ตารางที่ ๔๑ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix

	จุดแข็ง (S)	จุดอ่อน (W)
	๑. มีพื้นที่เหมาะสมในการปลูกข้าว ๒. พื้นที่ทำการเกษตรส่วนใหญ่อยู่ในเขตชลประทาน ๓. มีศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตรอยู่ในพื้นที่ ๔. แหล่งน้ำและระบบชลประทานได้รับการพัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง	๑. เกษตรกรมีต้นทุนการผลิตสูง ๒. คุณภาพของผลผลิตยังไม่เป็นที่ต้องการของตลาด ๓. เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นเจ้าของพื้นที่เอง ๔. เกษตรกรยังขาดความเข้าใจในการใช้สารเคมีอย่างถูกต้องและเหมาะสมตามหลัก ๕. เกษตรกรยังขาดความรู้เรื่องเทคโนโลยีการผลิต ๖. เกษตรกรขาดการรวมกลุ่ม
โอกาส (O)	SO	WO
๑. รัฐบาลให้การสนับสนุนและความสำคัญกับภาคการเกษตรมาโดยตลอด ๒. ผู้บริโภคมีความต้องการบริโภคสินค้าเกษตรเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะสินค้าเกษตรที่มีความปลอดภัยและสินค้าเกษตรอินทรีย์ ๓. อยู่ใกล้แหล่งรับซื้อผลผลิตทางการเกษตร ๔. มีอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรและหน่วยงานภาคีในการปฏิบัติงานส่งเสริมการเกษตร	กลยุทธ์เชิงรุก ใช้จุดแข็งเกาะกุมโอกาส (รุก เพิ่มขยาย) ๑. พัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรให้ปลอดภัยและได้มาตรฐาน ๒. การจัดการระบบการผลิตให้เหมาะสม	กลยุทธ์เชิงแก้ไข เอาชนะจุดอ่อนโดยอาศัยโอกาส (ปรับปรุงตนเอง) ๑. การลดต้นทุนและการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ๒. การใช้เทคโนโลยีประยุกต์ และภูมิปัญญาท้องถิ่น ๓. เพิ่มศักยภาพวิสาหกิจชุมชน
ภัยคุกคาม (T)	ST	WT
๑. ราคาปัจจัยการผลิตค่อนข้างสูง ๒. ราคาผลผลิตไม่แน่นอน ๓. ตลาดรองรับสินค้าในพื้นที่มีไม่เพียงพอ ๔. การระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช ๕. การประสบปัญหาจากภัยธรรมชาติ ภัยแล้ง และอุทกภัย ๖. เกษตรกรนิยมใช้สารเคมี เป็นหลักในการแก้ปัญหา ๗. อัตราค่าเช่าสูงไม่สมดุลกับราคาผลผลิตในปัจจุบัน	กลยุทธ์เชิงป้องกัน ใช้จุดแข็งหลีกเลี่ยงภัยคุกคาม (รักษาสถานภาพ) ๑. การจัดการปัจจัยการผลิต (เครื่องมือ, อุปกรณ์, พันธุ์, ปุ๋ย ฯลฯ) ๒. การจัดการดิน ๓. การจัดการน้ำ	กลยุทธ์เชิงรับ ลดจุดอ่อนและหลีกเลี่ยงภัยคุกคาม (เล็ก หลีกเลี่ยง หนี) ๑. ส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช ๒. ประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในกรณีเกิดภัยตามธรรมชาติที่มีผลกระทบต่อการทำงานเกษตร (อุทกภัย, ภัยแล้ง, การแพร่ระบาดของศัตรูพืช และโรคระบาดของพืช) เพื่อเร่งให้ความช่วยเหลือหรือประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ลดความเสียหาย

๓.๒ การกำหนดกลยุทธ์ที่ได้จากการทำ TOWS Matrix ดังนี้

๑. กลยุทธ์เชิงรุก

๑.๑ พัฒนาสินค้าเกษตรตามระบบคุณภาพและมาตรฐาน GAP

๑.๒ ผลิตสินค้าตามความต้องการของตลาด “การตลาดนำการผลิต”

๑.๓ พัฒนาและเพิ่มศักยภาพเกษตรกรต้นแบบและเครือข่ายเกษตรกรรุ่นใหม่ เพื่อเกิดการกระจาย

ความรู้จากหน่วยงานภาครัฐ

๒. กลยุทธ์เชิงแก้ไข

๒.๑ จัดอบรมถ่ายทอดความรู้ด้านลดต้นทุนและการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

๒.๒ สนับสนุนส่งเสริมการเพิ่มศักยภาพวิสาหกิจชุมชน

๓. กลยุทธ์เชิงป้องกัน

๓.๑ การจัดการปัจจัยการผลิต (เครื่องมือ, อุปกรณ์, พันธุ์, ปุ๋ย ฯลฯ)

๓.๒ ส่งเสริมการจัดการดิน น้ำ เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

๔. กลยุทธ์เชิงรับ

๔.๑ ส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช

๔.๒ ประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในกรณีเกิดภัยตามธรรมชาติที่มีผลกระทบต่อการทำงานเกษตร (อุทกภัย, ภัยแล้ง, การแพร่ระบาดของศัตรูพืช และโรคระบาดของพืช) เพื่อเร่งให้ความช่วยเหลือหรือประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ลดความเสียหาย

หมายเหตุ

การตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของข้อมูล พิจารณาตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

๑. ต้องเป็นไปตามแบบฟอร์มรายงานผลการวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบล ตามแนวทางการจัดทำแผน

พัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ/ตำบล ปี ๒๕๖๒

๒. ความเป็นปัจจุบันของข้อมูล

๓. การแสดงอ้างอิงแหล่งที่มาของแต่ละข้อมูล

๔. นอกจากการบรรยายเนื้อหาแล้วต้องมีตาราง แผนภูมิ หรือแผนที่ประกอบตามแบบฟอร์มรายงาน

บทที่ ๓

ทิศทางและแนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ

๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า

๑.๑ ข้าว

๑) เป้าประสงค์

- ๑.๑) เกษตรกรมีความสามารถในการผลิตและจัดการสินค้าเกษตร
- ๑.๒) เกษตรกรมีกิจกรรมที่เสริมสร้างความเข้มแข็งและความยั่งยืน

๒) แนวทางการดำเนินงาน

- ๒.๑) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและจัดการสินค้าเกษตร
 - ๒.๑.๑) พัฒนาการผลิตและบริหารจัดการสินค้าเกษตร
 - ๒.๑.๒) ส่งเสริมและพัฒนากิจการบริหารจัดการศัตรูพืช
 - ๒.๑.๓) ส่งเสริมการใช้ปัจจัยการผลิตและการเกษตรกรรม
 - ๒.๑.๔) ส่งเสริมด้านการตลาดและการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร
 - ๒.๑.๕) การจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๑ จัดอบรมการให้ความรู้ด้านการผลิตต้นทุนต่ำ สินค้าปลอดภัย และการแปรรูปสินค้าเพื่อเพิ่มมูลค่า

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีการลดต้นทุนการผลิตข้าว

โครงการที่ ๒ โครงการส่งเสริมการผลิตข้าวปลอดภัยจากสารพิษ (ตามระบบมาตรฐาน GAP) สู่

ผู้บริโภค

โครงการที่ ๓ โครงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร

๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร

๒.๑ YSF

๑) เป้าประสงค์

สร้างเกษตรกรรุ่นใหม่เข้าสู่ภาคการเกษตร

๒) แนวทางการดำเนินงาน

- ๒.๑) พัฒนาเกษตรกรเครือข่ายและสร้างความร่วมมือหน่วยงานภาคีในการส่งเสริมการเกษตร

๒.๑.๑) พัฒนาศักยภาพด้านการส่งเสริมการเกษตรแก่อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.)

๒.๑.๒) พัฒนาศักยภาพด้านการส่งเสริมการเกษตรแก่เกษตรกรรุ่นใหม่

๒.๑.๓) สร้างความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาและเพิ่มศักยภาพเกษตรกรต้นแบบและเครือข่ายเกษตรกรรุ่นใหม่ เพื่อเกิดการกระจายความรู้จากหน่วยงานภาครัฐ

โครงการที่ ๑ โครงการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาและสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่

๒.๒ วิสาหกิจชุมชน

๑) เป้าประสงค์

สร้างเครือข่ายและพัฒนาเกษตรกรให้เข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

๒) แนวทางการดำเนินงาน

๒.๑) เสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกรและความยั่งยืนของภาคเกษตร

๒.๑.๑) ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร องค์กรเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน

๒.๑.๒) สนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๒.๑.๓) เสริมสร้างความมั่นคงและปลอดภัยด้านอาหารในครัวเรือนและชุมชน

๒.๑.๔) ส่งเสริมระบบเกษตรกรรมในการสร้างความมั่นคงและยั่งยืนของภาค

เกษตร

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมให้เกิดความเข้มแข็งในกลุ่มเกษตรกร เครือข่ายเกษตรกรต่าง ๆ

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการปลูกผักสวนครัว รั้วกินได้ ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร

๓.๑ ที่ดิน

๑) เป้าประสงค์

เพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตรให้ได้คุณภาพมาตรฐาน

สู่สากล

๒) แนวทางการดำเนินงาน

ส่งเสริมให้มีการปรับปรุงบำรุงดินโดยการรณรงค์ให้เกษตรกรไม่เผาตอซัง และมีการปลูก

พืชปุ๋ยสด

กลยุทธ์ที่ ๑ ประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในกรณีเกิดภัยตามธรรมชาติที่มีผลกระทบต่อการทำการเกษตร (อุทกภัย, ภัยแล้ง, การแพร่ระบาดของศัตรูพืช, โรคระบาดของพืช, ดินเสื่อมโทรม) เพื่อเร่งให้ความช่วยเหลือหรือประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ลดความเสียหาย

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมปรับปรุงคุณภาพดินให้เหมาะสมกับการปลูกพืชเศรษฐกิจ

โครงการที่ ๒ โครงการส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสดเพื่อปรับปรุงคุณภาพดิน

โครงการที่ ๓ โครงการรณรงค์ลดการเผาเศษวัสดุการเกษตรในไร่นา

พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร

สรุปเป้าหมายและงบประมาณแผนพัฒนาการเกษตร (แผน ๕ ปี)
ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลศาลาลอย อำเภอบ้านไร่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ด้านอาชีพ เกษตรกรรม

ประเภทแผน (โครงการ/กิจกรรม)	หน่วยนับ	งบประมาณ ต่อหน่วย (บาท)	ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม	
			เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)
๑. แผนการถ่ายทอดเทคโนโลยี	กลุ่ม/ราย	๑๗,๕๐๐	๒/๔๐	๑๗,๕๐๐	๒/๔๐	๑๗,๕๐๐	๒/๔๐	๑๗,๕๐๐	๒/๔๐	๑๗,๕๐๐	๒/๔๐	๑๗,๕๐๐	๘/๑๖๐	๗๐,๐๐๐
๒. แผนการลงทุน	กลุ่ม/ราย	๑๗๒,๕๐๐	๓/๗๐	๑๗๒,๕๐๐	๓/๗๐	๑๗๒,๕๐๐	๓/๗๐	๑๗๒,๕๐๐	๓/๗๐	๑๗๒,๕๐๐	๓/๗๐	๑๗๒,๕๐๐	๑๒/๒๘๐	๖๙๐,๐๐๐

ตารางที่ ๔๒ เป้าหมายและงบประมาณแผนพัฒนาการเกษตร (แผน ๕ ปี)

สรุปเป้าหมายและงบประมาณแผนพัฒนาการเกษตร (แผน ๕ ปี)
ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ด้านอาชีพ เกษตรกรรม

ประเภทแผน (โครงการ/กิจกรรม)	หน่วย นับ	งบประมาณ ต่อหน่วย (บาท)	ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม	
			เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)
๑. แผนการถ่ายทอดเทคโนโลยี														
๑.๑ โครงการส่งเสริมการผลิต สินค้า														
เกษตรและได้มาตรฐาน กิจกรรม														
- การป้องกันกำจัดศัตรูข้าว	กลุ่ม/ราย	๑๒,๕๐๐	๑/๒๐	๑๒,๕๐๐	๑/๒๐	๑๒,๕๐๐	๑/๒๐	๑๒,๕๐๐	๑/๒๐	๑๒,๕๐๐	๑/๒๐	๑๒,๕๐๐	๕/๑๐๐	๖๒,๕๐๐
- การใช้พืชสมุนไพรป้องกัน กำจัด	กลุ่ม/ราย	๕,๐๐๐	๑/๒๐	๕,๐๐๐	๑/๒๐	๕,๐๐๐	๑/๒๐	๕,๐๐๐	๑/๒๐	๕,๐๐๐	๑/๒๐	๕,๐๐๐	๕/๑๐๐	๒๕,๐๐๐
ศัตรูพืช														

ตารางที่ ๔๓ เป้าหมายและงบประมาณแผนพัฒนาการเกษตร (แผน ๕ ปี)ด้านแผนการถ่ายทอดเทคโนโลยี

สรุปเป้าหมายและงบประมาณแผนพัฒนาการเกษตร (แผน ๕ ปี)
ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ด้านอาชีพ เกษตรกรรม

ประเภทแผน (โครงการ/ กิจกรรม)	หน่วย นับ	งบประมาณ ต่อหน่วย (บาท)	ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม	
			เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)
๒. แผนการลงทุน														
๒.๑ โครงการส่งเสริมการผลิต														
กิจกรรม														
- กิจกรรมส่งเสริมการทำและ	กลุ่ม/ราย	๕๐,๐๐๐	๑/๓๐	๕๐,๐๐๐	๑/๓๐	๕๐,๐๐๐	๑/๓๐	๕๐,๐๐๐	๑/๓๐	๕๐,๐๐๐	๑/๓๐	๕๐,๐๐๐	๕/๑๕๐	๒๕๐,๐๐๐
การใช้ปุ๋ยชีวภาพ ชนิดน้ำ														
และแห้ง														
- ส่งเสริมการใช้เมล็ด	กลุ่ม/ราย	๑๑๒,๕๐๐	๑/๒๐	๑๑๒,๕๐๐	๑/๒๐	๑๑๒,๕๐๐	๑/๒๐	๑๑๒,๕๐๐	๑/๒๐	๑๑๒,๕๐๐	๑/๒๐	๑๑๒,๕๐๐	๕/๑๐๐	๕๖๒,๕๐๐
ข้าวพันธุ์ดี														
- ส่งเสริมการทำการ	กลุ่ม/ราย	๑๐,๐๐๐	๑/๒๐	๑๐,๐๐๐	๑/๒๐	๑๐,๐๐๐	๑/๒๐	๑๐,๐๐๐	๑/๒๐	๑๐,๐๐๐	๑/๒๐	๑๐,๐๐๐	๕/๑๐๐	๕๐,๐๐๐
แปลง														
และการใช้														
ปุ๋ยพืชสด														

ตารางที่ ๔๔ เป้าหมายและงบประมาณแผนพัฒนาการเกษตร (แผน ๕ ปี) ด้านแผนการลงทุน

สรุปแผนปฏิบัติการประจำปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐
ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ด้านอาชีพ เกษตรกรรม

ประเภทแผน	โครงการ/กิจกรรม	เหตุผลประกอบ	วิธีการดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ (ระบุชื่อกลุ่ม/องค์กร)	จำนวนเงิน (บาท) แหล่งงบประมาณ	ตัวชี้วัด
๑. ถ่ายทอดเทคโนโลยี	๑. จัดการอบรมเกษตรกร	- ให้เกษตรกรรู้ถึง	- จัดการอบรมให้กับ	- เกษตรอำเภอ	- อบจ.	- เกษตรกรสามารถ
	เรื่องการป้องกันกำจัด	วิธีการป้องกันกำจัด	เกษตรกร		- อบต.	ป้องกันกำจัดแมลง
	แมลงศัตรูพืช (ข้าว -	แมลงศัตรูพืชได้				ศัตรูพืชได้
	พืชผัก)					
	๒. จัดการอบรมเกษตรกร	- ลดต้นทุนในการซื้อ	- จัดการอบรมให้กับ	- เกษตรอำเภอ	- อบจ.	- เกษตรกรสามารถนำ
	เรื่องการใช้สารเคมีอย่าง	ปุ๋ยเคมี	เกษตรกร		- อบต.	ความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติ
	ถูกต้องและการใช้พืช	- เกษตรกรสามารถใช้				เองได้
	สมุนไพรป้องกันกำจัด	สารเคมีได้อย่าง				
	แมลงศัตรูพืช	ปลอดภัย				

ตารางที่ ๔๕ แผนปฏิบัติการประจำปี ๒๕๖๖-๒๕๗๐

สรุปแผนปฏิบัติการประจำปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐
ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ด้านอาชีพ เกษตรกรรม

ประเภทแผน	โครงการ/กิจกรรม	เหตุผลประกอบ	วิธีการดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ (ระบุชื่อกลุ่ม/องค์กร)	จำนวนเงิน (บาท) แหล่งงบประมาณ	ตัวชี้วัด
๒. แผนการลงทุน	๑. ส่งเสริมการทำและ	- ลดการใช้ปุ๋ยเคมี	- จัดการอบรมให้กับ	- เกษตรอำเภอ	- อบจ.	- เกษตรกรสามารถ
	การใช้ปุ๋ยชีวภาพชนิด	- ลดต้นทุนการผลิต	เกษตรกร		- อบต.	การใช้ปุ๋ยเคมีในการ
	และชนิดแห้ง	- ช่วยให้ปลอดภัย				ผลิตได้
		จากสารพิษ				- ลดต้นทุนในการ
						ผลิต
	๒. ส่งเสริมการใช้เมล็ด	- เพื่อให้เกษตรกรมี	- จัดทำแปลงสาธิตเพื่อ	- เกษตรอำเภอ	- อบจ.	- เกษตรกรสามารถ
	ข้าวพันธุ์ดี (ฤดูนาปี)	พันธุ์ข้าวที่ดี	เป็นตัวอย่างให้กับ		- อบต.	เพิ่มผลผลิตจากพันธุ์
			เกษตรกร			ข้าวที่ส่งเสริม
			- จัดการอบรม			
	๓. ส่งเสริมการทำการแปลง	- ลดต้นทุนการผลิต	- จัดทำแปลงสาธิตเพื่อ	- พัฒนาที่ดิน	- อบจ.	- เกษตรกรยอมรับ
	และการใช้ปุ๋ยพืชสด	- ลดการใช้สารเคมี	เป็นตัวอย่าง	- เกษตรอำเภอ	- อบต.	
		- ช่วยให้ปลอดภัย	- ฝึกอบรมให้กับ			
		จากสารพิษ	เกษตรกร			

ตารางที่ ๔๖ แผนปฏิบัติการลงทุน

กระบวนการจัดทำเวทีชุมชน

ครั้งที่	วัตถุประสงค์ /เป้าหมาย	จำนวน ชาวบ้าน ที่เข้าร่วม ทั้งหมด (คน)	จำนวนเจ้าหน้าที่ทั้งหมด		จำนวนผู้นำชาวบ้าน (ระบุชื่อ/ตำแหน่ง)	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
			ชื่อหน่วยงาน	จำนวน (คน)		
๑.	เพื่อให้ชุมชน ช่วยกันแก้ไข ปัญหา ร่วมกับ เจ้าหน้าที่ เพื่อนำ แนวทางมา พัฒนาการ เกษตรระดับ	๕๐	- สำนักงานเกษตร อำเภอท่าเรือ	๓	๑.นางสาวอมลณัฐณ์ ภู รัตน์ กำนันตำบลศาลาลอย	-ได้รับปัญหา อย่างแท้จริง จากชุมชน เพื่อเป็น แนวทางใน การพัฒนา - นำปัญหา ต่าง ๆ ของ ชุมชน มาร่วมกัน วางแผน เขียน โครงการเพื่อ พัฒนาด้าน อาชีพใน ตำบล
๒.	ตำบล เพื่อแก้ไข ปัญหาที่ เกิดขึ้นและ หาแนว ทางแก้ไข ปัญหาได้ ถูกต้อง	๕๐	- องค์การบริหาร ส่วนตำบลศาลา ลอย	๒	๒.นายสวัสดิ์ ประภัสสร พิสิฐ ประธานศูนย์บริการฯ ๓.นางอำนวย สิงห์หล้า ผู้ใหญ่บ้าน ม. ๓ ๔.นางสันติ ผู้ใหญ่บ้าน ม. ๕ ๕.นายสานิต แสงดาว ผู้ใหญ่บ้าน ม.๖	

ตารางที่ ๔๗ กระบวนการจัดทำเวทีชุมชน

สรุปโครงการและงบประมาณตามแผนโครงการ

๑ โครงการการปลูกข้าวพันธุ์ดี

ชื่อโครงการ	การปลูกข้าวพันธุ์ดี
ผู้รับผิดชอบโครงการ	คณะกรรมการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลศาลาลอย
หน่วยงานที่รับผิดชอบ	สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ
หลักการและเหตุผล	

หลักการและเหตุผล

ตำบลศาลาลอยมีประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางเกษตรกรรม โดยยึดอาชีพทำนาเป็นหลัก เพราะสภาพดินเป็นดินเหนียว เหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว แต่มีปัญหาเรื่องการระบายน้ำไม่ค่อยดี ในปัจจุบันการผลิตข้าวประสบปัญหาต้นทุนการผลิตสูงแต่ราคาผลผลิตตกต่ำ โรคและแมลงศัตรูข้าวรบกวน ทำให้เกิดความเสียหาย และข้าวที่เกษตรกรปลูกมีหลายสายพันธุ์ เมื่อเกษตรกรเก็บข้าวไว้ทำพันธุ์เองติดต่อกันเป็นเวลาหลายปี ส่งผลให้ข้าวกลายพันธุ์ทำให้ผลผลิตลดลง จึงเห็นควรให้ปรับปรุงพันธุ์ โดยการทำการส่งเสริมปลูกข้าวพันธุ์ดี ได้แก่ พันธุ์สุพรรณบุรี ๑ ให้เป็นแหล่งผลิตและจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดีแก่เกษตรกรภายในตำบลและตำบลใกล้เคียง ให้มีพันธุ์ข้าวปลูกคุณภาพดีไว้ทำพันธุ์ ต่อไป

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรมีพันธุ์ข้าวคุณภาพดีไว้สำหรับปลูก
๒. เพื่อให้เกษตรกรสามารถผลิตข้าวพันธุ์ดีเองได้
๓. เพื่อให้เกษตรกรสามารถผลิตและจำหน่ายข้าวพันธุ์ดีให้แก่เกษตรกรภายในตำบลและเกษตรกรตำบลใกล้เคียงได้ เป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร
๔. ลดต้นทุนการผลิต

เป้าหมายของโครงการ / กลุ่มเป้าหมาย

๑. ดำเนินการประชุมคณะกรรมการศูนย์
๒. จัดเวทีชุมชน
๓. คัดเลือกเกษตรกรเป้าหมาย จำนวน ๓๖ ราย

ประเด็นยุทธศาสตร์ตามนโยบายการเกษตร

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัด / กลุ่มจังหวัด

- การจัดความยากจน
- การพัฒนาคนและสังคมที่มีคุณภาพ

พื้นที่ดำเนินการ

ตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
สถานที่อบรม
หมู่ที่ ๑-๑๕ ตำบลศาลาลอย

ระยะเวลา

เมษายน ๒๕๖๘ – กันยายน ๒๕๗๐

แนวทางการดำเนินงาน

๑. จัดการอบรมให้แก่เกษตรกร
๒. จัดทำแปลงสาธิตเพื่อเป็นตัวอย่างให้แก่เกษตรกร

งบประมาณและแหล่งงบประมาณ

๑. จัดทำแปลงส่งเสริมการปลูกข้าวพันธุ์ดี ๑ จุด ๒๕๐ ไร่ เกษตรกร ๑ กลุ่ม
ค่าเมล็ดพันธุ์ ๕,๐๐๐ กิโลกรัม เป็นเงิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท ค่าอบรม ๘ ครั้ง
เป็นเงิน ๘,๐๐๐ บาท ค่าอุปกรณ์ เป็นเงิน ๔,๕๐๐ บาท
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๑๒,๕๐๐ บาท

๒. แหล่งงบประมาณ

- องค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา , ผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. สามารถลดต้นทุนการผลิต
๒. เกษตรกรสามารถจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ข้าวได้ เป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร
๓. เกษตรกรสามารถผลิตข้าวพันธุ์ดีได้ปีละ ๕,๐๔๐ - ๕,๒๒๙ ตัน (๑ ปี ทำนา ๒ ครั้ง
๔. เกษตรกรมีความรู้ด้านการจัดการ ด้านการผลิต และการป้องกันและกำจัดโรคและแมลง

ศัตรูพืช

๕. แก้ปัญหาด้านการกลายพันธุ์และทำให้เกษตรกรมีข้าวพันธุ์ดีไว้จำหน่าย
๖. เพื่อเป็นการขยายผลการดำเนินการโครงการยุทธศาสตร์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ให้มีความต่อเนื่องและเห็นผลเป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน พร้อมทั้งตอบสนองต่อความต้องการของเกษตรกร

๒ โครงการการปลูกพืชปรับปรุงบำรุงดิน

ชื่อโครงการ การปลูกพืชปรับปรุงบำรุงดิน

ผู้รับผิดชอบโครงการ คณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร
ประจำตำบลศาลาลอย

หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ , สำนักงานเกษตรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หลักการและเหตุผล

ประชากรในตำบลศาลาลอยส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพทำการเกษตร มีอาชีพหลักในการทำนา ซึ่งเกษตรกรมักทำนาต่อเนื่องไม่มีการเว้นระยะเพื่อปรับปรุงบำรุงดินนอกจากนี้ในปัจจุบันเกษตรกรมักนิยมใช้สารเคมีเพื่อป้องกันและกำจัดศัตรูพืชในนาข้าว ทำให้เกิดสารพิษตกค้างในดินและส่งผลให้ดินเกิดการเสื่อมสภาพทำให้เมื่อทำการเพาะปลูกจึงได้ผลผลิตลดลง ทั้งนี้เนื่องมาจากเกษตรกรไม่มีความรู้ในเรื่องการปรับปรุงบำรุงดินที่ดีพอ จึงทำให้เกิดปัญหาคือ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้เรื่องการปรับปรุงบำรุงดินและสามารถนำไปปฏิบัติจริงได้
๒. เพื่อลดปริมาณการใช้สารเคมีในการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกร
๓. ลดต้นทุนการผลิต
๔. ปรับปรุงดินให้มีคุณภาพดีขึ้น ทำให้เกษตรกรได้ผลผลิตมากขึ้น
๕. เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น

เป้าหมายของโครงการ / กลุ่มเป้าหมาย

๑. ดำเนินการประชุมคณะกรรมการศูนย์
๒. จัดเวทีชุมชน
๓. คัดเลือกเกษตรกรเป้าหมาย ๒๑ ราย

ประเด็นยุทธศาสตร์ตามนโยบายการเกษตร

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัด / กลุ่มจังหวัด

- การจัดความยากจน
- การพัฒนาคนและสังคมที่มีคุณภาพ

พื้นที่ดำเนินการ

ตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สถานที่อบรม

หมู่ที่ ๑, ๔, ๗, ๘, ๑๒, ๑๔, ๑๕ ตำบลศาลาลอย

ระยะเวลา

ธันวาคม ๒๕๖๖ – กุมภาพันธ์ ๒๕๗๐

แนวทางการดำเนินการ

๑. จัดฝึกอบรมการปรับปรุงบำรุงดินอย่างถูกต้อง

งบประมาณและแหล่งงบประมาณ

๑. อบรมเกษตรกร ๑ กลุ่ม/๑ ครั้ง/๒ วัน ค่าวิทยากร , ค่าอาหาร , ค่าพาหนะ , ค่าวัสดุอุปกรณ์ เป็นเงิน ๘,๐๐๐ บาท
๒. แหล่งงบประมาณ
 - องค์การบริหารส่วนตำบลศาลาลอย , องค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการปรับปรุงบำรุงดินอย่างถูกต้อง
๒. ลดต้นทุนการผลิต
๓. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มมากขึ้น
๔. ผลผลิตเพิ่มมากขึ้น

๓. โครงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร

ชื่อโครงการ โครงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร
ผู้รับผิดชอบโครงการ คณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร ประจำตำบล

ศาลาลอย

หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ , สำนักงานเกษตรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยมีพื้นที่เขตเกษตรกรรม ๑๕๓,๑๘๔,๕๒๗ ไร่ หรือร้อยละ ๔๗.๗๗ ของพื้นที่ประเทศไทยเพื่อรองรับเกษตรกรจำนวน ๕.๘ ล้านครัวเรือน มีการผลิตพืชผลทางการเกษตรกว่า ๒๐๐ ชนิดเกิดวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรหลายประเภท เช่น ฟางข้าว ใบไม้ เปลือกผลไม้ เปลือกถั่ว แกลบ และขังข้าวโพด วัสดุเหล่านี้มีปริมาณมากและเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในแต่ละปีมีปริมาณวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรประมาณ ๘๐ ล้านตัน คิดเป็นมูลค่าทางเศรษฐกิจประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ ล้านบาท (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (๒๕๖๖). ข้อมูลสถิติการเกษตร) เกษตรกรและชุมชนส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้ประโยชน์จากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร จึงนิยมนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรไปทิ้ง แทนที่จะนำมาแปรรูปให้เกิดประโยชน์ วัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าและมีปริมาณมาก สามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้หลากหลายโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเชิงเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมการส่งเสริมให้เกษตรกรและชุมชนสามารถนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า จะช่วยเพิ่มรายได้ ลดต้นทุนการผลิต และลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร จะช่วยให้เกษตรกรและชุมชนได้รับประโยชน์จากวัสดุเหลือใช้เหล่านี้ ดังนี้

ด้านเศรษฐกิจ

การแปรรูปวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่ม การสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรจะช่วยสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรและชุมชน เพิ่มโอกาสในการจ้างงาน และลดการพึ่งพารายได้จากภาคเกษตรกรรม การนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาใช้ประโยชน์ ช่วยลดต้นทุนการผลิตของภาคเกษตรกรรมและยกระดับคุณภาพชีวิต

ด้านสิ่งแวดล้อม

การลดการเผาทั้งวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร จะช่วยลดปัญหามลพิษทางอากาศและสิ่งแวดล้อม ตัวอย่างเช่น การเผาเศษวัสดุการเกษตรก่อให้เกิดก๊าซพิษ เช่น ซัลเฟอร์ไดออกไซด์ ออกไซด์ของไนโตรเจน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนและสิ่งแวดล้อม

ด้านสังคม

การส่งเสริมให้เกษตรกรและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร จะช่วยให้เกิดการพัฒนอย่งยั่งยืน ดังนั้น การสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศกรมส่งเสริมการเกษตร ได้ริเริ่มโครงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรโดยตระหนักถึงความสำคัญในการร่วมมือเพื่อการบริหารจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรและผลพลอยได้จากการเกษตรที่เกิดความสูญเสียและต้องทำลายโดยเปล่าประโยชน์ อาทิ ฟางข้าว ตอซังข้าว ใบอ้อย ทะลายปาล์ม กิ่งไม้ขุมมะพร้าว ขังข้าวโพด เปลือกและกะลากาแฟ ผลไม้ที่ไม่ผ่านมาตรฐานหรือเศษเหลือจากการแปรรูปผลผลิตต่างๆ โดยการบริหารจัดการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เสนอแนวทางการบริหารจัดการ

สร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร สร้างผลิตภัณฑ์และนวัตกรรมชุมชน ผ่านการวิเคราะห์สถานการณ์ของพื้นที่โดยนำข้อมูลการใช้ประโยชน์พื้นที่ ข้อมูลการผลิตของครัวเรือน ข้อมูลจากแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร มาใช้วิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อประเมินสภาพปัจจุบัน ค้นหาศักยภาพ ปัญหาต่างๆ โดยเกษตรกรที่เข้าร่วมเป็นผู้ร่วมกันวิเคราะห์ และทวนสอบความถูกต้องของข้อมูลต่างๆเพื่อนำไปสู่การกำหนดแนวทางการพัฒนาพื้นที่ กลุ่มเครือข่าย พัฒนาแนวทางแบบองค์รวม ชุมชนร่วมกันกำหนดเป้าหมายของตัวเอง โดยชุมชนเป็นคนคิดและคนทำ เพื่อให้เกษตรกรได้ร่วมกันกำหนดเป้าหมายการพัฒนาการเกษตรของชุมชนตนเอง

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการนำเศษวัสดุการเกษตรมาใช้ประโยชน์ สามารถลดต้นทุน และสร้างมูลค่าเพิ่มขึ้นได้
๒. เพื่อส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากเศษวัสดุการเกษตรในท้องถิ่นและเกิดนวัตกรรมชุมชน

เป้าหมายของโครงการ / กลุ่มเป้าหมาย

- ๑ เกษตรกร จำนวน ๓๐ ราย ในพื้นที่ตำบลศาลาลอย หมู่ที่ ๑-๑๕
- ๒ ดำเนินการ ณ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หรือห้องสมุดและศูนย์พัฒนาเกษตรชุมชน โดยวรรณภพ โรงเรียนวัดศาลาลอย

ประเด็นยุทธศาสตร์ตามนโยบายการเกษตร

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัด / กลุ่มจังหวัด

- การจัดความยากจน
- การพัฒนาคนและสังคมที่มีคุณภาพ

พื้นที่ดำเนินการ

ตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สถานที่อบรม

ห้องสมุดและศูนย์พัฒนาเกษตรชุมชน โดยวรรณภพ โรงเรียนวัดศาลาลอย ตำบลศาลาลอย

ระยะเวลา

ธันวาคม ๒๕๖๗ – กุมภาพันธ์ ๒๕๗๐

แนวทางดำเนินการ

๒. จัดฝึกอบรมการจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรอย่างถูกต้อง

งบประมาณและแหล่งงบประมาณ

๓. อบรมเกษตรกร ๑ กลุ่ม/๑ ครั้ง/๒ วัน ค่าวิทยากร , ค่าอาหาร , ค่าพาหนะ , ค่าวัสดุอุปกรณ์ เป็นเงิน ๒๐,๐๐๐ บาท
๔. แหล่งงบประมาณ
 - องค์การบริหารส่วนตำบลศาลาลอย , องค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจเรื่องจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรอย่างถูกต้อง
๒. ลดต้นทุนการผลิต ดินมีความอุดมสมบูรณ์
๓. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มมากขึ้น
๔. ผลผลิตเพิ่มมากขึ้น

